

საერთო გეგმითი

№25 (378) • 13 ივლისი, 2016 წ. • გაემოდო მოსაგაბო • WWW.SAERTOGAZETI.GE • შახი 1 ლარი

BLACK SEA ARENA - არენა საქართველოს აღმავლობისთვის და დაბოლოებული „ნაციონალიზმი“

ნიაზ ბოლქვაძე:
ყარსის ხელშეკრულების თანახმად, თურქეთმა პასუხი უნდა გაბვცხს – რატომ დაპარკაშუბან „ნახუბი“ მათ გერიტორიაზე?

დავით ნემსაკი:
რატომ იმატა თვითგაკვლელოებას რაოდენობამ თავდაცვის სამინისტროში?

„სირიბს რად გვინდა გენდერი“, ანუ სამი „კოინფი“ აქეთ-იქით ქალებით და შუაში მამრით
მასტანბ რჩეულთშვილი: – „საქართველოს სახელად უფრო მოუხდებოდა – სირია... ამიტომაც „მომილოცავს, სირებო, ბზობა!“

არის თუ არა დახნაშავე აღაშიანი, რაქელმას მამლა პაპიძის და მარ ქაფიაშვილის მოჯახის ტრაგედიაში მთავარი რაქლი ითაშაშა?

მისთვის სამუდამო პატიმრობის მისჯა კი არა ორდლიანი პატიმრობაც არ შეუბედავს ვინმეს, მიუხედავად იმისა, რომ საზარელი ფაქტი, რომელმაც მთელი საქართველო შექრა, სწორედ მის სახელს უკავშირდება.

გიორგი რამიშვილი (ასტროლოგი):
ოქტომბრის არჩევნებზე ყველაფერი მშვიდად ჩაივლის და მმართველი პარტია გაიმარჯვებს

ღიმიტრი ლორთქიფანიძე:
ჩვენ იმ კარებზე ვაკაკუნებთ, რომელის არ არსებობს...

ასლან ფალავა:
ქვეყანა, რომელსაც მთელი ევროპის მომარაგება შეუძლია მინისტრებით...

გვესაუბრება „აჭარის მამულიშვილთა კავშირის“ თავმჯდომარე ნიაზ ბოლქვაძე

– ბატონო ნიაზ, მამულიშვილთა კავშირის ხელმძღვანელობთ. ახლანა აჭარაში ზეიმით შემოვიდა აჭარის მთავრობის ყოფილი მეთაური. ვინ იყო ის ხალხი, ვინც ტაშით დახვდა მას. ესენი არიან აჭარის მამულიშვილები?

– ესენი არ ყოფილან აჭარელი მამულიშვილები. ეს ადამიანები გახლდნენ ერთი კონკრეტული ჯგუფის, ერთი პარტიის მხარდამჭერები და ეს ბუნებრივია – ყველა პარტიას ჰყავს მხარდამჭერი – ბევრი თუ ცოტა.

ასე რომ, ვარშალომიძის დახვედრა ტაშით არ არის მთელი აჭარის მოსახლეობის განწყობის გამოხატულება. მას დახვდნენ აჭარის „ნაცმოძრაობის“ წარმომადგენლები.

– კაცმა რომ თქვას, ლევან ვარშალომიძის წინააღმდეგ რა ბრალდებები არსებობს?

– ვარშალომიძის წინააღმდეგ სს საქმე არ აღძრულა, ოფიციალური ბრალდება არ წამოყენებულა, ამიტომ მას, როგორც საქართველოს მოქალაქეს, აქვს

ბისამებრ, მიიღებს ყველა აჭარელისგან.

– ბატონო ნიაზ, რევიონებიდან ბევრი მირეკავს, ჩამოდიან, გვიკავშირდებიან და გულისტკივილს გამოხატავენ – „ნაცმოძრაობის“ ძველი წარმომადგენლები ისევე ძველ პოსტებზე არიან მოკალათებულიო. აჭარაში რა ხდება ამ მხრივ?

– რა გითხრათ, ჩემო კარგო?! აჭარაშიც იგივე სიტუაციაა. პოსტებზე ბევრი ისეთი კადრი ზის, რომელიც ჩუმად დღემდე უთანაგრძობს „ნაციონალებს“.

2012 წელს ყურები ჰქონდათ ჩამოყრილი, ელოდნენ, თუ სასა-

რე, სამსახურიდან უნდა გაეთავისუფლებინათ, მაგრამ ის დაწინაურეს და გადმოიყვანეს აჭარის მთავრობაში ხაბაძის მრჩევლად თუ თანამშემწედ. ის ადამიანი არის „ნაცმოძრაობის“ წარმომადგენელი. ამაზე არაერთხელ განვაცხადე, მაგრამ ყურად არავინ იღო.

იყოს ჭკელიძე სადაც არის, მას არც რაიმეს გაკეთება შეუძლია და არც დაშვება, მაგრამ მისი თანამდებობაზე ყოფნა იმ ადამიანების შეურაცხყოფაა, რომლებიც „ქართული ოცნების“ ხელისუფლებაში მოსაყვანად იბრძოდნენ და ხშირად თავსაც სწირავდნენ ამისთვის.

ნიაზ ბოლქვაძე: ყარსის ხელშეკრულების თანახმად, თურქეთმა პასუხი უნდა გაგვცეს – რატომ დაპარკაშებენ „ნახეზი“ გათ ზერიზორიაზე?

უფლება საქართველოში ჩამოვიდეს, მაგრამ მეორეა მორალური უფლება.

პირველი ის, რომ ლევან ვარშალომიძე გახლავთ აჭარაში „ნაცმოძრაობის“ ერთ-ერთი წინამძღოლი, 26 მაისის და 7 ნოემბრის შემოქმედი რეჟიმის გვერდით მდგომი. ჯერ იმაზე გაგვეცეს პასუხი, აჭარის ქართული მიწები უცხოელებზე რომ გაასხვისა და მერე შემოვიდეს ბუკნადარით აჭარაში და, საერთოდ, საქართველოში.

ბათუმი, ფაქტობრივად, ბორდელების ქალაქად ჩამოყალიბდა მისი ხელმძღვანელობის პერიოდში და ამისგან თავდახსნა ძნელდება. „ნაცმოძრაობის“ დროს გაირყვნა და წაიბილწა ეროვნული ღირსება და თავმოყვარეობა, გამყიდველ ნაციონალებს ედგა გვერდით ვარშალომიძე. ეს იცის და კარგად ახსოვს აჭარის მოსახლეობას და მალე საკადრის პასუხს, დამსახურე-

მართლოს წინაშე არა, ხალხის წინაშე მაინც აღმოჩნდებოდნენ პირისპირ და მორალური პასუხისმგებლობა ტვირთად დააწვევებოდათ, მაგრამ კვლავ მიიღეს თანამდებობები, ზოგი ძველ ადგილზე შენარჩუნდა და ახლა, როგორც იტყვიან, ცა ქუდად არ მიაჩნიათ და დედამიწა ქალამნად.

ერთ ფაქტს გავიხსენებ. 2012 წელს სამთო კურორტ ბეშუმში იმყოფებოდა ბატონი ბიძინა ივანიშვილი თავის თანამებრძოლებთან ერთად. მათ შორის მეც ვიყავი. ბეშუმიდან პირდაპირ გამოგვყარეს. ხულოს გამგებელი, ცხადია, „ნაცმოძრაობის“ მხარდამჭერი იყო, თუ არ მეშლება, გვარად ჭკელიძე გახლდათ. ის ედგა სათავეში „ქართული ოცნების“ საწინააღმდეგო ძალებს.

2012 წლის არჩევნებში „ქართულმა ოცნებამ“ გაიმარჯვა და თითქოს, ჭკელიძე, სულ მცო-

– სამაგიეროდ, ვარშალომიძე და ნაცები აპირებენ წინასწარჩვენოდ ყველა ოჯახს ესტუმრონ.

– მიბრძანდნენ. ყველა ოჯახი გაცემს საკადრის პასუხს.

– ნაცებს თუ დაფარული სახელისუფლო რესურსი აქვთ, შეიძლება კიდევაც აიღონ ხმები აჭარაში?

– რას ბრძანებთ, ქალბატონო, პროვოკაციულ შეკითხვებს რატომ მისვამთ, რას ჰქვია ნაციონალები გაიმარჯვებენ.

ჩვენ არ დაგვეწყობია „ნაცმოძრაობის“ ანტიეროვნული რეჟიმი, რომლის მსხვერპლიც არაერთი აჭარელი გამხდარა და მათ შორის მეც, თქვენი მონაწილეობის გამოცხადდა. ჩვენ არ დაგვეწყობია „ნაციონალების“ ანტიეროვნული რეჟიმი, რომლის მსხვერპლიც არაერთი აჭარელი გამხდარა და მათ შორის მეც, თქვენი მონაწილეობის გამოცხადდა.

არჩევნებში რეალური და მოსახლეობაში ავტორიტეტის მქონე პირები უნდა დასახელდნენ, თორემ იმ ე. წ. კოპაბი-

ტაციით ძალიან უკმაყოფილოა ხალხი.

– თქვენ მიიღებთ არჩევნებში მონაწილეობას?

– ალბათ, მივიღებ. თუ რომელი პარტიიდან, ეს უახლოეს ხანებში გახდება ცნობილი. არის პარტიები, რომლებსაც შესანიშნავი იდეოლოგია აქვთ, მაგრამ პერსონალების პრობლემა აქვთ, ასე რომ, დაბალბიუჯეტური პარტია გვირჩევენია ენჯელოებით გაგვსებულ პარტიას. ვვარაუდობთ, რომ ისეთ ძალასთან გავერთიანდებით, რომელიც ხალხს იმედებს არ გაუცრუებს.

რაც შეეხება ვარშალომიძის და ნაციონალების ბოგინს აჭარაში, უახლოეს ხანებში გავცემთ მათ საკადრის პასუხს სამართლებრივი ფორმით.

მართალია, ხელისუფლებამ დღემდე ვერ მოახერხა წინა გამყიდველი რეჟიმისთვის საკადრის მიწოდება, ამიტომ ამას ჩვენ, ხალხი, გავაკეთებთ.

უმოკლეს დროში ჩვენ წარმო-

ვადგენთ დოკუმენტს და გავახმოვანებთ ჩვენს განცხადებას იმის თაობაზე, თუ როგორ მოძრაობენ თურქეთის ტერიტორიაზე ქვეყნიდან გაქცეული „ნაციონალების“ წარმომადგენლები. ყარსის ხელშეკრულებაში გათვალისწინებულია, რომ ხელშეკრულების ხელმოწერილი სახელმწიფოები არ იმოქმედებენ და თავის ტერიტორიაზე არ დაგვემავენ მეორე სახელმწიფოს საწინააღმდეგო ქმედებს. „ნაციონალების“ წარმომადგენლები თურქეთის ტერიტორიაზე იკრიბებიან და ქართული, ეროვნული ინტერესების წინააღმდეგ თათბირობენ. ეს დანაშაულია, შეთანხმების დარღვევაა და ქართულმა სახელმწიფომ ამაზე პასუხი უნდა მოითხოვოს.

აჭარის მამულიშვილთა კავშირი უახლოეს დღეებში ამ წინადადებით მიმართავს საქართველოს ხელისუფლებას.

ირანდა კალანდაძე
593 56 11 18

„საერთო გაზეთი“
მთავარი რედაქტორი: ვახტანგ ხარჩილაძე
გამომცემელი: შპს საგამომცემლო საინჟინერო „საერთო სიზჷჷა“
მის: თბილისი, აბაშაძის ქ. 164;
ტელ.: 2 14 40 19; 2 34 28 97;
E-mail: saertogazeti@yahoo.com
რეგისტ. №202375349; შპს (სბც) 070.23 (479.22) ს-158

გაზეთი ხელმძღვანელობს თავისუფალი ჰრისის ჰრინციხით. შესაძლოა, ავტორის პოზიციას არ ეთანხმებოდნენ რედაქციის აზრს. ინფორმაციის სიზუსტეზე პასუხისმგებელია ავტორი. გასაჩივრება შესაძლებელია მასალის გამოქვეყნებიდან ერთი ჰვირის ვალაში. შემოსული მასალები ავტორებს არ უბრუნდება. იზაქაძეა შპს „საგამომცემლო საინჟინერო“ თბილისი, აბაშაძის 39 ☑ ახ 608600 ადგილობრივი საზოგადოებრივი მასშტაბი.

BLACK SEA ARENA - არენა საქართველოს აღმავლობისთვის და დაბოლოებული „ნასიონალიზმი“

ბიძინა ივანიშვილმა ახალაშენებული ულტრათანამედროვე საკონცერტო დარბაზი Black sea arena, რომელიც შეკვეთილში მდებარეობს, სახელმწიფოს გადასცა საჩუქრად...

დარბაზის მშენებლობა 200 მილიონ ლარზე მეტი დაჯდა და პროექტის ფარგლებში 700 ადამიანზე მეტი იყო დასაქმებული.

საკონცერტო დარბაზი ათი ათასამდე მაყურებელს იტევს და შშმ პირებისთვის ეტლის ადგილებიცაა გამოყოფილი.

Black sea arena აღჭურვილია საერთაშორისო სტანდარტების მქონე უსაფრთხოების სისტემით.

მსუქებელსა და დასაჩუქრებულს ხელშეკრულებაზეც არ ჰქონდათ ხელი მოწერილი, „რუსთავი-2“ რომ აღმოფთვდა... რა თქმა უნდა, ნიკა გვარამიამ გამოყო ჯერ ჭრელწინდინი ფეხი: სიამის იმპერატორი გაიხსენა, რომელიც თეთრ სპილოს ჩუქნიდა არასასურველ დიდგვაროვნებს და სპილოს სიკვდილის შემთხვევაში დიდგვაროვნასაც სიკვდილით სჯიდა...

რადაც ყურით მოთრეულს ჰგავს თქვენი თეთრი სპილო ახალ საკონცერტო დარბაზში...

„რუსთავი-2“-მა აიტაცა გენერალური დირექტორის აფიტირებული ტონი, აიტაცა და დაიწყო იმ ადამიანების პოვნა, ვინც იტყობდა, გვიშველეთ, 200 მილიონის ღირებულების დასრულებული პროექტი შემოგეტყუესო...

მართალია, ტელეწამყვანებმა გვითხრეს, პოლიტიკოსები, პრომოუტერები და საზოგადოება აღმოფთვებულიაო (მრავლობითშიო, ანუ ბევრი პოლიტიკოსი, ბევრი პრომოუტერი და საზოგადოების დიდი ნაწილიო), მაგრამ რეალურად რომან გოცირიძის ფეისბუქ-პოსტი წაგვიკითხეს და აჩიკო გულედანის პატარა ჩანაწერი გვაჩვენეს... სად არის ის ბევრი პოლიტიკოსი, ბევრი პრომოუ-

შენი და საზოგადოების დიდი ნაწილი, ისინი რატომ არ ჩაწერეთ, ჩემო კარგებო?

რომან გოცირიძემ განაცხადა, ხალხს არ გვინდა ეს საკონცერტო დარბაზიო...

ხალხი მაჩვენეთ, ვისაც გოცირიძემ ჰკითხა, უნდოდათ თუ არა საკონცერტო დარბაზი...

მაჩვენეთ დოკუმენტი, ან მითხარით მორალური პრინციპი, რომლის შედეგადაც რომან გოცირიძეს ხალხის პირით საუბრის უფლება მოუპოვებია...

მთავრობამ უარი უნდა თქვას ამ საჩუქარზეო, არ გვაქვს ჩვენ მისი შესანახი ფული...

აკი, ხელისუფლება წლებია, იცილებს სახელმწიფო ქონებას, რომლის შენახვაც მძიმე ტვირთად აწევბაო... ამ არენაზე წელიწადში ჩატარებული რამდენიმე ღონისძიება მისი დაცვა-დასუფთავების ხარჯსაც ვერ დაფარავსო...

მაინც, ვის გინდათ, რომ გადასცეს სახელმწიფომ ახალი არენა? რომელიმე ბიზნესმენს? თუ პირდაპირ „ნაცონალურ მოძრაობას“?

ამ ხელისუფლებას არ აქვს გამბედაობაო, ესეც განაცხადა გოცირიძემ, ამიტომ, როგორც კი ფაქტობრივად მთავრობა მოვა სათავეში, ამ თბიქტს გაყიდის და გასაყიდი ფასი ათჯერ ნაკლები იქნება მასზე დახარჯულ 200 მილიონზეო...

ანუ, თუ „ფაქტობრივი ნაცები“ მობრძანდით სათავეში, ბატონო რომან, ფასიც კი დაგიდგენიათ, რამდენად უნდა გაყიდოთ... ალბათ, მყიდველიც მოძებნილი გეყოლებათ... ეგაც ხალხმა გიკარნახათ, თუ თავად მოიფიქრეთ?

საერთოდ, სახელმწიფოები მართლაც იშორებენ ხოლმე იმ შენობებს თავიდან, რომელთა მოვლა-პატრონობაც არ შეუძლიათ და ეს ნორმალურია... მაგრამ ახალაშენებული საკონცერტო არენა? რომელსაც ათეული წლები რემონტიც არ

დასჭირდება და აღჭურვილია თანამედროვე უსაფრთხოების სისტემით – ამის მოვლა არ შეუძლია სახელმწიფოს?

ჰო, თქვენს მთავრობას ნამდვილად არ შეეძლო ნაგებობების შენახვა, ნამდვილად არ სურდა სახელმწიფოს საკუთრებაში მომგებიანი ობიექტების არსებობა და არუქებდა, ყიღა 1 ლარად, გასცემდა ათეულ ან ასეულწლიანი იჯარით...

ხალხის ჯიბეს დააწვევა არენის შენახვაო... რიგის პარკში გაურკვეველი დანიშნულების და შემზარავი სანახაობის „ტრუბები“ რომ დაგვიმონტაჟეთ (რომელთა მინების წმენდა გიჯდებათ, ალბათ, ერთი საკონცერტო დარბაზის დაღაცების თანხა), ის ფული ვისი ჯიბიდან ამოიღეთ, ხომ არ გახსოვთ?

თქვენს პარტიის ლიდერი რასაც მასაჟში ხარჯავდა, იმდენი არც დასჭირდება იმ საკონცერტო დარბაზის მოვლა-პატრონობას...

აჰა, კულტურის სამინისტროს წელს საკმარის ბევრი მუსიკალური პროექტი აქვს დაგეგმილი... მათი დიდი ნაწილი შეუძლია ამ არენაზე განახორციელოს... ესეც შენი რამდენიმე ათეული ღონისძიება... იჯარით გასცეს ხოლმე ღონისძიებებისათვის... მოკლედ, ძალიან ბევრი რამის მოფიქრებაა შესაძლებელი და იჯარის დაზოგილი გადასახადიც,

ალბათ, ბილეთებზე აისახება...

რაც შეგეხებათ თქვენ, შურიანებსა და ბოლმიანებს... სხვათა შორის, ეს თქვენს დროს იყო, რომ, თუ ვინმეს სახელმწიფო ქონება მოუნდებოდა, სახელმწიფო მყისვე უარს განაცხადებდა ამ ქონების შენახვის შესაძლებლობაზე და გაასხვისებდა ხოლმე, თორემ, ბიძინა ივანიშვილმა სკოლები, თეატრები, მუზეუმები გაარემონტა... ახალგაზრდობისთვის სკოლა, სადაც ახალი ტექნიკა შეტანილი, ცოტა ძვირი შესანახია და ხომ არ გაეასხვისოთ?

ახალგაზრდობისთვის ოპერაც მადისაღმძვრელად გამოიყურება და, იქნებ, მისი ყიდვაც უნდა ვინმეს ლარად? იქნებ, სამების საკათედრო ტაძარიც შეეტენა ხალხს და საპატრიარქოს და ვერ ვხვდებით ჯერ?

და ბოლოს: რომან გოცირიძის მორიგმა „გამოხტომამ“ ის ლექსი გაგვასხენდა, რომელიც გოცირიძის „სამაგალითო“ მოღვაწეობის წლებში დაიბეჭდა და მის „გმირულ“ საქმეებს მიეძღვნა.

თაყუნა კოჭელავა 555 46 08 04

რომან გოცირიძეს (ხალხურ კილოზე)

ათასად ლექსი დაფასდა, ათათასად რომანი, ასიათასად რომანის გაძრომა-გამოძვრომანი. ვალაისთან და მონროსთან ღლაბუცობა და რომანი.

იგი კუპონის ძე არის, ალკუპონეა გვარადა გაგვაცამტვერა იმისმა მონეტარულმა ბალადამ. მილიონები დაგვადო ხარკად, ლალად და ვალადა, საიდან გაჩნდა ჩვენს ჭირად, რად აგვეკიდა შარადა:

— შემოიტანეთ მანეთი, ორს დაგიბრუნებთ ხვალეო

და აყვავდება უეცრად, გაჭირებული მხარეო! — ამბობდა ბიჭი რომანი, ცრემლი სდიოდა მწარეო...

გაგვიკუპონა ცხოვრება, ამ ალკუპონათ ვიცემა, მიკვირს ძალიან, ეს კაცი აქამდე რად არ იცემა. რად შერჩა სხვისთვის საჩუქრად ბევრი რაღაცის მიცემა?

ვალი გაქვს, ძმაო, რომანო, მამებისა და პაპების, გაგვაყიდინე სახლები და დაგვიშვიე ბაღლები. ნუ გეჩვენება სულელად, დაბლებიცა და მალღლებიც. სხვას მოუყევი, გეთაყვა, ქათმის და კვერცხის ზღაპრები, ჩვენს შორის მტყუანს ჩააკედეს, სულში ვალაის ძაღლები“.

პანტანო ხარჩილავა:

პარადიული აჭვობანილი

წინასიტყვაობის მახიარ

ზუგდიდიდან წალენჯიხაში რომ მივდივარ, ხელმარცხნივ, იქ, სადაც მკვეთრი მოსახვევია, თითქოს ვიღაცამ თეთრი გედი დააფრთხო, ისე მოულოდნელად ამოფრინდება სივრციდან თეთრი ეკლესია.

ეს კორცხელის ეკლესიაა...

ჩემი ცხოვრების გზაზე დგას ეს ეკლესია – ნახევარი საუკუნეა, ის მხედება სახლში დაბრუნებულს და ის მიმაცილებს სახლიდან თბილისისკენ მიმავალს.

კორცხელის ამბები რომ ვნახე, რატომღაც სწორედ ეს ეკლესია გამახსენდა უცებ და პირველი კითხვა, რამაც გონებაში გამიელვა, ეს იყო:

– როგორ შეიძლება მომხდარიყო ის, რაც სამეგრელოს ამ უმშვენიერეს სოფელში მოხდა?

მხოლოდ ცემა-ტყეპის ამბობენ ფაქტებს არ ვგულისხმობ, პირველ ყოვლისა, ის მარცხებს და მაკვირვებს, როგორ შეიძლება იმ პოლიტიკურ ძალას, რომელმაც ვველაზე დიდი შეურაცხყოფა და ვველაზე დიდი ტკივილი მიაყენა ამ კუთხეს, სამეგრელოს თუნდაც ერთ სოფელში გაემარჯვა?

სანამ ამ კითხვას პასუხს ვაეცემდე და სანამ იმ პრობლემაზე ვისაუბრებდე, რომლებიც დღეს არსებობს სამეგრელოში და რომლებიც შეიძლება იყოს მიზეზი „ნაციონალიზმის“ იმ უცნაური და ალოგიკური გამარჯვებისა სამეგრელოში, მინდა ერთი ჩემი ადრინდელი წერილი შემოგთავაზოთ, რომელსაც, ჩემი აზრით, აქტუალობა დღემდე არ დაუკარგავს.

ამ წერილის წაკითხვის შემდეგ, იქნებ, ცოტათი მაინც გაგვიადვილდეს ზუსტი შეფასებებით მივცეთ სამეგრელოს რეგიონში მიმდინარე პროცესებს, რომლებიც პირდაპირ კავშირშია ქართული სახელმწიფოებრიობის უმთავრეს და უმნიშვნელოვანეს საკითხებთან.

3. 6

მეგრულში არსებობს ასეთი სიტყვა – უზისხირე, რაც პირდაპირი თარგმანით უსისხლოს ნიშნავს, გადატანითი მნიშვნელობით კი – უგულოს, უჯიშოს, უნდლოს, ნათესავის, ახლობლის არმოყვარეს.

არ მინდა უზისხირე საქართველოში ცხოვრება!

უზისხირე საქართველოს ცქერით დავიტანჯე, იმ საქართველოს ცქერით, რომელსაც შეუძლია ამდენი ხნის განმავლობაში მშვიდად უყუროს, როგორ შეურაცხყოფენ მის სისხლსა და ხორცს, როგორც დათა თუთამშია იტყვობდა, წუპაკი მამაძალები.

შეგრძნებას იმისა, რომ მე და ისინი ერთნი ვართ, შეგრძნებას იმისა, რომ მათ გარეშე არ ვარსებობ მე და ჩემს გარეშე არ არსებობენ ისინი, ერთადერთ, უალტერნატივო დასკვნამდე მივყავართ – სადაც არ

უნდა ვიყოთ, ვინც არ უნდა ვიყოთ, ჩვენ ერთმანეთის წინაშე საერთო პასუხისმგებლობა გვაკისრია და როდესაც უარს ვამბობთ ამ საერთო პასუხისმგებლობაზე, ამით უარს ვამბობთ საკუთარ თავზე.

მე მგონი, სამშობლოს დაღატი სხვა არც არაფერია, თუ არა უარის თქმა საერთო პასუხისმგებლობაზე.

რამდენ ქართველს აუცრემლდა თვალები იმ დღეს ამ შემადარწმუნებელი კადრების ნახვისას, რამდენი ქართული მუშტი შეიკრა სიმწრისა და ბოღმისაგან?

არ ვიცი, ვერ გეტყვით, მაგრამ ის კი ვიცი, რომ საქართველო კარგა ხანია, ორად არის გაყოფილი – ერთ მხარეს ბედნიერი, მაძლარი, კმაყოფილი, მხიარული, უზრუნველი საქართველო, მეორე მხარეს – უბედური, მშვიერი, დევნილი, დამცი-

რებული და შეურაცხყოფილი...

– მეგრულ სკოლებს გაგიხსნით, მაღალ ხელფასებს დაგინიშნავენ, ისწავლეთ და განათლდითო! – შემოგვაპარეს აფხაზმა ძმებმა.

– არა, ჩვენ მშობლიურ ენაზე გვინდა სწავლაო, – იუარა ტელეკამერის წინ ერთმა მეგრულმა, იუარა არცთუ ისე ხეირიანი ქართულით, რბილი ლ-თი და მეგრული ინტონაციით.

განა ამ მეგრულმა არ იცის, რომ მეგრული ენაც მისი მშობლიური ენაა, მაგრამ მას მაინცდამაინც ქართულ ენაზე სურს განათლება მიიღებინოს თავის შეილებს, რადგან მან იცის, რომ ქართული ენა სახელმწიფო ენაა, ქართული სახელმწიფოებრიობის სიმბოლოა და ამ ენისთვის უარის თქმა ქართული სახელმწიფოს უარყოფას, ამ სახელმწიფოს სივრციდან გასვლას ნიშნავს.

დაიხ, ამ მეგრულმა გლეხკაცმა ხეირიანად არ იცის ქართული, სამაგიეროდ, მან იცის, რას ნიშნავს საქართველო, რაც არ ისიც ზოგმა ქართველმა აკადემიკოსმა, პოლიტიკოსმა, მეცნიერმა, მწერალმა, ჟურნალისტმა!!!

ამ მეგრულმა, საუკუნეების წინათ, ნებაყოფლობით შესწირა მსხვერპლად თავისი უმშვენიერესი, უმდიდრესი მეგრული ენა საერთო ქართული სახელმწიფოს შექმნის იდეას, რომ ამ სახელმწიფოში ქართულთან ერთად მეგრულიც გადაერჩინა, როგორც ქართული ძირი და

ფესვი, მისი განუყოფელი ნაწილი, გადაერჩინა თავისი თავი, თავისი თვითმყოფადობა და განუყოფლობა.

მაგრამ – არაო! – უთხრეს ამ გულუბრყვილო მეგრულს და მეგრულად ნათქვამი სიტყვა ქართულად არ ჩაუთვალეს, ენა დაუწუნეს, საკუთარ სახლში უცხოდ აგრძობინეს თავი, ერთმანეთში მეგრულად საუბარი ლამის სეპარატიზმად მოუნათლეს, დააკომპლექსეს, დათრგუნეს.

ქართველისა და ქართული სახელმწიფოს არსის არასწორმა გაგებამ, საქართველოს ერთიანობის ყალბად გაგებულმა კონცეფციამ შვა გაუცხოებისა და უნდობლობის ატმოსფერო, რომელიც ხან რას მოგვალანდებს და ხან – რას...

* * *

როგორ ხდება ეს – გალში, გნებათ, სამაჩაბლოში ომია, დანარჩენ საქართველოში კი მშვიდობაა და იმავე ქართულ ტელეეკრანებზე ისეთი დიმიტიური და პარიპარალეა გაჩაღებული, თუ ძალიან ფხიზლად არ იქნები, შეიძლება დაგავიწყდეს, რომ შენს სამშობლოში ომია!

აკი ბევრს დაავიწყდა კიდევ და ამ სისხლით და ცრემლით გააოხილ ეკრანზე ახლა თავის უბადრუკ ბედნიერებას, თავის უბადრუკ სიმდიდრეს ჰფენს და სულაც არ ადარდებს, რას იტყვის ამანე ის გალელი დედა, რომელსაც გალიდან წალენჯიხაში მიჰყავს შვილი, რომ იქ როგორმე ქართულ სკოლაში ასწავლოს და ქართველად აღუზარდოს საქართველოს.

უკიდურესად უჭირს ამ დედას – შვილისთვის ხეირიანი ტანსაცმელი ვერ უყიდა, ნორმალურად ვერ გამოუკვებავს, მაგრამ ამ გზას, საქართველოსკენ მიმავალ გზას, მაინც ჯიუტად არ თმობს!!

– ალოსავლეთ საქართველოს მოვუარეთ, ამ მეგრულმა რა გააჭირეთ საქმე? – ასეთი რამ უთხრა, თურმე, ერთმა გენერალმა ერთ ქართველ მწერალს და მეცნიერს (გენერლის

ეროვნებას შეგნებულად არ ვასახელებ).

მართლაცდა, რა „გააჭირეს“ საქმე ამ მეგრულმა თავისი საქართველოთი?

– აფხაზეთის ომი, ეს იყო მეგრელების წინააღმდეგ დაგეგმილი გენოციდი, რომელიც აფხაზეთის კონფლიქტამდე გაცილებით ადრე დაიწყო, დაიწყო მაშინ, როდესაც შეიარაღებულმა ბანდიტებმა ხუთგზის გადაუარეს სამეგრელოს, – ასეთ შემადარწმუნებელ შეფასებასაც გაიგონებთ ხოლმე მავანთაგან.

– ჯერ აქ გადაუარეს ხუთგზის, მერე კი აფხაზეთში ჩასდიეს, – უფრო ამბაფრებენ ამ შეფასებას სხვები – იქიდან კი კოლორის ხეობით გადმორეკეს და მთელ საქართველოში დაფანტეს – როგორც ციხეში, ისე გამოკეტეს სასტუმროებში, საერთო საცხოვრებლებში, მიტოვებულ შენობებში, თერთმეტი ლარი მიუგდეს და იქ სიკვდილს გადარჩენილნი, აქ გასწირეს სასიკვდილოდ.

ასეა თუ ისე, მთელს ამ ცუდად აბურდულ-დაბურდულ ვარაუდებში ერთი რამ უდავოა – აფხაზეთში ქართველობის დიდი ნაწილი მეგრული წარმოშობისა და სამეგრელოს დაჩოქების შემდეგ აფხაზეთში გალაშქრება მეგრელთა ზერხემალში გადამსხვერვის მცდელობად რომ შეფასდებოდა ეჭვის მთესველთა მეცადინეობით, ეს სულაც არ არის გასაკვირი.

ხანდახან ვფიქრობ, მართლაც ძალიან ჭკვიანურად და ვერაგულად ხომ არ იმუშავა ძალიან ჭკვიანმა და ვერაგმა მტერმა და სისხლიანი დრამა, რომელიც ქართველებმა გაითამაშეს ერთმანეთთან და რომელშიც მოგვიანებით აფხაზეთის თემაც ჩაერთო, იმ ჭკვიანი და ვერაგი მტერის მიერ ხომ არ იყო დაწერილი?

ამ დრამაში მთავარ როლებს ჩვენ, ქართველები კი ვთამაშობდით, მაგრამ არ ვიცოდით, რას ვტამაშობდით და როგორი იქნებოდა ამ თამაშის ფინალი.

სამეგრელომ აფხაზ სეპარა-

ტიხტა პირველი მცდელობა მომენტალურად აღკვეთა, როცა მთელი სამეგრელო, დიდიან-პატარიანად, დალიძეს მიაწვდა თავისიანების გამოსასარჩლებლად, რომლებსაც, ვიდაცებმა გაბედეს და შეურაცხყოფა მიაცემეს.

– ქართველთა შეურაცხყოფელები უნდა დაისაჯონ! – ასეთი იყო ამ მრავალრიცხოვანი სახალხო ლაშქრის საერთო გადაწყვეტილება და არ არსებობდა ძალა, რომელიც ამ გადაწყვეტილების აღსრულებას ხელს შეუშლიდა.

სეპარატისტები მიუყრდნენ, გაისუსნენ და მხოლოდ მაშინ ამოიღეს ხმა, როდესაც ხუთჯერადი ლაშქრობის შედეგად უჯიათი სამეგრელო ბოლოს დაბოლოს „მოათვინიერა“ სამხედრო გადატრიალების შემდეგ მოსულმა ქართულმა ხელისუფლებამ, რითაც აფხაზ სეპარატისტებს მთავარი საფრთხე მოუხსნა და გაუნეიტრალა.

ჯერ სამეგრელო უნდა დაემარცხებინათ სამეგრელოში, რომ მერე ადვილად დაემარცხებინათ საქართველო აფხაზეთში – აი, რა ამოცანა დაისახა ვიდაცამ და ეს ამოცანა წარმატებით შეასრულა კიდეც!

მოგვიანებით სამეგრელო აფხაზეთის ტერიტორიიდანაც გააძევეს, რითაც დასრულდა საქართველოსგან აფხაზეთის ჩამოშორების დიდი გეგმა.

დაიხ, აფხაზეთში ქართველთა გენოციდი განხორციელდა და რადგან ეს ქართველები იმავდროულად მეგრელები არიან, იმის თქმა, რომ ეს იყო მეგრელთა გენოციდი, მაინცდამაინც დიდ აზრობრივ ცდომილებას არ უნდა შეიცავდეს.

* * *

– აფხაზეთის საკითხი სამეგრელოში წყდება! – ამ მოსაზრებას ძალიან ბევრი ქართველი პოლიტიკოსი იმეორებს სხვადასხვა ვარიანტით და შეფერილობით, მაგრამ არავინ ამბობს, რა რესურსები დარჩა გოლგოთის გზაგამოვლილ სამეგრელოს აფხაზეთის საკითხის გადასაწყვეტად.

არც სამეგრელოში დარჩა სამეგრელო – უკიდურეს გაჭირვებაში ჩავარდნილმა მისი მოსახლეობის დიდმა ნაწილმა რეგიონი დატოვა და სხვადასხვა ქვეყნებს მიაშურა ლუკმაპურის საშოვნელად, ვინც შორს ვერ წავიდა, თბილისის ბაზრებს შეეხიზნა, „გათბილისელდა“ და მშობლიურ კუთხეს მოსწყდა.

არც სამეგრელოში დარჩა სამეგრელო. არც აფხაზეთში დარჩა სამეგრელო და შედეგად, საქართველოს მონოლითური სხეული შეირყა, დაიშალა, დაშლის პირას მივიდა.

სამეგრელო საქართველოს ხერხემალია, – ყველას გვახსოვს ეს ფრთხილი ფრაზა.

და თუ სამეგრელო საქართ-

ველოს ხერხემალია, მაშინ ზუსტია მტრის გათვლა – ამ ხერხემალს გამეტებით უნდა ირტყა, დალეწო, დაფშვანა, რომ საქართველომ მყარად ფეხზე დგომა ვერ მოახერხოს.

* * *

არა მარტო აფხაზეთის ქართველობა, თვით იმ ადამიანების 60-70 პროცენტი, რომლებიც დღეს აფხაზეთში ცხოვრობენ და თავიანთ თავს აფხაზებს უწოდებენ, წარმოშობით მეგრელები არიან!!!

ძალიან გულწრფელად და ალაღად თუ ჩაუღრმავდებით აფხაზურ საკითხს, ეს საკითხი აფხაზური კი არა, მეგრული საკითხი გამოდის, უფრო ზუსტად – მეგრულ-აფხაზური!

მეგრელთა ერთმა ნაწილმა, რომელსაც ქართულმა სახელმწიფომ ვერ მოუარა და ვერ უპატრონა, ფაქტობრივად, საძირკველი განუშტკიცა მცირერიცხოვანი აფსუური ეთნოსის აფხაზ ხალხად ჩამოყალიბებისა და გარდასახვის პროცესს.

ის, რაც აფხაზეთში მოხდა, უპრეცედენტო, ცოტათი ტრაგიკომიკური შეფერილობის იტორიაა, რომელსაც ანალოგი ძნელად თუ მოეძებნება.

საქმე ის არის, რომ ეს მეგრული, რომელიც თვითონ იყო აფხაზი ანუ აფხაზეთის ტერიტორიაზე მცხოვრები ქართველი, დროთა განმავლობაში აფ-

გაგიკვირდებათ, აბა, რა! ჰოდა, დაახლოებით მსგავსი რამ მოხდა აფხაზეთში, მოხდა, ფაქტობრივად, ჩვენს თვალწინ.

ბოდიშს ვიხდი ჩემს ძვირფას კახელებთან, მათი სახელი რომ ვახსენე ამ უხერხულ კონტექსტში, მაგრამ ეს მეტი სიცხადისა და თვალსაჩინოებისთვის გავაკეთე – რაც კახეთში შეუძლებელია, რომ მომხდარიყო, რატომღაც შესაძლებელი გახდა, მომხდარიყო აფხაზეთში?

რატომ?

რატომ და, სწორედ იმიტომ, რომ კახელთა ქართველობა არასოდეს არავის დაუყენებია ეჭვქვეშ, რასაც ვერ ვიტყვით ბელუჯულმართი მეგრელების მიმართით.

მეფის რუსეთიდან მოყოლებული, კომუნისტურ ეპოქაში „მეგრელთა საქმით“ დაგვირგვინებული, პოლიტიკა მეგრელთა წინააღმდეგ, სინამდვილეში ქართული სახელმწიფოებრიობის წინააღმდეგ მიმართული პროვიკაცია იყო, რომელსაც ხანდახან ქართული საზოგადოებაც აყოლებდა ხმას საქართველოს ერთიანობის სახელით.

მეგრული – მარადიული ეჭვიმტანილი, ქართული სახელმწიფოს სადარაჯოზე „ფიზიკურად“ მდგარი ქართველის ფიზიკური მხერტი გაზომილ-აწონილი, ამ სუსხიანი მხერის მარა-

კურ ხსოვნას სახელმწიფოებრიობისა.

თუ გავითვალისწინებთ იმ ფაქტს, რომ აფხაზი ხალხი ფრიად მცირერიცხოვანია, შეგვიძლია დავასკვნათ, რომ ძალზე მცირე რაოდენობა იმ მეგრელებისა, ვინც აფსუობაზე მოაწერა ხელი, ხოლო ის სამასი ათასი ადამიანი, რომელიც ჯერ მშვიდობიანობის, მერე კი ომის დროს თავგანწირული იბრძოდა ამ, ძირძველ ქართულ მიწაზე საქართველოს შესანარჩუნებლად, ამ სამასი ათასი ადამიანიდან ყველა, უკლებლივ ყველა გმირია, თუმცა, დღეს მათ გმირები კი არა, დევნილები ჰქვიათ – დევნილები იქიდანაც და დევნილები აქედანაც...

* * *

აფხაზური ლიტერატურის ფუძემდებელი დიმიტრი გულია

სურ ენაზე ამეტყველდა და აფსუად გადაკეთდა, სახელი აფხაზი კი შეინარჩუნა.

ასე მივიღეთ აფსუურ ენაზე მოლაპარაკე მეგრული აფხაზები ანუ აფსუურ ენაზე მოლაპარაკე ქართველები, რომლებმაც აფსუათა მწირი რიგები შეავსეს, გააძლიერეს, გაამრავლერიცხოვნეს და აფხაზებად გამოთარგმნილ აფსუებთან ერთად შექმნეს ადამიანთა ის გაერთიანება, რომელსაც დღეს აფხაზ ერს ვეძახით.

რომ მოხდეს საოცრება და კახეთში პანკისელმა ქისტებმა კახელები დაირქვან, კახელების ერთი ნაწილი კი ქისტურად ამეტყველდეს და მერე ორივემ ერთად იმის მტკიცება დაიწყო, კახელები მხოლოდ ისინი არიან, რომლებიც ქისტურად ლაპარაკობენო, ხომ გაგიკვირდებათ?

დიულ კონტროლქვეშ მყოფი, სულ იმის მტკიცებაშია, რომ ქართული სახელმწიფოს ერთგულია.

ვინც ამ მარადიული ეჭვიმტანილის სტატუსს ვერ გაუძლო, ვინც თავის მართლებით დაიღალა, ერთხელაც გაბრუნდა: – დამანებეთ თავი, არა ვარ ქართველი, მეგრული ვარ და შემეშვითო, – თქვა.

ეს საბედისწერო დასკვნა, რომ მეგრული კი ხარ, მაგრამ ქართველი არა ხარ, პასუხისმგებლობისგან გათავისუფლებს და უსახელმწიფოდ დარჩენილი ბოგანო აფსუა უფრო ადვილად გახდები – ან გარუსდები, ან სულაც „აფხაზთა სახელმწიფოს“ შექმნი და ამით მოიკლავ სახელმწიფოებრიობის შინაგან მოთხოვნილებას, ათასწლეულებში გამოტარებულ გენეტი-

წარმოშობით მეგრული იყო და, როგორც ამბობენ, სიცოცხლის ბოლო წლებში რატომღაც ძალიან ნანობდა, რომ აფხაზებს მწერლობა შეუქმნა...

დიმიტრის ვაჟი, გიორგი გულიაც, მწერალი იყო, ოღონდ რუსულენოვანი ანუ რუსი მწერალი.

რალაც კანონზომიერება არის იმაში, რომ მეგრული გულიას აფხაზურ მწერლობაზე ქორწინებამ ქვეყანას რუსი მწერალი მოუვლინა და არა აფხაზი მწერალი!

გიორგი გულია მეგრელების ანუ ქართველებისთვისაც დაიკარგა და აფხაზებისთვისაც... რაც გულიებს დაემართათ, იგივე დაემართათ ბევრ სხვა აფხაზებულ ქართველს – თვითონ თუ არა, მათი შვილები და შვილიშვილები გარუსდნენ,

ამ ფინალისთვის კი ნამდვილად არ ღირდა ამდენი წვალება და ჯახიერი.

აფხაზური მწერლობის, კულტურისა და ხელოვნების შექმნასა და ცამოყალიბებაში ლომის წილი უდევთ წარმოშობით ქართველ ინტელექტუალურ მამულეებს და იანიჩრებს, თუმცა ესენი მაინც უფრო შემსრულებლები იყვნენ, მთავარი დამკვეთი კი სავეჭოთა კავშირის იდეოლოგიური სამსახური გახლდათ, რომელმაც სტალინისა და ბერიას შემდეგ, ფაქტობრივად, ამ ქართველების მიერ „დაჩაგრული“ აფხაზების მეურვეობა და აპეკუნობა იკისრა.

აფხაზებს სტალინი იმდენად არა, მაგრამ მერხეულელი ლავრენტი ბერია კი განსაკუთრებული სიძულვილით სძულდათ და თავიანთ ყველა უბედურებას – დაწყებული ნესტორ ლაკობას უეცარი სიკვდილით, დამთავრებული აფხაზეთში ქართველთა მასობრივი ჩასახლელებით – ბერიას სახელს უკავშირებდნენ.

ბევრს გაუკვირდება, მაგრამ, რადგან ბერიაზე ჩამოვარდა სიტყვა, ვისარგებლებ შემთხვევით და ბარემ აქვე ვიტყვი: ბერიამ, ალბათ, სტალინის ჩუმი დასტურით და თანხმობით, ქართული მოსახლეობის გეგმაზომიერი გადანაწილებით და გადაჯგუფებით ხელახლა აითვისა და ქართულ ინტერესებს დაუქვემდებარა ისტორიული ბელუჯულმართობის გამო ქართული მოსახლეობისგან დაცლილი ქართული ტერიტორიები.

მეგრული ბერია იყო ის კაცი, რომელიც სამეგრელოს ავტონომიის შექმნის იდეას დაუპირისპირდა, როგორც ზოგადქართულ ფასეულობათა საზიანო მოვლენას, თუმცა, „მადლიერი“ ქართველი საზოგადოების ერთი ნაწილის აქტიურობით ბერიას მოგვიანებით მაინც „გაუჩაღიჩეს“ მეგრელთა საქმე, რომელიც თბილისელი ინფორმატორების „დანოსების“ და ცილისმწამებლური წერილების ასაფუძველზე შეითითხნა და რომელმაც ბერიას მეგრული კადრების (!) დაწინაურებასა და მფარველობაში ადანაშაულებდნენ.

(თამის ბაბრაქიშვილი მომადიანო ნომიროვი)

რა მოხდა მისიუხვილის ქუჩაზე და რა კავშირი აქვს ვებერანის გაქვასა და საქონლის პრეზიდენტის მრჩეველს კახა კოჭორიძეს?

„მებრძოლ ვეტერანთა კავშირის“ ხელმძღვანელმა ემზარ ქვარიაშვილმა საქართველოს პრეზიდენტის მრჩეველს კახა კოჭორიძეს მედიის საშუალებით მიმართა: „ზურაბ ალავეიძის ადამიანია, რომელიც თქვენი მევახშე და პროვოკატორი სიდედრისგან დაზარალებულია“ „აქედანვე გეტყვით, რომ თქვენს სახლსაც მოვადგებით და პრეზიდენტის რეზიდენციასაც, რათა ყველამ გაიგოს, მევახშეები როგორ ექცევიან დამსახურებული ომის ვეტერან ზურაბ ალავეიძის ოჯახს.“

ზმურაბიანი გამოსახლებულა და ამ ამბის წინასწარმის შესახებ „ძალიან ვეტერანთა და პატრიოტთა პოლიტიკური მოძრაობის“ თავმჯდომარე შინა ბარამიძემ ვეგსაუბრა:

შინა ბარამიძე

– სამწუხაროდ, ჩვენი საზოგადოება არა ერთხელ გამხდარა იმის მომსწრე, როგორ იღებენ სამსახურისა და შემოსავლების გარეშე დარჩენილი, უკიდურესად მძიმე მდგომარეობაში მყოფი ადამიანები მკურნალობის ან სხვა გადაუდებელი საჭიროებებისთვის სესხებს კერძო იპოთეკარებისგან. ისიც ბევრჯერ გვინახავს, როგორ ართმევენ მევახშეები განსაცდელში ჩავარდნილ ადამიანებს სახლებს, ხოლო აღსრულების ეროვნული ბიუროს თანამშრომლები ცემა-ტყვიებით ქუჩაში მიერეკებიან. საბედნიეროდ, დღევანდელი ხელისუფლების პირობებში, ასეთი შემთხვევების რაოდენობამ ძალიან მოიკლო და პრობლემა ასე თუ ისე, მოლაპარაკებების გზით წყდება, თუმცა ზურაბ ალავეიძის შემთხვევაში, მევახშის განსაკუთრებულმა დანტერესებამ ასეთ შედეგამდე მიგვიყვანა.

– იქნებ აგვისნათ, რა განსაკუთრებული ინტერესი ჰქონდა მათა ჩანადირს ალავეიძის მიმართ?

– ზურაბ ალავეიძემ ჩანადირთან სახლი იპოთეკით დატვირთა. თანხის რაოდენობა ზუსტად არ მახსოვს, თუმცა ვიცი, რომ ნაწილი გადაიხდა. გადასახდელი იყო დაახლოებით 30 000 დოლარი. ალავეიძემ ბანკში 50 000 დოლარიანი კრედიტი დაიმტკიცა და ჩანადირს თან-

ხის გადახდას დაპირდა, მაგრამ გათავხედებულმა მევახშემ ძველ, ამორტიზირებულ, მამაკაპისეულ სახლში, რომლის ღირებულება ალბათ 50 000 დოლარიც არ არის, 80 000 დოლარი მოითხოვა. ქუჩაში ადამიანის გამოგდება სასამართლოს გადაწყვეტილების გარეშე სააკაშვილის რეჟიმის მექანიზმებზეა. წარმოდგინეთ, დილის 9 საათზე აღსრულების ეროვნული ბიუროს წარმომადგენლები მძინარე ადამიანებს, მათ შორის, მოხუცებულ ქალბატონებს თავზე დაადგენ და ავეჯთან ერთად, ქუჩაში გამოყარეს. შეხლა-შემოხლის დროს, ფიზიკურად გაუსწორდნენ ზურაბ ალავეიძეს. დაზარალებულ ასაკოვან ადამიანი რომან დოდაშვილი, რომელიც მიკროინფარქტის ნიშნებით იქნა ჰოსპიტალიზირებული. ადრე აღსრულების ეროვნული ბიურო ავეჯის სპეციალურ ადგილებში გადატანას მაინც უზრუნველყოფდა და ახლა ესეც არ გააკეთეს. ყველაფერი, რასაც ეს ხალხი ცხოვრების მანძილზე იძენდა, შუა ქუჩაში დაყარეს და დაამტკიცეს.

– შეხლა-შემოხლა ახსენეთ. ალავეიძემ აღმასრულებლებს წინააღმდეგობა გაუწია?

– არა. უბრალოდ, საბუთების წარდგენა მოითხოვა და ყველაფერი ამას მოჰყვა. წინააღმდეგობის გაწევა რომ მოგვენდომებინა, იქ 5000 და მეტი ადამიანი მოვიდოდა და ვინ ვის გამოყრიდა, ვნახავდით, მაგრამ არ ვიკადრეთ. ჩვენ კანონმორჩილი ხალხი ვართ და საკუთარ თავს ზედმეტის უფლებას არ ვაძლევთ. სანამ ეს ხალხი სამხრეთს დაიკრებდა, ჩვენ სამშობლოს ვემსახურებოდით, ვიბრძოდით და ბევრი ჩვენგანი სამართალდამცავ ორგანოებშიც მსახურობდა. ამიტომ გერცხვენი, როცა ეს ადამიანები ჩვენს კოლეგებთან მოიხსენიებენ თავს. ასეთი ვაი-კოლეგები ვანო მერაბიშვილის დროსაც იყვნენ..

– გაურცხველად ინფორმაციით, მევახშე ჩანადირი პრეზიდენტის მრჩეველის კახა კოჭორიძის სიდედრია. მასთან დაკავშირება თუ სცადეთ?

– რაც შეეხება კოჭორიძეს, მე მას ვიცნობ და დარწმუნებული ვარ, რომ ამ საქმეში გარეული არაა, მაგრამ, როცა შენი სიძე პრეზიდენტის მრჩეველია, რაღაცები უნდა გაითვალისწინო და უზერხულ მდგომარეობაში არ ჩააგდო. უნდა მიხვდე, რომ შენი გაუაზრებელი ქმედებების შედეგად, პრეტენზიები და უკმაყოფილება იმ ხელისუფლებისკენ იქნება მიმართული, რომელსაც ის წარმოადგენს და მართლაც ასეა. ჩვენ მიგვაჩნია, რომ სახელმწიფო, რომელიც მევახშეების ინტერესებს იცავს, უბრალო ადამიანებისა და ვეტერანების უფლებებს არ უნდა უგულ-

ვებელყოფდეს. სამწუხაროდ, ალავეიძის შემთხვევაში, მოქმედი ხელისუფლება წინამორბედის სამართალმემკვიდრეაგვით მოიქცა, რაც ძალიან სამარცხვინოა. წარმოდგინეთ, მთელი ქუჩა გარეთ იყო გამოსული და უყურებდა სახელმწიფოს მხრიდან განხორციელებულ ძალადობას.

– ბინის იპოთეკით დატვირთვა მისი დაკარგვის საფრთხეებს შეიცავს ბატონო გაა..

– როცა ადამიანი მზად არის, სესხი დაფაროს და მევახშის კაპრიზების გამო საცხოვრებელს კარგავს, სახელმწიფომ ადამიანების დაცვის მექანიზმი უნდა აამუშაოს. თქვენ რომ გამოსახლებული ადამიანის შეიღების თვალში გენახათ, ვერასოდეს დაივიწყებდით. ეს ნამდვილი ტრაგედია იყო. ეს პრობლემა საკანონმდებლო დონეზე უნდა დარეგულირდეს. არ შეიძლება მევახშეებისთვის ამხელა უფლებების მიცემა და ისედაც უმძიმეს მდგომარეობაში მყოფი ადამიანებისთვის უზარმაზარი პროცენტების დაკისრება. ჩვენ „ქართული ოცნების“ მტრები არ ვართ. ჩვენი და ჩვენთან ადამიანების მხრებზე ხელისუფლებაში მოსულ „ქართულ ოცნებაში“ პორტირებულ ნაციონალურ მოძრაობას ვებრძვი.

მოგვიანებით, საცხოვრებელი სახლის გარეშე დარჩენილ ზურაბ ალავეიძესაც დაუკავშირდით, რომელიც ოჯახის წევრებთან ერთად, ნათესავებთან და ახლობლებთან არის შეფარებული. ვეტერანი დარწმუნებულია, რომ სასამართლო საცხოვრებელი სახლიდან მისი გამოსახლების პროცესს უკანონოდ ცნობს და იმედოვნებს, რომ სახლის უკან დასაბრუნებლად, გონივრული თანხის გადახდაზე მევახშესთან მოლაპარაკება შესაძლებელია.

ზურაბ ალავეიძე:

– ახლა ისეთ მდგომარეობაში ვარ, რომ საუბარი მიჭირს. მე და ჩემი ოჯახის წევრები ნათესავებთან და ახლობლებთან

ვართ შეფარებული. გამოსახლება 10 საათზე იყო ჩანიშნული და 19-ის 15 წუთზე თავზე დაგვადგინ. ჭიშკართან 10-15 კაცი ვიდგეთ. მე აღმასრულებლებს საბუთები ვთხოვე და ამის გამო ყველას ფიზიკურად გაგვისწორდნენ. ამ დროს, არც სასამართლოს დადგენილება ჰქონდათ და არც აღსრულების ფურცელი. მათ ჩანადირისგან 40 000 დოლარი მქონდა ნახსენები და პროცენტებს ვიხდიდი. მერე ისე მოხდა, რომ ამ ქალბატონმა თანხიდან 5000 დოლარი თავის ძმას დაუთმო და აღსრულების ეროვნული ბიუროდან მომივიდა შეტყობინება 5000 დოლარის გადახდაზე. გამიკვირდა და ვერ გავიგე, რატომ მოხდა ჩემთვის უცნობი ადამიანი 5000 დოლარს, როცა ყველაფერი გაირკვა, ეს თანხა ჩანადირს გადაუხდა და ხელიც მოვუწერე. ახლა მეუბნებიან, რომ ფული ბანკში უნდა ჩამერიცხა და ხელში არ უნდა მიმეცა. რა მნიშვნელობა აქვს, ბანკით გადავიხდიდი თუ ხელში მივცემდი, რაც მთავარია, გადაუხდა, მაგრამ საბოლოოდ ისე გამოვიდა, რომ ჩემი გადახდილი ფულით იყიდეს ჩემივე სახლი. მე არც აუქციონი შემატყობინეს და არაფერი. სანამ მე მევახშესთვის გადასახდელ ფულს ვაგროვებდი, თურმე სახლი უკვე მასზე იყო გადაფორმებული. მანქანა გავყიდე, ბანკმა 50 000 დოლარიანი სესხიც დამიმტ-

კიცა, მაგრამ ჩანადირმა უკვე 150 000 დოლარი მოითხოვა. იმის მერე წავიდა სასამართლოები აუქციონის შედეგების ბათილად ცნობაზე. პროკურატურაში განცხადება რომ შევიტანე, 6 თვის თავზე მცნეს დაზარალებულად და საკარაულოდ, კოჭორიძის ჩარევის შემდეგ, საქმე 2 კვირაში შეწყდა. დარწმუნებული ვარ, ჩანადირს ჩემი სახლის ხელში ჩაგდებას ან მეტი ფულის გამოძალვის ინტერესი ჰქონდა, თორემ იცოდა, რომ ფულის გადახდელი ვიყავი.

– 40 000 დოლარის ნაცვლად, 150 000 დოლარს ვთხოვდით?

– 40 000 აღარ იყო. 8 000-მდე გადახდილი მქონდა და 33 000 დოლარი რჩებოდა. გამოსახლებაზე რომ იყვნენ მოსულები, მაშინ 150 000 დოლარიდან 80 000-ზე ჩამოვიდა, მაგრამ ესეც არარეალური თანხაა. ჩვენ წერილით მივმართეთ პრეზიდენტის ადმინისტრაციას და კოჭორიძესთან შეხვედრა ვითხოვეთ, მაგრამ სრულიად გაურკვეველი პასუხი მივიღეთ. ისიც ვერ გავიგეთ, საერთოდ წაიკითხა თუ არა მარგველაშვილმა ჩვენი წერილი. მოვითხოვე, რომ უკანონოდ იქნას ცნობილი გამოსახლება და დარწმუნებული ვარ, რომ სასამართლო გამოსახლების აკრძალვის დადგენილებას გამოიტანს, თუმცა ამის მერე რა იქნება, ნამდვილად არ ვიცი..

იმის გათვალისწინებით, რომ ზურაბ ალავეიძე ვალის გადახდის წინააღმდეგი არაა, იმედს ვიტოვებთ, რომ ვეტერანისა და მისი ოჯახის წევრების ღია ცის ქვეშ დატოვება არავის ინტერესებში არ შედის. შესაბამისად, პრეზიდენტის ადმინისტრაცია და შესაბამისი ორგანოები დაინტერესდებიან მომხდარით და მოდავე მხარეებს გონივრული და რაციონალური გადაწყვეტილების მიღებაში დაეხმარებიან.

ნელი თორღია
571 35 36 88

ზურაბ ალავეიძე

არც თუ ისე დიდი ხნის წინათ, იყო ერთი ამდგომარეობა: „წავართვათ ბუნებას რაც შეიძლება მეტი“. პოდა, იმდენი და იმდენჯერ წავართვით, რომ დავრჩით ასე წყალ და მეწვერწაღებულები, ამ უკანასკნელი 25-30 წლის მანძილზე კი თითქმის საკაცობრიო დანაშაულში ჩავდებით ფეხი, უმოწყალოდ გაგჩენეთ ქართული ტყე და არა მარტო ტყე, არც თბილისის დაფარეთ კარგი დღე, აგჩენეთ თბილისის ცენტრალურ მაგისტრალზე თითქმის საუკუნოვანი ჭადრები, მაგალითები? რამდენიც გნებავთ: რუსთაველის გამზირი, დავით აღმაშენებლის გამზირი, სადაც მათ ნაცვლად დაირგო საზღვარგარეთის ქვეყნებიდან შემოტანილი კატალოპების ეგზემპლარები, რომლებიც სამწუხაროდ, არ არიან „თავიანთ სახლში“, არც ილია ჭავჭავაძის გამზირი დაავიწყდათ და იქაც მოიჭრა ჭადრის ხეები, ისე როგორც

ლობების გამო.
 - ზოგ შემთხვევაში, შესანიშნავი დადებითი თვისებებით დაჯილდოებულ „ჭადარს“ „დამნაშავე“ ალერგენად მიიჩნევენ. ამ მოსაზრების საპირისპიროდ ზოგიერთ მონაცემს მოგახსენებთ:
 - ჭადარს ბერძნულად ჰქვია „პლატანუს“, რაც ქართულად ფართეს ნიშნავს. მართლაც, მისი სიდიდისა (პირველი სიდიდის ხეა) და ფართო ვარჯის გამო, ბევრი სახეობა ვერ შეედრება.
 - სხვადასხვა ხალხები, სხვადასხვა ეპოქებში ჭადარს მოწიწებით ეპყრობოდნენ. ეგვიპტეში ცის ღმერთად მიიჩნეოდნენ, სპარტაში ელენეს ხედ მოიხსენიებდნენ, საბერძნეთში აპოლონის, აგამემნონის, დიონისეს ხედ.
 ჭადარი დიდი ქალაქების დაბინძურებული ჰაერისა და მასში არსებული მტკვრის უპირველესი გამსუფთავებელია. „იგი სხვა მერქნიან სახე-

ყველა ერთად დაპუბრუნოთ თბილისის ის, რას ერთად ნაპართვით

ნიკოლოზ ბარათაშვილის შუა ზოლის და ქუჩის ნარგაობა.
 რატომ?
 - ზოგ შემთხვევაში, იქ, მარკეტების ამბიციური მეპატრონეების სურვილის გამო. ეს სურვილი კი სხვა არაფერია გარდა იმისა, რომ იქ მოეწყოს ე.წ. პარკინგი/ ილია ჭავჭავაძის # 31, 33) უფრო მეტიც, ჭადრებთან ერთად გაუქმდა გაზონიც უამრავი ბუჩქებით, რომელთა ბედი გაურკვეველია.
 - ზოგ შემთხვევაში, ასე სასწაულად მომრავლებული „გამამწვანებლების“ სურვილის, რაც შეიძლება მეტი შემოტანილი სახეობების გასაღების გამო.
 - ზოგ შემთხვევაში მშენებ-

ობებთან შედარებით უკეთესად იტანს ჰაერში გოგირდისა და სხვა მავნე აირების არსებობას, ფართო ვარჯისა და ფოთლებების ხარჯზე“ (ტ. ჩერქეზიშვილი). წლების წინ, ევროპის დიდ ქალაქებში წაბლის ჩანაცვლება სწორედ ჭადრებით მოხდა, ეს პროცესი იქ ნაწილობრივ ახლაც გრძელდება. ამასთან ერთად, ჭადარი საუკეთესოდ შეეგუა თბილისის კლიმატურ და ნიადაგობრივ პირობებს, იგი თითქმის სიმბოლოდაც კი იქცა თბილისის ქუჩებისათვის, რადგან დიდი ჩრდილის შემქმნელი, ხმაურისა და მტკვრის დამცვერია, რომელიც ვეგეტაციის პერიოდში შთანთქავს დიდი რაოდენობით ნახშირორჟანგს

(1,800 კმ) და გამოყოფს ასევე დიდი რაოდენობით ჟანგბადს. (1,200 კმ).
 ღვაწლმოსილი მეცნიერი და თბილისის გამწვანების მოამბე პატივცემული ბიძინა თავაძე საინტერესო ცნობას გვაწვდის. „მზიან დღეს მწვანე ფოთლების 25 კვ/მ ფართობი ერთი საათის განმავლობაში გამოყოფს იმდენ ჟანგბადს, რამდენიც საჭიროა ამავე დროის განმავლობაში ერთი ადამიანისათვის. ერთი წიფლის ხე, რომლის ფოთლების ფართობი 1600 კვ/მ-ია ჟანგბადით უზრუნველყოფს 64 ადამიანს. ისიც ცნობილია, რომ ერთი ჰა ფიჭვის ნარგაობა გარდა იმისა, რომ გამოყოფს დიდი რაოდენობით ფიტონციდებს,

აკავეებს 32-36 ტონა მტკვრს“.
 ისევ მივუბრუნდეთ ჭადარს. გასსოვთ და გინახავთ ცალკე მდგომი ჭადრები? ზემელზე ყოფილი აფთიაქის წინ, რუსთაველის გამზირის და ვერეს დაღმართის კვეთაზე, ან მუშთაიდთან და იქვე ბაღში, ან მეტეხის ხიდთან, აღარაფერს ვამბობ რუსთაველის გამზირზე იმ ცნობილ ჭადრებზე (რის შესახებ ცალკე) მეფეებივით რომ დგანან და სიამოვნებას გვანიჭებენ თავიანთი გრანდიოზულობითა და სილამაზით. ან ჰიმალაის და ატლასის კედრები, რომლებიც ასე ამშვენებენ თბილისის ბაღ-პარკებს. კედრებს ზოგიერთი მკვლევარი „არისტოკრატად“ მოიხსენიებს.
 რადგან დარგვა ვახსენეთ, უკვე დადგა დრო (თუმცა დრო ყოველთვის იყო) მყარად ვიცოდეთ: რატომ ვრგავთ, რას ვრგავთ, სად ვრგავთ, როდის ვრგავთ და ვინ რგავს? დასარგავი ნერვი ხომ ცოცხალი ორგანიზმია და ისე უნდა მოვექცეთ, როგორც ჩვილს აკვანში ჩაბრძანებისას (თუმცა სადაა აკვანი), ხოლო მოვლისას როგორც ცეკვა „ქართული“-სას მამაკაცისა და ქალის ურთიერთობაა.

რომელიც ჩვენი მათდამი გულწრფელი დამოკიდებულებით „შეგვიყვარებს“. ხეები ძლიერი ენერგეტიკითაც გამოირჩევიან, ზოგიერთი ხე, მხოლოდ მართალსა და წრფელ ადამიანთან „მეგობრობს“. მაგ. იფანი, მაგრამ თუ იფანმა არ მიგიღოთ, მაშინ მიდით ნეკერჩხალთან, ის ჩვენი უარყოფითი ენერჯის გამწმენდიცაა, აღარაფერს ვამბობ მუხანზე, რომელიც სიმღიერისა და ვაჟკაცობის ნიმუშია, იგი ამ თვისებას ჩვენც უშუალოდ „გადმოგვცემს“. მუხის შესახებ თუ შეხებოდათ ასეთი რამ მაქვს გაგონილი: „ხის საცხოვრებელი სახლი ჩამოშლილა, შეწუხებულ მუხას უკითხავს: ჩემი გვარისა ხომ არ იყო გარეულიო“.
 გთხოვთ ყველას, თბილისელებს, ამ დალოცვილ ქალაქში მაცხოვრებელ ყველა მოქალაქეს, ჩინოსანსა და უჩინოს, უფრო მეტად შევიყვაროთ და გაუფრთხილდეთ ჩვენი ქალაქის ამ სიმდიდრეს, მწვანე საფარს, რომელიც გვეხმარება, გვასაზრდოებს და გვაიძულებს კიდევ. ყველამ ერთად დაუპუბრუნოთ ქალაქის ის, რაც წავართვით, ამპარტავნობის, ამბიციის და ანგარების გარეშე.
 შეიყვარეთ თბილისი და ის უფრო მეტად შეგიყვარებთ!
 აღმოაჩინეთ თქვენი ხე!
 არასოდეს გაგინდეთ სურვილი გაანადგუროთ მცენარეები და ზოგადად მწვანე საფარი. შეიყვარეთ ხე!
 ნუ მოჭრით ხეს!
 დარგე ნერვი!

არანაკლებ საინტერესო მონაცემებია ლიტერატურაში ზოგიერთი მცენარის სასიკეთო თვისებებზე. ასე მაგალითად: ითვლება, რომ ფიჭვი სიმშვიდის მომგვრელი ხეა, ხოლო ფიჭვების კორომში გამჭვირვალე სივრცეების გამო ადამიანი წყნარდება, უადვილდება სუნთქვა, მეცნიერები იმასაც მიუთითებენ, რომ ყოველ ჩვენგანს ჰყავდეს „თავისი ხე“,
 ილია (ილო)
 ფალავანდოშვილი
 ბიოლოგიის
 მეცნიერებათა დოქტორი

არის თუ არა ღაბნაშავე ალაშიანი, რომელმაც გაგდა პაპიძის და მარ ქაფიაშვილის ოჯახის ტრაგედიაში მთავარი როლი ითამაშა?

მისთვის სამუდამო პატიმრობის მისჯა კი არა ორდღიანი პატიმრობაც კი არ შეუბედავს ვინმეს, მიუხედავად იმისა, რომ საზარელი ფაქტი, რომელმაც მთელი საქართველო შეძრა, სწორედ მის სახელს უკავშირდება.

მაგა პაპიძეს სამუდამო პატიმრობა მიესაჯა. მე არც ერთი წერილი, არც ერთი პოსტი, კომენტარიც კი არ დამიწერია მაგდა პაპიძესთან დაკავშირებით არც ერთხელ, რადგან საზოგადოების ინტერესი იმდენად მაღალი იყო ამ საქმესთან დაკავშირებით, რომ ვთლიდი, საქმეს აუცილებლად ობიექტურად გამოიძიებდნენ.

ცხრატომიანი საქმეზე ნაფიცმა მსაჯულებმა ვერდიქტი 2 საათში გამოიტანესო, გვითხრეს... მე არ ვიცი, დამნაშავეა თუ არა პაპიძე და არც შევადგინებ ამის ცოდნა... მაგრამ ვიცი, რომ 9-ტომიანი საქმის მასალების განხილვა შეუძლებელია 2 საათში...

პროცესი თვეებია გრძელდება და ნაფიც მსაჯულებს რომ საქმის მასალების განხილვის გარეშე შეეძლოთ პროცესის დასრულებისთანავე განაჩენის გამოტანა, მაშინ არც ის ორი საათი იქნებოდა საჭირო...

იქნებ მაგდა პაპიძე დამნაშავეა, მაგრამ მე მინდოდა, რომ ნაფიც მსაჯულებს ამის გასარკვევად მინიმუმ ის დრო დაეხარჯათ, რაც საქმის მასალების თავიდან გაცნობისთვის იქნებოდა საჭირო და მაქსიმუმ ის დრო გამოეყენებინათ, რაც ამ მასალების გასაანალიზებლად, საკამათოდ დასჭირდებოდა...

იქნებ, ზუსტად მაღალმა საზოგადოებრივმა ინტერესმა გამოიტანა განაჩენი... ნაფიცი მსაჯულებიც ამ ქალაქში

ცხოვრობენ და იმათაც ყველა არხზე, გაზეთის და ინტერნეტის საშუალებით მუდმივად ზედმოდით სათაურები: „საზარელი მკვლელობის დეტალები“, „მაგდა პაპიძემ ქმარი და შვილი მოკლა“ და ა.შ.

მაშ, რა საჭიროა ნაფიცი მსაჯულნი, თუ ისინი საზოგადოებრივი აზრის გავლენის ქვეშ ექცევიან?

და საერთოდ, ვინ ქმნის საზოგადოებრივ აზრს? ამაზე მანამ არ მიფიქრია, სანამ ერთმა გაზეთმა არ განაცხადა, რომ მან მოახერხა და ხელში ჩაიგდო ოთო ბერძენიშვილის ჩვენება...

რას ჰქვია, მოახერხა და ხელში ჩაიგდო? მოიპარა თუ იყიდა??

იქნებ სულაც მისცეს... და მისცეს იმ ადამიანის ჩვენება, რომელ ადამიანთან ურთიერთობაზეა აგებული მკვლელობის მოტივი...

თუ არც მოუპარავს და არც უყიდა ეს ჩვენება, საკუთარ თავს არ დაუსვა კითხვა, ვის აწყობდა ამ ჩვენების გახმაურება და რატომ?

გარდა იმისა, რომ ჩვენს ქვეყანაში ნაფიც მსაჯულს შეუძლია ცხრატომიანი საქმეზე ორ საათში გამოიტანონ განაჩენი, ჩვენს ქვეყანაში ჟურნალისტს შეუძლია, თურმე, პროკურატურიდან მოწმის ჩვენება მოახერხოს და ხელში ჩაიგდოს...

და ამაზე ასე ამაყად უნდა ისაუბროს.

შიშის გრძნობის გარეშე. პასუხისმგებლობის გრძნობის

გარეშე? სადათას ძილით სძინავს პროკურატურას? რა საჭიროა სასამართლო სხდომის დახურვა თუ დახურულ სხდომაზე გაცხადებული ჩვენებები გაზეთის ფურცლებზე ჩნდება?

მაინც რა ეწერა იმ ჩვენებაში ასეთი სკანდალური, რომ გაზეთმა მოახერხა და მოიპოვა?

რა ეწერა და მაგდას მეუღლეს ბავშვობიდან ვიცნობდი, ჩემი უბნელი იყოო...

მაგდა მწერდა, მირეკავდა და ვსურდიო... მე რე დამდამობით სამსახურიდან გამყავდა და მასთან ინტიმური კავშირით ვკავდებოდიო... მართალია, მაგდა მწერდა რომ მისი სიცოცხლე ვარ, მაგრამ მე ასეთი მსუბუქი ყოფაქცევის ქალი როგორ შემიყვარდებოდა, ამიტომ ის ჩემთვის ერთი რიგითი მღვდრი იყოო...

ეს რიგითი მაინც რა ტერმინია, ბატონო ლეიტენანტო?

ამ ჩვენების მთავარი მესიჯი ისაა, რომ მაგდა მსუბუქი ყოფაქცევის ქალია და ის მამაკაცებისთვის რიგით მღვდრად მოიაზრებოდა...

ანუ, ამ ჩვენებაში არაფერია ისეთი, რამაც შეიძლება ან დაადასტუროს მკვლელობა, ან გამორიცხოს...

როგორ?! გაზეთმა ან იმ ადამიანმა, ვინც გაზეთს ეს ჩვენება მისცა, არაფრისმთქმელი ტექსტის გამო ჩაიგდო თავი საფრთხეში?

იქნებ არ იყო საკმარისი, რომ მაგდას მეუღლის მკვლე-

ლობა და შვილის გაგუდვა ედებოდა ბრალად, არ იყო საკმარისი, რომ საზარელ მკვლელად მოიხსენიებდნენ, ბოზადაც უნდა გამოეყვანათ, რომ საზოგადოების აზრი უფრო გამძაფრებულიყო?

ეტყობა, ოთარის ჩვენება ისე ჩაიგო ხელში გაზეთმა, რომ ასლიც არ დატოვა პროკურატურაში... პროკურორმა დავით ნეფარიძემ განაცხადა: მაგდა პაპიძეს უფრო დიდი გრძნობა აკავშირებდა ოთარისთან, ვიდრე თავად ბერძენიშვილსო...

ანუ უყვარდა ამ ოთარსაც? უბრალოდ, ცოტათი უყვარდა?

და ეს სამხარაულის ექსპერტიზამ დაადგინა, პროკურატურაში გვაეთ ნათელმზილველი თუ როგორ გაზომეთ მაგდას და ოთოს სიყვარული? რა ერთეულში?

თუ სიყვარულის გაზომვა შეგიძლიათ, რიგი დაგიდგებათ პროკურატურასთან მოწვენილი ცოლების, ეჭვიანი ქმრების, ეგოისტი დედამთილების, უსაქმური სიდედრების...

მაინც ვინ არის ეს ოთარ ბერძენიშვილი?

წარმომავლობა, გვარიშვილობა და ოჯახური მდგომარეობა ნაკლებად მაინტერესებს... ვინ არის და უსწავლელი კაცია...

„მეზობლის ქალს ხელს ნუ ახლებ, ისიც შინაურიაო“ არ უსწავლია და იმიტომ... ვინ არის და ტრადიციების არმქონე კაცია...

„ხევისბერი გოჩა“ უსწავლია თუ არა, წაუკითხავს მაინც, მაგრამ ვერ გაუგია, რომ ოჯახის სიწმინდის შებღალვისათვის კაცი ქალზე არანაკლებ, თუ მეტად არა, ისჯებოდა საქართველოში, ტრადიციულად...

ვინ არის და უპრინციპო და სუსტი ნებისყოფის კაცია... აკი, მაგდა პაპიძემ, ასე რამდენიმე მესიჯით და ზარით, შეაცდინა და აცდუნა ამოდენა კაცი... აცდუნა და უბნელის, ბავშვობის მეგობრის ოჯახის გაბაზება აიძულა... ანუ, არ ჰქონია არც პრინციპი, არც

საკუთარი აზრი... მხოლოდ ერთი პრინციპი და გონება ჰქონია და ისიც სადღაც... შარვალიში.

ვინ არის ოთარი? როცა ცოლ-ქმარს შორის დგები, მკვლელი ხარ თეორიულად, ამ შემთხვევაში კი პრაქტიკულადაც... ფიზიკურად თუ არა, მორალურად მკვლელი ხარ... ქმრის, ცოლის, ბავშვის მკვლელი, ოჯახის გამანადგურებელი ხარ...

უბნელის, ბავშვობის მეგობრის ცოლის გამბახებელი ხარ, მე რე ამ ქალის, ვისთანაც წელიწადზე მეტ ხანს სარეცელს იყოფდი, თავზე ლაფის დამსხმელი...

როცა საზოგადოება მაგდა პაპიძეს — „საზარელ მკვლელს“ ქვებს ესროდა, შენ ის კაცი ხარ, რომელმაც პაპიძეს ლოდი მიუშვია...

რომ გეთქვა, შემიყვარდა ბავშვობის მეგობრის ცოლი და გრძნობებს ავეყვიო, კიდევ სადღაც გამართლებას მოგიძებნიდი, მაგრამ, ნებისყოფის სიმტკიცეს უწუნებდი ქალს და ვერ შეიყვარებდი... მაშ, თუ რომეო არა ხარ, ბავშვობის მეგობრის ცოლთან რომ გასართობად წევხარ, დაილია სხვა რიგითი მღვდრები, ბატონო გენერალო?

ოთარი ასევე, ღრმად მორწმუნე ადამიანია... მართალია, მართლმადიდებლობას ხელი არ შეუშლია იმისათვის, რომ მეგობრის ცოლთან ემრუშა წელიწადზე მეტ ხანს, მაგრამ როცა მეგობარი და მისი შვილი მოკლეს, მონასტეში გაეხარა ცოდვების მოსაწმინდებლად... არ შემაწუხოთო, დაიბარა, მონასტერში ვიმყოფებო...

ისე, ჩვენში რომ დარჩეს, მონასტერში ცოდვებს ინანიებდა თუ მონასტერს აფარებდა თავს ჟურნალისტებისა და საზოგადოების ყურადღებისგან, ცალკე საკითხია.

მაგრამ დიდად არც საზოგადოებას შეუწუხებია თავი ოთარის მორალზე ფიქრით...

ჩვენ სხვა მენტალობის ვარიანტი... ჩვენ განსხვავებული

არ არის საპარტიო, არ არის მხარობა...

გვესაუბრება პარტია „დე-მოკრატული მოძრაობა ერთიანი საქართველოს“ მთავარი საბჭოს წევრი ბმსიმ ტაბატაძე.

– ბატონო ბესიკ, 2012 წლის არჩევნებიდან თითქმის ოთხი წლის შემდეგ კვლავ სამართლიანობის აღდგენაზე გვიხდება საუბარი, რადგან პროცესი ჯერ კიდევ არ დასრულებულა. თქვენ, როგორც წინა რეჟიმის მიერ ერთ-ერთი დაზარალებული, რას იტყვით?

– იცით, რა, სამართლიანობის აღდგენა ქვეყანაში მართლაც რთული და ხანგრძლივი პროცესი აღმოჩნდა. სამართლიანობის აღდგენა მხოლოდ სასამართლოს განაჩენის გამოტანა როდია. სტრასბურგის სასამართლომ სხვებთან ერთად მეც გამამართლა, თუმცა რას მივაღწიეთ? ჩვენს იუსტიციის სასამართლოს აქვს დავალებული სტრასბურგის სასამართლოს გადაწყვეტილების აღსრულება და მასზე კონტროლი. სამინისტროდან მივიღე პასუხი,

– სულხან მოლაშვილის გარდაცვალების შემდეგ „ნაციონალური“ წევრები, კერძოდ, ნიკა რურუა აცხადებდნენ, რომ ჩვენს დროს წამება არ იყო და სულხანი არავის უწამებიაო.

– ნიკა რურუამ, სულხანზე ლაპარაკის ნაცვლად, ურჩევნია, თავის წარსულს გადახედოს. საერთოდ, ეგ ადამიანი ჩემთვის არანაირი ავტორიტეტი არ არის, იგი კრიმინალია. თუმცა სააკაშვილის დროს ხელისუფლებაში ბევრი კრიმინალი იყო. წამება არ იყო? გამოდის, სულხანი ანთებულ სივარეტს თვითონ იქრობდა სხეულზე, ზურგზე და ფეხებზე. დეიდლიც თვითონ დაიშალა, ასე გამოდის. წამალს, ანუ ნარკოტიკებს იღებდაო. დალოცვილო, ცინეში თუ ისეთი პირობები იყო, ნარკოტიკებს უპრობლემოდ იღებდნენ, მაშინ თბილისის ნარკო-

ბე ბატონ ზაზა ხატიაშვილს უნდა ჰკითხოთ, მერა ვითხრათ. იმ საქმეებზე, რომლებზეც საჩივარი ჰქონდათ შეტანილი, რომ გამოძიების და პასუხი მოეთხოვათ, დღეს უკვე ნამდვილად ვეღარ შეძლებდა ადვოკატობას. ბევრი ზონდერის და ჯალათის საქმეები დღემდე გამოძიებული რომ არ არის, იმიტომ არის ჩვენი საზოგადოება ასეთ დღეში.

საბედნიეროდ, ევროპარლამენტის დეპუტატებმა იციან, რაც გააკეთა „ნაციონალურმა“ და ამიტომ მიიღეს სწორი გადაწყვეტილება. მხედველობაში მხოლოდ ქართველი დეპუტატი არ მაქვს. მორალზე ვსაუბრობდი და გიგი წერეთელს ვაჟაკობა რომ ჰქონოდა, თავისი კანდიდატურა საერთოდ არ უნდა წამოეყენებინა. ეგენი საერთოდ ჩუმად უნდა იყვნენ, მაგრამ რომ ჰკითხო, კრისტალური ხალხია. ადამიანი, რომელიც ამართლებდა და დღესაც დამნაშავე, ჯალათების პარტიის წევრია, საერთაშორისო არენაზე საქართველოს არ უნდა წარმოადგენდეს და ქართველებთანაც ვერ უნდა ჩნდებოდეს.

– დაბოლოს, როდესაც აღდგება სამართლიანობა, თუ გაქვთ ამის იმედი?

– სიმართლე რომ ვითხრათ, მგონია, რომ სამართლიანობა საქართველოში აღდგება, მაგრამ მეშინია, არ ვიცი, როგორი ფორმით მოხდება. ხალხში უკმაყოფილების, აგრესიის გრძნობა გროვდება. ამას ემატება ზღვარგადასული უნამუსოების ფონი, რომელსაც „ნაციონალური“ და მათი დამქაშები ქმნიან. დემერტა დაგვიფაროს, ხალხმა თავად მოინდომოს სამართლიანობის აღდგენა. ხელისუფლებამ არჩევნებამდე დარჩენილ დროში ქმედითი ნაბიჯები უნდა გადადგას, რათა მშვიდად ჩაიაროს არჩევნებმა და ქვეყანასაც ავაცილოთ პოლიტიკური კატაკლიზმები.

ბია ბურღული
551 71 27 07

რომ სადავო ხუთიდან ოთხი პუნქტი დაკმაყოფილებულიაო. თურმე ვანო მერაბიშვილი მხოლოდ ჩემი გულისთვის ყოფილა დაჭერილი და სხვა მსგავსი განმარტებები. კარგია, ჩემი საქმე გვერდზე გადავდეთ. სულხან მოლაშვილი ისე გარდაიცვალა, რომ უფროსად გაანადგურეს კაცი, სახლ-კარი წაართვეს. საწყალი ბიჭი საკუთარი სახლიდანაც ვერ გაასვენეს!

მანები ყველა ნებაყოფლობით ჩაჯდებოდა. რითი და როგორ გაიმართლონ თავი, არ იციან და სისულელეებს ლაპარაკობენ.

– ბატონო ბესიკ, ყოფილი რეჟიმის წარმომადგენლებს, რომლებსაც მართლაც დანაშაული აქვთ ჩადენილი, ზოგს არასამთავრობო ორგანიზაცია აქვთ შექმნილი, ზოგიერთმა პოლიტიკური პარტიაც კი ჩამოაყალიბა, ზოგიერთი, საერთოდ, ადვოკატობს. რამდენად სამართლიანად მიგაჩნიათ?

– მართალი ხართ, მათ, ვინც რეპრესიებში მონაწილეობდნენ და ხელები სისხლში აქვთ გასვრილი, შექმნილი აქვთ არასამთავრობო ორგანიზაციები, ამოფარებული არიან უცხოელ დამფინანსებელთა ზურგებს და ჭკუას გვარიგებენ. ჩემი აზრით, კანონმდებლობაში აუცილებლად არის ცვლილებები შესატანი, ამას იურიტები და სპეციალისტებიც აღიარებენ.

– თუნდაც გიორგი ონიანი, რომელსაც, ვიცით, რომ აქვს დანაშაული თუ არა, გადაცდომები მანაც, დღეს ადვოკატია.

– ალბათ, აქვს იურიდიული განათლება, ჩააბარა გამოცდები და გახდა ადვოკატი. ამის შესა-

ყველაზე გულდასაწყვეტი იცით, რა არის კიდევ? რომ ზოგიერთი ვაი-ჟურნალისტი, ცინიკურ გამონათქვამებს არ ერიდება. ერთ-ერთ არხზე ერთმა ასეთმა „მოღვაწემ“ წართქვა ფრაზა: „ამ ცხედარმა მთავრობას სულზე მოუსწრო“. ამის თქმა როგორ შეიძლება?! როგორ შეიძლება ადამიანის გარდაცვალებაზე ასე ცინიკურად ილაპარაკო! საინტერესია, სად გაიზარდა ის ადამიანი, ოჯახი არ აქვს, ან არავინ გარდაცვლია ცხოვრებაში? ხომ არ ჰგონია, ამქვეყნად მუდმივად იქნება? სულხანის კაცობა და ადამიანობა იმაშიც გამოჩნდა, რომ ზღვა ხალხი მივაცილებდით უკანასკნელ გზაზე.

ტრადიციები გვექონდა და გვინდა შევინარჩუნოთ... ჩვენ მართლმადიდებლები ვართ და მორალი ბევრს ნიშნავდა ჩვენთვის, ამორალობას ვგმობდით....

ამჯერად, საზოგადოებას გამორჩა ოთარის მორალი... არადა, ოთარი ამ ისტორიის მთავარი თუ არა, ერთ-ერთი მთავარი გმირი მანცა... არადა, ოთარს მორალური პასუხისმგებლობა ეკისრება სამი ადამიანის სიცოცხლეზე... ჰო, სამი ადამიანია გარდაცვლილი... მამაკაცი, ბავშვი და ქალი, რომელსაც სამუდამო პატიმრობა მიესჯა...

იქნებ, კი არ გამორჩა საზოგადოებას, გამოატოვებინეს, არ ამოასუნთქეს და დრო არ მისცეს დასაფიქრებლად, რადგან ყოველდღე ახალ წერილობებს მოგვიგდებდნენ ამ „საზარელი ქალის“ ცხოვრებაზე და იყო განსჯა, ლაფის სროლა... ლაფის სროლა ადრენალინის შემცველობას ამადლებს სის-

ხლში... ლაფისმტყორცნელ, ადრენალინმომატებულ ადამიანს „ოთოსთვის“ აღარ ეცალა...

ან, იქნებ მესამეა, იქნებ, არც გამორჩა და არც გამოატოვებინეს საზოგადოებას ოთარის მორალური პასუხისმგებლობა, იქნებ, თავად გამოატოვა საზოგადოებამ, თვალი დახუჭა... იმიტომ რომ, ბოლო დროს მომრავლდნენ ასეთი ჩუმი მკვლელები... ბოლო დროს კაცისთვის არაფრად მიიჩნევა მეგობრის ოჯახის გაბაზება... ბოლო დროს ყველაფერი ქალზე ტყდება, თითქოს მამაკაცი მხოლოდ იმიტომ შექმნა უფალმა, რომ ბირჟაზე იდგეს, ბაზრიდან ქალის სიმწრით მოთრეული საკვები მიირთვას და სექსი ჰქონდეს სხვის ცოლებთან....

ასეთ ადამიანს ჰქვია ჩუმი მკვლელები....

თაყნა კვიციანი
555 46 08 04

P.S სახსია ქალაქი დღეს ჩუმი მკვლელებით... სისხლის სამართლის კოდექსში არ არის მუხლი, რომლითაც ახვრობა ისჯება.

ისჯება თაღლითობა, წერილობითი ქურდობა, აფიორა, მაგრამ ახვრობა არა, თუნდაც ამ ახვრობას რამდენიმე ადამიანის სიცოცხლე შეეწიროს.

ახვრები კანონით დაცულები არიან, რის გამოც აბსოლუტურად დაუცველები არიან ადამიანები, რომლებიც ახვრების ახვრობას ეწირებიან.

სანამდე შეიძლება ეს ყველაფერი გაგრძელდეს?

დავით ნემსაძე: რატომ იბატა თვითმკვლელობის რაოდენობა თავდასვის საინისტროში?

ცნობილია, დაღუპულ ჯარისკაცს ღვთისმშობელი სცემენ პატივს, მაგრამ ა.წ. 19 ივნისის გაურკვეველ ვითარებაში სამხედრო საგალდებულო სამსახურის რიგითის - ნიკოლოზ ვრუბლევის - მკვლელობა, ის მაგალითი არ არის, როცა თავდაცვის სამინისტროს მხრიდან ამ ტრაგიკულ ფაქტზე ღვთისმშობელი ვარსკვლავისა და პატივის გამოხატავა. ვრუბლევის დაღუპვაზე მე, როგორც სამხედრო თემისთვის გამოუქვეყნებელია ჟურნალისტმა, ინფორმაცია თავდაცვის სამინისტროს თანამშრომლისგან მივიღე, რის შემდეგ ვიქცევი სანიტორიათა სივრცეში ვცადე, მომეკრებინა სამხედრო უწყების ოფიციალური შეტყობინება და კომენტარი ამ ამბავთან დაკავშირებით. ამჟამად არც პრესით, არც ტელევიზიით და არც სოციალური ქსელებით თავდაცვის სამინისტრო თავს ვალდებულად არ თვლის, ისაუბროს რიგითის გარდაცვალებაზე. არადა, სამხედრო უწყების ღვთისმშობელი, იწვევს ეჭვს და ბაღების კითხვებს, თუნდაც ასეთს - რას მალავენ თავდაცვის სამინისტროში? ვინაიდან ქალბატონმა ხიდაშელმა თავის ამჟამინდელ „სამფლობელოში“ მმართველობის ისეთი რეჟიმი დაამყარა, რომელიც დასმევა, ჩამხედა, შანტაჟი და თვალათვალი მხოლოდ მისსაღმებელი „კატეგორიები“, არ მოიძებნა ერთი თანამშრომელიც კი, რომელიც საჯაროდ, გულწრფელად მიასუსებდა ზემოთ დასმულ კითხვაზე. ამიტომ, განმარტებისთვის კვლავ მივმართე თავდაცვის სამინისტროდან სულ ახლახან დაბრუნებულ თანამშრომელს ოფიცერს, სამხედრო ბლოგერს, უფროს ლეიტენანტს **დავით ნემსაძეს**.

- ბატონო დავით, თუ გსმენიათ რიგითი ნიკოლოზ ვრუბლევის გარდაცვალების შესახებ? ვინც ეს ინფორმაცია მომაწოდა მითხრა, რომ მისთვის ცნობილია მხოლოდ ჯარისკაცის სიკვდილის ფაქტი. თქვენ თუ იცით, რა მოხდა „ალექსეევსკას“ ბაზაზე?

- რიგითი ვრუბლევის დაღუპვის შესახებ არათუ მსმენია, პირადად მივმართე სამინისტროს ხელმძღვანელობას, კეთილი ენებით და საზოგადოებისთვის ანგარიში ჩაებარებინათ მომხდარ უბედურებაზე.

- რა ვითარებაში გარდაიცვალა რიგითი ნიკოლოზ ვრუბლევი?

- წესით, ამ შეკითხვას გამოძიება უნდა გასცეს ამომწურავი პასუხი, თუმცა, გამოძიების მიუკერძოებლობა განსჯის საგანია. არ მინდა ვიფიქრო, რომ ადამიანების სიცოცხლე იმ პოლიტიკურ ფიგურაზე დამოკიდებული, რომელიც საკუთარ თავს თავდაცვის სამინისტროს ხელმძღვანელს

უწოდებს. უდანაშაულობის პრეზუმციას არ დავარდევ, მაგრამ სიამოვნებით გაიბობოთ, რაც მე ვიცი. დავიწევ იმით, რომ ნიკოლოზ ვრუბლევი ქართულ ჯარში სამსახური საკუთარი სურვილით დაიწყო.

- თუ სწორედ გაგივთ, ნიკოლოზ ვრუბლევი სამხედრო საგალდებულო სამსახურში მოხალისედ ჩავეწერა?

- სწორედ, ასეა. ამის თაობაზე ზუსტი ინფორმაცია მაქვს და მიხარია, რომ არსებობს ადამიანების კატეგორია, ვისთვისაც სამშობლოს დაცვა პირადი სურვილია და არა მხოლოდ ვალდებულება. 19 წლის ნიკოლოზ ვრუბლევიც ჯერ ხაშურში გაიარა ე.წ. საკარანტინო სწავლება, შემდეგ ის გაანაწილეს „ალექსეევსკის“ სამხედრო აეროპორტთან მდებარე შერეული ავიაციის სამხედრო ბაზაზე, რომელიც მას სამხედრო საგალდებულო სამსახური უნდა გაეყო. რიგითი ვრუბლევიც სულ ორი კვირის დისლოცირებული იყო სამხედრო ბაზაზე, როდესაც ის „საჯარალო“ ამოცანის შესრულების დროს ნახეს დაღუპული; როგორც ამბობენ, საკუთარი სანტალო იარაღიდან გაგარდნილი ტყვიით... უკვე გითხარით, ვერავის უდანაშაულობის პრეზუმციას ვერ დავარდევ მეთქი, მაგრამ, როგორც თადარიგის სამხედრო ოფიცერი, ზედმიწევნით ვიცნობ საჯარალო წესდებას და, საერთოდ, დღევანდელი არმიის მდგომარეობას, მეტადრე, პირად შემადგენლობას; აგრეთვე, მმართველი რეჟიმის ხედვებს და სრული წარმოდგენა მაქვს იქ გამეფებულ დანაშაულებრივი მართვის მეთოდებზე. გამომდინარე აქედან, მთელი პასუხისმგებლობით ვაცხადებ, რომ რიგითი ვრუბლევიც უბედური შემთხვევის მსხვერპლი არ გახდა!

- განვამარტო.

- ვფლობ ინფორმაციას, რომ ნიკოლოზ ვრუბლევის ასეულის მეთაური გახლდა მაიორი ვეფხია ივანიძე.

- მოიცადეთ... ეს ის ვეფხია ივანიძეა, რომელსაც თქვენ უწინ ანხენებდით ჩემთან საუბრებში. წერილებშიც მოვიხსენიებდით, კერძოდ, რომ შეიარაღებისა და ტექნიკის სარემონტო ბაზაზე, მაიორ ვეფხია ივანიძის დაქვემდებარებაში მყოფმა რიგითმა ვრუბლევიმ კარაბეტიანმა, სწორედ „ჯარალოში“ გადაწვიტა თავის მოკვლა.

- დიას, ეს ის ვეფხია ივანიძეა, მაიორი. მხოლოდ ახლა მაგ დანაშაულის დაფარვის მიზნით, ივანიძე შეიარაღებისა და ტექნიკის სარემონტო ბაზიდან ალექსეევსკაში, შერეული ავიაციის ბაზაზე გადაიყვანეს, იქაც ასეულის მეთაურის თანამდებობაზე და „შედეგმა“ არ დააყოვნა... იმის მერე, სტატიები და ნახონ! განა არ ვაცხადებდით, რომ ვეფხია ივანიძის ასმეთაურობა არაფრად არ შეიძლებოდა? ათეულობით პატაკი მაქვს დაწერილი გენერალურ შტაბში, მიცემული მაქვს ჩვენებები გენერალური ინსპექციის, სამხედრო პოლიციაში. ადარ ვიცოდი, მეტი რა მექნა. ჯარის სულიერად გარყვნილი აშკარა საფრთხეს ვხედავდი და ვმოქმედებდი ისე, როგორც შემეძლო. თუ ჩემი კალამი და ფურცელი არ ჭრიდა, მაშინ შუაში ფიზიკურად ვდგებოდი. საბედნიეროდ, ასე მე მართო არ ვმოქმედებდი. იფენენ და არიან ოფიცრები, სააკაშვილის დანაშაულებრივი რეჟიმის დროს რეპრესირებულნი, რომლებმაც ოფიცრის დირსება სარფიან ლაქობაში არ გაცვალეს. თქვენ თავადაც იცით, რომ რიგითი კარაბეტიანის სიცოცხლის გადარჩენას ჩემი სამხედრო კარიერა შეეწირა, რაზეც არ ვანაობ. სამწუხაროდ, რიგით ვრუბლევის არ გაუშარტოდა, რომ ალექსეევსკის ბაზაზე არ იფენენ ლეენ კობაიძის და ჩემბაირი ოფიცრები... ჯარსიდან ამა წლის 23 ივნისს დაბრუნოვდა.

რაც ივანიძემ რიგით კარაბეტიანს აეროლეული ჩემები კისერზე დაჰკიდა და აიძულა ბაზის ტერიტორიაზე, მათ შორის, სასაილოშიც ასე დამცირებული ველო, რამაც რიგითი კარაბეტიანი ლამის სუიციდამდე მიიყვანა, მე ვინმე დამაჯერებს იმას, რომ რიგითი ვრუბლევიც შემთხვევითი გავარდნილი ტყვიისგან მოკვდა?! ბოდიშს მოუხდო თავდაცვის სამინისტროს, მაგრამ მისი მოყოლილი ზღაპრების მე არ შეერა. არ გამოვირცხავ, რომ ვრუბლევიც თვითმკვლელობამდე იყო მიყვანილი. საკმარისზე მეტი დამთხვევაა და სხვაგვარად ფიქრის უფლება არ მაქვს.

- ბატონო დავით, ქალბატონი ხიდაშელი აცხადებს, თითქოს და, ჯარში სუიცინი ანუ თვითმკვლელობები აზარტული თამაშებისგან არის გამოწვეული. რას გვეტყვით მინისტრის ამ ვარაუდის შესახებ?

- ვრუბლევის მაგივრად ხიდაშელის შვილი რომ ყოფილიყო ტყვიით განგებრული, გარწმუნებო, ხიდაშელი ამ ტრაგედიას აზარტულ თამაშებს არ გადააბრლებდა. მეტ კომენტარს ხიდაშელის ამ ბოდაზე არ გავაკეთებ... მაგ ქალს ჯარი თავისი „ენჯელი“ ჰგონია. უარესი ღირსნიც ვართ, ხიდაშელის მინისტრად რომ ვითომქნის... უმოტივაციოდ დაღუპული ბიჭები, ხიდაშელის „წესრიგს“ მსხვერპლშეწირულნი, მეცოდებიან... ამოიღონ საგაზეთო

ჯარისკაცების დაცვა და ოფიცრის ღირსების შენარჩუნება ხიდაშელის სამინისტრომ „უღირს საქციელად“ ჩამოთვალა. აღარ მსურს პირადზე საუბრის გაგრძელება. გადადგმულ ნაბიჯებს არ მივსტირებ. ყურადღები ფაქტია - რაც ხიდაშელი თავდაცვის მინისტრად დაინიშნა, მის შემდეგ ჯარში თვითმკვლელობების რაოდენობამ მკვეთრად იმატა და ყველა მანამდე არსებული „რეკორდი“ მოიხსნა. არც ერთ მინისტრს ამდენი თვითმკვლეული ჯარისკაცი არ ჰყოლია!...

- რითაა ეს გამოწვეული?

ხიდაშელის მიერ სამინისტროში დამკვიდრებული მმართველის სისტემის მიერ არის ეს გამოწვეული. მე ასე ვფიქრობ, რომ რიგითი ნიკოლოზ ვრუბლევიც მოკლა იმ გენერალურმა ინსპექციამ, რომელსაც მაიორ ივანიძის წინააღმდეგ ოფიცრების ჩვენება ჰქონდა და არაფერი გააკეთა. ეს ბიჭი მოკლა იმ სამხედრო პოლიციაში, რომელიც იძიებდა რიგითი ვრუბლევის თვითმკვლელობამდე მიყვანილს საქმეს, მაგრამ ივანიძეს არაფერი მოჰკითხა. რიგითი ვრუბლევიც მოკლა შეიარაღების და ტექნიკის სარემონტო ბაზის მეთაურმა - პოლკოვნიკმა ილია ლუტიმძემ, რომელმაც ივანიძე დანაშაულის გამო კი არ დასაჯა, პირიქით, წაახალისა. რიგითი ვრუბლევიც მოკლა მაგ ბაზის შტაბის უფროსმა - ირაკლი შაიშველაშვილმა, ვინც ივანიძეს, კორუფციული გარბევის ფასად, თანამდებობა შეუნარჩუნა; და რიგით ნიკოლოზ ვრუბლევის მთავარი მკვლეელი - მინისტრი თინა ხიდაშელი, რომელმაც ყველა ამ სიმახინჯისთვის სასათბურე პირობები შექმნა ასეთი ჩემი პასუხი.

- მთავარი ხმების მიხედვით,

რიგითმა ვრუბლევიც საჯარალოში იარაღი გაწმენდის მიზნით დაშალა და მაგ დროს ტყვია გაგარდა.

- არ ვიცი, ვინ რას ამბობს, მაგრამ საჯარალოში იარაღის დაშლა არანაირი მიზნით არ შეიძლება. მოყარა, საგუამოდან დაბრუნების შემდეგ, ცვლის უფროსის თანდასწრებით და მისი ბრძანებების ფონზე, განსამუხტ მილთან მუხუტავს იარაღს. ამის მერე მიმართავს ცვლის უფროსს; „იარაღი განმუხტულია, დაყენებულია მცველზე“, რითაც ადასტურებს იმ უსაფრთხოების პროცესს, რაც უკვე გაიარა შემოწმებული პირის თანხლებით. შემდეგ შედის საჯარალო შენობაში და იარაღს დებს საცხდელურ საიარაღე ადგილზე (პირამიდულზე). იარაღის სასხლეტს ეფერება რკინის მავთული და საკეტით იკეტება, ხოლო გასაღები უფროსთან ინახება. როგორც ხედავთ, სქემა ისეა დამუხატებული, რომ მისი ზუსტი და წესდებრივი შესრულების დროს ყოველგვარი უსიამოვნო შემთხვევა გამორიცხულია. რაც შეეხება იარაღის დაშლას გაწმენდის მიზნით, ეს სორციელდება მხოლოდ მაშინ, როცა საჯარალოდ განწმენილი პირადი შემადგენლობა, ნაწილის მორიგის თანხლებით, ჩანაცვლებდა და მოხლევა სმენის გადაბარება, ხოლო ნამორიგევი სმენა გადაინაცვლებს ასეულის საიარაღოსთან. აღსანიშნავია, რომ ამ დროს მოხსნა იარაღის პირადი შემადგენლობის იარაღი განმუხტულ მდგომარეობაშია და იარაღზე არ არის მორიგეობის საკანონო კოლოფი, ე.წ. რაფოკი. ყველა მჭიდი მოთავსებულია ჯარისკაცის განტვირთვის ფილტში. ასე, რომ იარაღის გაგარდა, ნებსით თუ უნებლიეთ, უბრალოდ, წარმოუდგენელია იმ მარტივი მიზეზით, რომ ლულის არხში ტყვია არ არის. ხოლო, როგორც მოგვხსენებთ, ტყვიის გარეშე იარაღი არ ისვრის.

- და, მაინც, თქვენი აზრით, რატომ მალავს თავდაცვის უწყება რიგითი ვრუბლევის დაღუპვის ფაქტს?

- როგორც იტყვიან, მე მათ „გონებრივ პარასს“ ვერ დავწევ. ე.წ. ტრუპებს მალავდა სააკაშვილი და, სიმართლე გითხრათ, ხიდაშელის და სააკაშვილის აზროვნებაში, გნებავთ, იდეოლოგიაში არანაირ განსხვავებას ვერ ვხედავ. რაც ამ კონკრეტული ტრაგიკული ფაქტის ირგვლივ გაგარკვე, სულ ის იყო, რომ ნიკოლოზ ვრუბლევის ოჯახი, კომისარიატის მეშვეობით, ერთჯერად ფულად დახმარებას ითხოვდა...

გიორგი კორძაძე
571 77 61 95

ცენტრ-პონტის“ თანამშრომლებს დაკავებასთან დაკავშირებით ისეთი ფრაზები თქვა ქალბატონმა მაია რჩეულიშვილმა, მისი სიტყვების მსმენელი ადამიანების ნაწილი დღემდე ვერ მოსულა გონს, ეს რა თქვაო?

რა თქმა უნდა, ისეთი არაფერი უთქვამს, რაც მანამდე არავის მოუხმენია, მაგრამ კიდევ ასე უტიფრად თუ გაიმეორებდა სამშენებლო ბიზნესით გატაცებული „ტროიკა“ იმავეს, ამას არ ელოდნენ.

„ეს არის პოლიტიკური დევნა და სხვა არაფერი. ეს საქმე თავიდანვე დანიტერესებულმა მხარემ წარმართა „ცენტრ-პონტის“ წინააღმდეგ... პოლიტიკაში იყო ვაზტანგი, რუსულანი და ახლა ვაპირებდით

შემთხვევისთვის, იქნებ ინებოს პატივცემულმა და, ისე თუ გვემალება, ასე მინც დაგვენახოს ხაჭოთი ხელდამშვენებულებსო.

მეტი საქმე არ ჰქონდა რუსუდანს, საქართველოს ნაციონალური პარლამენტის „ნაციონალ“ ვიცე-სპიკერს, „შერატონ მეტეხი პალასში“ კონფერენციაზე ბრძანდებოდა.

რატომ მახსოვს ასე კარგად და თვით გახლდით აღნიშნულ აქციაზე, ხალხნი ვართ, სამომავლოდ გავითვალისწინებ-მეთქი, მაინტერესებდა როგორ გააბრიყვეს ამდენი ხალხი და მათში გავერიე. დაზარალებულები ქალბატონი რუსულანი სთვლის დეპუტატის მანდატის შეწყვეტას მოითხოვდნენ, რადგან თვლიდნენ, რომ სწორედ ამ მან-

„სირებს რად გვიხდა გენდერი“, ანუ საი „პოინტი“ აქეთ-იქით ქალბატონი და შუაში გამირით

მაჟორიტარად კენჭის ყრას. ვაზო - ჩუღურეთში, მე - მახინჯაურში, რუსოს ოლქი ამორჩეული არ ჰქონდა. დამოუკიდებლად ვიყრი კენჭს, მაგრამ რასაკვირველია, „ნაციონალურ მოძრაობას“ ვუჭერ მხარს, - განაცხადა მაია რჩეულიშვილმა.

ამ ფრაზებთან ერთად კიდევ რას ამბობს ვაზოს მაია, ვისთან ვერ იყოფს ბიზნესს და რატომ, უკვე აღარ აქვს მნიშვნელობა. ზოგად, ხალხისთვის, მთავარი ნათქვამია, ხოლო „ცენტრ-პონტის“ მიერ „გადავადებული ვაშლის“ ხომ საშივე პირის ერთად და ცალ-ცალკე გინების სეზონი გახსნილად გამოცხადდა.

ვიღაცამ, ვისაც არ ჰქონია საქმე ამ სამუელთან ბინის მშენებლობასთან დაკავშირებით, შეიძლება ითხოვოს, რა ხდება, მცირედით მაინც გამარკვილო, ამდენად, შეძლებისდაგვარად მოკლედ და გასაგებად გავახსენოთ „რადაც-რადაცები“.

2012 წლის თებერვლის ბოლოს, ჯერ კიდევ „ნაციონალების ხელისუფლების“ დროს, განაცხადდა რეაგალიმაციის ხელშეწყობის განხორციელების მიზნით, „გადავადებულმა“ ადამიანებმა აქცია გამართეს პარლამენტის შენობის წინ. იმ დროისთვის უკვე „ცენტრ-პონტი-დექუსის“ მიერ დაზარალებულთა მოთხოვნაზე, „ტროიკას“ ან ბინები გადაეცა მათთვის, ან თანხა დაებრუნებინათ, რუსულან კერავალიშვილმა დაიჩვილა, რა თანხა, ხაჭოს ფულიც კი არ მაქვსო. მისი ეს პასუხი იმდენად სამარცხვინო იყო, დაზარალებულმა მოქალაქეებმა აქციას „ხაჭო რუსულანს!“ დაარქვეს და ხაჭოც მიიტანეს ყოველი

დატს აფარებდა თავს რათა მის წინააღმდეგ სისხლის სამართლის საქმე არ აღძრულიყო.

ამ მიმართულებას რომ გავყვეთ, რადგან ახლა სამივე კენჭისყრას აპირებდა არჩევნებზე, რა ვიფიქროთ, თვითონვე იყნოსეს „რადაც“ და თავშესაფრად უკეთესი ვერაფერი მოიფიქრესო? რა ვიცით...

2012 წლის იმ დროის მონაცემებით 6200 მოქალაქე იყო დაზარალებული, ხოლო იმ 6200 მოქალაქის გადახდილი ათასებს ჯერ თუ მიამატებოდა კაცს ერთბაშად და შემდეგ სამზე გაყოფილი, ხაჭოს გარეშე ნამდიდად არ უნდა ყოფილიყო ქალბატონი პარლამენტარი დარჩენილი. როგორც ჩანს, ტყუილების თქმასაც მიჩვევა სცოდნია...

კერავალიმაციის განხორციელება თაღლითური ფინანსური პირამიდის სქემა და ჩვენი თანხები მიითვისაო, - ერთხმად გაჰყვიროდნენ დაზარალებულები.

„მავერდის პირამიდა“ არ ჩამოეშლებაო და „ტროიკას“, მაგრამ 2003 წლის ნოემბერში წიხლი ჩასცა ვაზტანგ რჩეულიშვილს. კი, ნამდიდად, წიხლიც ჩასცეს და თავიც გაუტყუნეს საქვეყნოდ, ღვარად ჩამოსდობდა სიხლი სახეზე, მაგრამ ეს არ კმარა ბიძაო, ცაში ვარსკვლავებს რომ ყიდულობდი, ახლა აქეთ გვიბოძეთ ბევრი მილიონიო. (10 მილიონს ასახელებენ, მაგრამ იქნებ მეტიც იყო, ან სულაც ნაკლები?)

კი, წაღლიტეს მილიონები „ტროიკას“, მაგრამ ისეთი სამარადისო შიშით არიან შეპყრობილები, იმასაც ვერ ამბობენ, ვის და რამდენი მილიონი გადაუხადეს, ანუ

რატომ იქცნენ ხალხისთვის თაღლითებად, - არა, ბატონო, დღემდე და სამარადისოდ „ნაციონალების“ მხარეს ვიქნებითო, გაიძახიან ყოფილი ხელისუფლების წარმომადგენელი კონკრეტული პირებისგან „მკაცრად დატრეზინგებული“ და უარესად იმხედრებენ ხალხს.

ქალები წვევლიდნენ და წვევლიან დღემდე; კაცები აგინებდნენ და აგინებენ დღემდე; ამ ბოლო დღეების განაცხადის შემდეგ კი, ახლა ისინიც აგინებენ, ვისაც მათთან არანაირი შეხება არ ჰქონია. არა, მაინც რამდენად ჩასვრილ-გასვრილი უნდა იყო რომ ამდენი გიღირდეს?

ხალხში გარეუღმა სხვადასხვა ისტორიები მოვიციმინე პროცენტებზე, დეპოზიტებზე, სხვადასხვა რაოდენობის დოლარებზე, სესხებზე, ბანკებზე და ა.შ რაც ფულსა და ბინის მშენებლობას ეხება, მაგრამ ბატონ თემურ ჩხელაძის სიტყვები დამამახსოვრდა: „მე 2006 წელს შევიტანე 50 000 დოლარი თვეში 2%-ად. 10 000 დოლარი უკვე აღებული მაქვს პროცენტების სახით. ესენი ვითომ 2008 წელს რომ აბრალდებენ - აგვისტოს ომის შემდეგ 2-ჯერ ავიღე პროცენტი და მერე შემიწვევტეს. რჩეულიშვილმა მითხრა, ხომ ხედავთ, 2%-ს ვერ გაძღვეთ და 1%-ზე შევთანხმდეთო და ამაზე შევადგინეთ ხელშეკრულება. 2-ჯერ ავიღე ის 1%-ც და დამთავრდა, მის მერე აღარ ამიღია. თავის კაბინეტში პირდაპირ მითხრა ვაზტანგ რჩეულიშვილმა 30 მლნ წამართვა სააკაშვილმა და საიდან მოგვცე შენი ფულიო? მაგი ამას არ იტყვის და მე როგორ დავამტკიცო რომ თქვა?“

რჩეულიშვილმა, რომელმაც, როგორც ამბობენ, ხუთი ჰესი შეისყიდა, მათ შორის „სიონის“ 26 დოლარად, შემდეგ გაიყიდა ეს ჰესები უცხოელებზე და დაარსა სამშენებლო კომპანია „ცენტრ-პონტი“. ამასთანავე, კაპიკებად შეისყიდა თბილისელების კუთვნილი მიწები და აშენდა, მაგრამ აშენდა ისე, რომ იმ 6000 მოქალაქის ვალი აქვს, ვისაც გარკვეული თანხა მის კომპანიაში ჰქონდა ჩადებული და დღემდე ელიან შეპირებულ ბინებს, თუმცა, არც ფულს უბრუნებს კომპანია „რჩეულიშვილი და ქალები“ და არც ბინებს აძლევენ.

ვიღაცამ იკითხა, ეს ის ვაზტანგ რჩეულიშვილი არ არის, „სირებო, ბზობას გილოცავთო!“ ფაქტობრივად მთელ მართლმადიდებელს მრევლს რომ დაგვახურა თავზეო? კი, ის ვაზტანგ!

ვაზტანგ რჩეულიშვილი: - „საქართველოს სახელად უფრო მოუხდებოდა - სირია. უახლოვეს სირია, კაცებმა, შეიძლება, პირდაპირ სარკეში ვიხილოთ. ვინც დასირებულები არ ვიყავით, ისინიც კი დაგვასირებს უკვე. ხელისუფლებას ვგულისხმობ, „ნაცების“ და „ქოცების“ - განუზრგვლად - ერთი სირია მაინც.

ამასთან, სირი ფალოსის კულტს ნიშნავს და ქალს საკუთარ ადგილსაც მიანიშნებს სამხარეულში და საწოლში.

სირებს რად გვინდა გენდერი... მეორეც, რომ სირიელებიც ისტორიული ხალხია, ქართველებისა არ იყოს. უფალი იესო ქრისტეც კი სირიულად (ძველსირიულად, ანუ არამეულად) ლაპარაკობდა.

ამიტომაც, მომილოცავს, სირებო, ბზობა!“ - საქართველოს მართლმადიდებელ მრევლს ამ სიტყვებით საქვეყნოდ მიულოცა ბზობის ბრწყინვალე დღესასწაული ვაზტანგ რჩეულიშვილმა.

მან 1992-1995 წლებში საქართველოს პარლამენტის ვიცე-სპიკერობაც მოახერხა და 600 000 ხელმოწერის შეგროვებაც ფრაზაზე „საქართველო ჩემი სამშობლოა, რუსეთი - ჩემი მშობელია!“ და 2002 წელს მოსკოვში მიდიოდა საქვეყნო თუ სათავისო საქმიანობის (მნიშვნელობა არ აქვს)...

რჩეულიშვილმა, რომელმაც, როგორც ამბობენ, ხუთი ჰესი შეისყიდა, მათ შორის „სიონის“ 26 დოლარად, შემდეგ გაიყიდა ეს ჰესები უცხოელებზე და დაარსა სამშენებლო კომპანია „ცენტრ-პონტი“. ამასთანავე, კაპიკებად შეისყიდა თბილისელების კუთვნილი მიწები და აშენდა, მაგრამ აშენდა ისე, რომ იმ 6000 მოქალაქის ვალი აქვს, ვისაც გარკვეული თანხა მის კომპანიაში ჰქონდა ჩადებული და დღემდე ელიან შეპირებულ ბინებს, თუმცა, არც ფულს უბრუნებს კომპანია „რჩეულიშვილი და ქალები“ და არც ბინებს აძლევენ.

თქვა, კაიფშია, რა საქმე აქვს მეტიო? ვიღაცამ - ეს ვადაცასული სირია რაც თვითონაა, იმას აღიარებსო; ვიღაცამ - სირია კი არა, „ტრიპერი ჩოილარაიო“; ვიღაცამ - სანამ საქართველოში ტერორისტული ორგანიზაცია არ შეიქმნება ამით მოსამორებლად, არაფერი გამოვაო; ვიღაცამ - ბოზის ტრიკოსგან სხვას რას ელოდითო? ვიღაცამ - ვალეები რომ ჩამოაწერეს ამ ტრუსიკის რეზინას, იმიტომ უწოდებს ყველას სირებსო; ვიღაცამ თანაურდობი - კაცს, ეტყობა, კლიმაქსი აქვს, რა მისი ბრალიაო?

კლიმაქსზე ვინ ვის მოსდევია, ან ედავება? კაცს არ დაუტუქსავს, როდესაც ასევე საქვეყნოდ დაწერა აშშ-ში ზორვალტის ყოფილი ელჩზე, ნატო-ს გენერალური მდივნის მოადგილე კოლინდა გრადარ-კიტაროვიჩზე: - „ამის მკერდს პუტინის... ხელი (აბა, თქვენ რა გეგონათ?) გირჩევენათ? მე ვირჩევ კოლინდას და ნატოს!“

ნოღარ ნათქვამ თავის დროზე „ბორჯობი“ შეასხა გამოსაფხიზლებლად, მერე, „ნაცებმა“ ურტყეს აზრზე მოსასველვად, მაგრამ არ დაადგა საშველი...

სხვათაშორის, „სირია“ ჩიტიცაა და თავისზე დიდ სირს რომ დააფრინდეს, ეგებ მაშინ გამოიფხიზლოს? - იქნებ, მერე აღარ თქვას და არც გულსა და ტვინში გაევილოს მიმართვა: - „მომილოცავს, სირებო, ბზობა!“

გიორგი ჩხეიძე

P.S უკანასკნელი ინფორმაციით, მაია რჩეულიშვილი დააკავეს, ხოლო გურამ რჩეულიშვილს დაუსწრებლად შეეფარა პატიმრობა.

დიმიტრი ლორთქიფანიძე: ჩვენ იმ კარგზე ვაკაკუნებთ, როგორ არ არსებობს...

თანამშრომლობის „ბაქლიერების ახალი ნაბიჯები“

ნატოს ვარშავის 8-9 ივლისის სამიტს საქართველოს ხელისუფლებამ ისტორიული უწოდა. ვარშავაში მიღებული გადაწყვეტილებები მთავრობამ, ფაქტობრივად, ნატოში წევრობაზე მიწვევის ტოლფას პოლიტიკურ გადაწყვეტილებად შეაფასა.

საქართველოს პრემიერ-მინისტრი **გიორგი კვირიკაშვილი**: „ემორანდუმი, რომელიც თავდაცვისა და უსაფრთხოების სფეროში პარტნიორობის გაფართოებას ითვალისწინებს, უმნიშვნელოვანესი დოკუმენტია, რომელიც ქმნის ჩარჩოს ახალი თანამშრომლობისთვის, რაც საქართველოს თავდაცვისუნარიანობის განმტკიცებისკენაა მიმართული და რომელიც საქართველოს აძლევს ახალ შესაძლებლობებს შეიძინოს თავდაცვითი იარაღი და შეიარაღება, რაც ჩვენს ქვეყანას საშუალებას მისცემს თავდაცვისუნარიანობის განმტკიცებაზე მეტი აქცენტი გააკეთოს. ეს ითვალისწინებს უფრო მეტ ერთობლივ წვრთნებს ამერიკელ პარტნიორებთან ერთად, რაც ასევე, ძალიან მნიშვნელოვანია საქართველოს თავდაცვისუნარიანობის განმტკიცებისთვის. ეს დოკუმენტი წარმოადგენს კიდევ ერთ დადასტურებას საქართველოს და ამერიკას შორის ძალიან მნიშვნელოვანი სტრატეგიული პარტნიორობის“.

ვარშავის სამიტზე და მის შედეგებზე აბსოლუტურად განსხვავებული მოსაზრებები აქვს ბატონ **დიმიტრი ლორთქიფანიძეს**, რომელთან ინტერვიუსაც ახლა გთავაზობთ.

– ბატონო დიმიტრი, წინა კვირას საქართველოს ჯონ კერი სტუმრობდა. ალბათ, შემთხვევითი სულაც არაა, რომ იგი არჩევნებამდე სამი თვით ადრე და ვარშავის სამიტამდე ორი დღით ადრე გვეწვია.

– რა თქმა უნდა, აშშ-ს სახელმწიფო დეპარტამენტის მდივნის ვიზიტი, ქვეყანაში, სერიოზული პოლიტიკური მნიშვნელობის აქტია, ამის გაუმბრალოება არ შეიძლება, თუმცა, სხვა საკითხია ის რეალური მიზანი, რაც აშშ-ს ადმინისტრაციას ამომრავებდა, როცა ჯონ კერი საქართველოში გამოგზავნა.

მათი ამოცანა შემდეგია: გაამაგრონ მათ მიერვე მართული მართლწერილი პოლიტიკური ძალები, რომლებიც იდეოლოგიის თვალსაზრისით ერთმანეთის ბიძაშვილამდამდე იყვნენ, იქნება ეს „ნაცმოძრაობა“, პატა ბურჭულაძის „სახელმწიფო ხალხისთვის“, ირაკლი ალასანიას პარტია, „რესპუბლიკელები“, ვაშაძე თუ პალიკო კუბლაშვილი და მასთან დაკავშირებული „გიორგი“. ეს მართვი მამ-

რავლებად დაშლილი პოლიტიკურ ძალთა ერთი დიდი კონგლომერატია, რომელიც ნეოლიბერალიზმის ნიშნით ხასიათდება, რომელთა ხელისუფლებაში მოსვლის და მათი საპარლამენტო უმრავლესობაში თავმოყრის პოლიტიკური ამოცანის წინაშე დგას დასავლეთი, რომელიც ამ ყველაფერს „ქართულ ოცნებას“ უკეთავს, მაგრამ „ნაცმოძრაობის“ უკან დაბრუნებას, როგორი რეინკარნირებული სახითაც არ უნდა წარდგეს, საზოგადოება არცერთ შემთხვევაში არ დაუშვებს. უკვე დაიწყო პროვოკაციული შემახილები პარტიული ყრილობის დიდგორში ჩატარების თაობაზე, 8 ოქტომბერს კი სააკაშვილი სარფის საბაჟოზე აპირებს მოდგომას, მისი ერთ-ერთი გამორჩეული სახე ლევან ვარშალომიძე უკვე აჭარბა და „ქართული ოცნების“ ნამოქმედარს როგორც თვითმმართველობის, ისე ცენტრალური ხელისუფლების დონეზე აქტიურ რევიზირებას უკეთებს, რაც გვაფიქრებინებს, რომ გარკვეული პროვოკაციები იგვე-

მება. ამის ხელშემწყობი არამართო გარე, არამედ შიდა ძალებიცაა, ვგულისხმობ, ძალიან სისუსტეში თავმოყრილ დესტრუქციულ – ადგილობრივ, მერაბიშვილის ძალებს, ასევე, უშუალოდ სააკაშვილის ხელდასმით დანიშნულ ძველ კადრებს, რომლებიც მოქმედებს დღესაც აგრძელებენ და რევიზიის ასაღებად ხელსაყრელ მომენტს ელოდებიან.

– ჯონ კერიმ აღნიშნა, რომ 8 ოქტომბერი ლაკუისის ტესტი იქნება. მთავარი პროცესები ალბათ, არჩევნების მერე გველის. თქვენ, ნაცების მიერ დაგვიგმილი პროვოკაციები ახსენეთ. რამდენად რეალურია საფრთხე?

– ლაკუისის ფურცლის მნიშვნელობა იმ საკითხებს მივანიჭებ, რასაც კერიმ, განსხვავებით მისი წინამორბედებისაგან, ვიზიტისას თავი აარიდა. როცა აგვისტოს ომის შემდგომ საქართველოს ჯო ბაიდენი სტუმრობდა, მას ქუჩის ოპოზიციასთან შეხვედრისთვის თავი არ აურიდებია, ასევე, ჰილარი კლინტონსაც. ასეთი უგულვებელოფა

ძალიან გამიკვირდა. ეს საზოგადოებისთვის იმის სიგნალია, რომ აშშ, მომავალ პარლამენტში, მათ მიერ მართული ძალების მოსვლითაა დაინტერესებული. ლაკუისის ტესტი – ობამას უმთავრესი გზავნილია – 8 ოქტომბრის არჩევნები იქნება განმსაზღვრელი იმისა, თუ როგორი დემოკრატიის ხარისხია ქვეყანაში. ვიტყვოდი, რომ ეს გზავნილი ქართული საზოგადოების მიმართ არაა. ქართული საზოგადოებისთვის ყურის დაგდება, კერიმ არ ისურვა. ეს გზავნილი წინასწარ დაწერილი გვემის აღსასრულვლადაა, რასაც ობამა და მისი ადმინისტრაცია განიხილავენ. ვინაიდან, ოფიციალური ვაშინგტონიც ემზადება სერიოზული არჩევნებისთვის. მოგესხენებით, რომ ტრამპსა და კლინტონს შორის დაპირისპირება უკვე პიკს აღწევს. დაპირისპირება ტრადიციულად რესპუბლიკელებსა და დემოკრატებს შორის ხელისუფლების გადანაწილების საკითხს უკავშირდება. შესაბამისად, რა ვითარება იქნება საქართველოში, აშშ-სთვის სულერთი არაა. თითოეულ ქართველს, არჩევნებზე მისვლით, განსაკუთრებული პასუხისმგებლობა გვაკისრია.

– ბატონო დიმიტრი, კერიმ და კვირიკაშვილმა ხელი მოაწერეს ემორანდუმს, რის მიხედვითაც შეიძლება ძალების გაძლიერების მიზნით იარაღის შევიდეთ.

– ეს საკითხი, გაუთავებელი სამხედრო რიტორიკის ფონზე, არ მთავრდება, რაც ერთადერთი პოლიტიკური იარაღია იმ ძალებისთვის, რომლებიც დასავლეთიდან იმართებიან. ეს გახლავთ ყალბი პატრიოტული მოტივები, რომ ახლა, შევიდნენ თავდაცვით იარაღს, დავიცავთ პაერს, ზღვაზე კატარღები გვეყოლება და შევძლებთ, რუსეთის ფედერაციის ჩათვლით, ნებისმიერი მტერი მოვიგერიოთ. ღმერთმა ქნას, საქართველო ოდესმე ისეთი მძლავრი ეკონომიკის ქვეყანა გახდეს, რომელსაც, ისრაელის მსგავსად, მობილური არმია ეყოლება. რეალურად, ჩვენ, არმემდგარი სახელმწიფო ვართ, ეს უნდა ვადიაროთ. ქვეყნის საზღვრებიც კი არ არის დემარკირებული, 32% ის შემთხვევაში, გვაქვს სერიოზული პუმანიტარული პრობლემა – მოსახლეობას ვკარგავთ. ქვეყანაში ათასი რაჯულის ადამიანი შემოდის. თუ ასეთი „უპრავონო“ პოლიტიკა გაგრძელდება, ჩვენს ქვეყანაში ქართველები მალე მდგმურებად აღმოვჩნდებით – საკუთრების უფლებასთან ერთად ჩვენი ქვეყნის შესაკუთრის

განცდასაც დავკარგავთ. ამ პრობლემების ფონზე იარაღის უღარუნი სხვა არაფერია თუ არა პირდაპირი პროვოკაცია. თავზელი ხიდაშელი ბედავს და ამ ფონზე კონსტიტუციას არღვევს – ქვეყნის მთავარ კანონს ფეხით თელავს. რეალურად, თავდაცვის სამინისტროში გასაწვევი ჯარისკაცების კვლევის საკითხი ესაა ქვეყნის უშიშროების საბჭოს პრეოგატივია, რომელმაც აღნიშნული საკითხი უნდა დაამუშაოს და დასაბუთებული ვარიანტი პარლამენტში წარადგინოს და შემდეგ, ხმათა უმრავლესობით, პარლამენტმა დაამტკიცოს. აქვე, აღსანიშნავია, რომ „ნაცმოძრაობის“ დროს თავდაცვის ბიუჯეტი 2008 წლის აგვისტოს ომამდე 1 მილიარდ ლარს შეადგენდა, ომის შემდეგ კი მკვეთრად შეიზღუდა. ომმა ძალიან დიდი რაოდენობის სამხედრო ქონება ჩამოწერა. გაგახსენებთ, რომ სენაკის სამხედრო ბაზა მთლიანად გაიტანეს – ტანკები, პაერსაწინააღმდეგო სისტემა და ა.შ. მრავალმილიონიანი ქონება რუსულმა საოკუპაციო არმიამ ხელუხლებლად გაიტანა. ასეთი საბოტაჟის მიუხედავად, გამოიძიება არ ჩატარებულა. არადა, ჩვენს შეიარაღებულ ძალებში, რეგულარული არმიის კვოტა, 57-დან 35 ათასამდე დაეწიეთ. ამის ფონზე, დღეს, თინა ხიდაშელის ინიციატივა წმინდა ვიწროპარტიული ინტერესიდან გამომდინარეობს. მან, იგივე გააკეთა საგარეჯოში ჩატარებული არჩევნებით, როცა ქვეყნის სხვადასხვა ტერიტორიებიდან რამოდენიმე ასული ჯარისკაცის დისლოკაცია მოახდინა მსოფლიო და მსოფლიო იმისთვის, რომ მისი მოგვარე თამარ ხიდაშელი პარლამენტში დამჯდარიყო. წარმოდგინეთ, მან საკუთარ სურვილს, პარტიულ ინტერესებს მორგო ქვეყნის თავდაცვისუნარიანობის წინაშე არსებული ერთ-ერთი უმნიშვნელოვანესი თემა, რასაც ჯარისკაცისა და ჩვენი შეიარაღებული ძალების დისლოკაციის საკითხი ჰქვია. რაღა გასაკვირია, რომ მომავალი საპარლამენტო არჩევნების წინ, „რესპუბლიკელები“ ვა-ბანკზე მიდიან და პოპულისტური, ფსევდო-სამართლებრივი განცხადებებით პარტიის მკვლარი რეიტინგის გაცოცხლებას ცდილობენ, რისთვისაც უზენაესი კანონის შელახვასაც არ ერიდებიან. თინა ხიდაშელის სამხედრო რიტორიკა, რა თქმა უნდა, რუსეთს ხელ-ფეხს უხსნის, დიპლომატიური ურთიერთობების არარსებობის ფონზე, ხელოვნურად მოხაზული საოკუპაციო ზოლის საზღვარი კი-

დევ უფრო გადმოწიოს, იქნება ეს განმუხურის, დიდის თუ სხვა მიმართულებით. სწორედ ესაა არასრულყოფილი პოლიტიკის შედეგი. მაშინ გამოდის, რომ მეორე მსოფლიო ომის დასრულების შემდეგ, ფრანგები არ უნდა დამსხდარიყვნენ გერმანელების პირისპირ, ასევე, ამ ლოგიკიდან გამომდინარე, ნატოს ბლოკში ბერძნები და თურქები, კვიპროსის კუნძულზე განვითარებული მოვლენების გათვალისწინებით, ერთად არ უნდა იყვნენ. ეს აკრძალვები მხოლოდ ჩვენთვისაა – ვინც ასეთი ფსევდო-რიტორიკის წინააღმდეგ ხმას ვიმადლებთ, თითხვები გვიჩვენებს და რუსეთს გვეძახებინა, რაც პირდაპირ საქართველოს წინააღმდეგაა მიმართული. მინდა ვისარგებლო და საზოგადოებას კიდევ ერთხელ შევუახსნო რას ემსახურება ნინო ბურჯანაძის ინიციატივა უბლოკო სტატუსთან დაკავშირებით. საქართველო, რომელსაც ჯგერასხოვანი პოლიტიკა აქვს, არამხოლოდ დასავლეთის მიმართ მამებლურ პოლიტიკას უნდა ემსახურებოდეს, არამედ ეს უნდა იყოს პოლიტიკა ჩრდილოეთი-სამხრეთი, დასავლეთი-აღმოსავლეთი, რაც არ ხორციელდება. უპირაძე იქნება საქართველომ უარი თქვას ნებისმიერ ბლოკზე, რაც, რა თქმა უნდა, ქვეყნის

კარტ გამოდინარე იქედან, რომ ცრუ დაპირებების არ გვეყრება. ნატოს კარი საქართველოსთვის არასოდეს გაიღება. ამის ძალიან ბევრი წინაპირობა არსებობს, პირველ რიგში, ნატოს წესდების მე-5 მუხლი, რომელიც პირდაპირ განსაზღვრავს იმ ქვეყნის ნატოს რიგებში მიღების შეუძლებლობას, რომლის ტერიტორიაზეც კონფლიქტებია. თქვენი განხილვის ფურცლებიდან პირდაპირ ვამბობ: თუ ვინმეს, გარეწარს და გაათხსირებულს უნდა, რომ საქართველო ხელმოჭრილი და ფეხმოჭრილი ჩააბაროს ვიდაცას, მოჭრილი ტერიტორიებით, ჩვენს არჩევანს, ხალხთან ერთად, სისხლის ფასად დაიცავით და ამას არ დაუშვებთ. არც თინა ხიდაშელს, არც მძებ პერძენიშვილებს, არც ნაცებს და სხვა მათ მონათესავე პოლიტიკურ ძალებს არ მივეცემთ უფლებას ასეთი ქმედება განხორციელონ.

– თადაცვის მინისტრმა თინა ხიდაშელმა განაცხადა, რომ ნატოს ვარშავის სამიტის მერე, საქართველო ბევრად უფრო დაცული ქვეყანა იქნება. თქვენ თუ გრძნობთ თავს დაცულად?

– ეს, გასაჭირში მყოფი ადამიანების დასახოლებლად, მორიგი ტყუილების კასკადია. რა თქმა უნდა, ნატოს

ეკონომიკურ აღმავლობაზე და ა.შ. უნდა იფიქროთ. მათი პოზიცია იყო – ომი დამთავრდა, მშვიდობის გემინოდეთო! ამას გვეუბნებოდა პილარი კლინტონიც, ბილ კორტნიც და სხვა მაღალი რანგის პოლიტიკოსები. მაშინ, ჩემთან ერთად იმყოფებოდა დღევანდელი კონტროლის პალატის ხელმძღვანელი ლაშა თორდია, ჩიორა თაქთაქიშვილი და ა.შ. ასე, რომ იქ, ერთს გვეუბნებდნენ, აქ, კი ხალხს სამხედრო შეიარაღებული თავდაცვითი სისტემებით აბოლებენ. რომელ თავდაცვით სისტემებზე ვსაუბრობთ? – გიუმრისში, აფხაზეთში, ცხინვალში უკვე დგას S300-ები, საქართველოს ცა მთლიანად გადაკეტილია. მთლიანად ჩაკეტილია ჩვენი ქვეყნის საჰაერო სივრცე, ჩიტიც ვერ შემოფრინდება, რაც შესანიშნავად იცის აშშ-ს ფლოტმა და მისმა არმიამ. ასევე, იცის თურქეთმა, რომლის პრეზიდენტმა როგორც პოლიტიკოსმა, რუსეთ-თურქეთის დიპლომატიური ურთიერთობის აღდგენის კუთხით, საკუთარი იმიჯის ფასად, მნიშვნელოვანი ნაბიჯი გადადგა – ბოდიში მოინადა. მხოლოდ თურქეთის მესამე საველე არმია 1 მილიონ ჯარისკაცს შეადგენს. როგორც კალიები ისე შეიძლება შეესიონ ნებისმიერ მოსაზღვრე ქვეყნის ტერიტორიას. ასეთი სახელმწიფო რუსეთის ფედერაციას ბოდიშებს უხდის. ამ დროს თინა ხიდაშელის – ტუტუცი დედაკაცის სამხედრო რიტორიკას უნდა შეეწიროს ჩვენი მომაკვლი პოლიტიკური და დიპლომატიური ინტერესები?

– ბატონო დიმა, ბოლოს, მინდა გკითხოთ რამდენად გამაღიზიანებელი იქნება რუსეთისთვის ის მხარდაჭერა და თანაშრომლობის პაკეტი, რასაც ამ ეტაპზე ნატოსგან და აშშ-სგან მივიღებთ?

– რა თქმა უნდა, გამაღიზიანებელი იქნება გამომდინარე იქედან, რომ ნატოს სამიტზე მიღებული იქნა ერთი მნიშვნელოვანი გადაწყვეტილება – ნატოს წევრ სახელმწიფოებს ჩერნობორობა დაემატა. ამ აქტის შემდგომ კი ბალტიისპირეთის სახელმწიფოებს ოთხი ბატალიონი დაემატა. ეს ნატოს მხრიდან რუსეთის წინააღმდეგ მორიგი ტაქტიკური სვლაა. რა თქმა უნდა, რუსეთი ასეთ ნაბიჯებს რეაგირების გარეშე არ ტოვებს, მას უზარმაზარი სამხედრო პოტენციალი გააჩნია. სულ ცოტა ხნის წინ, ძალში შევიდა რუსეთის ფედერაციის ფედერალური კანონი, რომლის ფარგლებშიც ე.წ. ეროვნული გვარდია შეიქმნა. მისი დაფუძნებისთანავე, რამაც ერთმანეთში რამდენიმე სამხედრო ინსტიტუტთა გაერთიანება, სამხედრო მოსამსახურეებისთვის 150 ათასი სამუშაო ადგილი გაჩნდა. ანუ, ნებისმიერ ტაქტიკურ ქმედებაზე, რუსეთს თავის პასუხი აქვს. მაშინ, როცა ეგონათ, რომ რუსეთს სანქციებით მიწასთან გაასწორებდნენ, სინამდვილეში, მან ახალი შესაძლებლობები გამოიჩინა, ახალი პოტენციალი შეიქმნა და პარტიოტული მოტივით სრული მობილუზაცია გამოაცხადა. ასე, რომ ასეთი ტიპის სანქციები რუსეთს კი არ ასუსტებს, არამედ აძლიერებს, რასაც უკვე ვეროპის კონტინენტზე კარგად ხედავენ. კვიპროსის პარლამენტმა რუსეთის ფედერაციას ერთსულოვნად მოუხსნა სანქციები. სანქციების მოხსნის მნიშვნელობაზე ალპაპარკდა საფრანგეთის პრეზიდენტმა, ასევე, ანგელა მერკელიც. ამით ფედერაციის ნათქვამია. ამ ფედერაციის საქართველოს ინტერესები ეწირება, რომელიც რუსეთის კარის მუხობელია. როდესაც რვა სართულიან კორპუსში ვცხოვრობთ და უთო გვჭირდება, მესამედან მერვეზე არ ავდივართ, არამედ მეოთხეზე. ჩვენ მუდმივად, უკვე 25 წელია, გვაიძულებენ, რომ საზურავზე ვიაროთ, იქ, სადაც არც უთა და არც არაფერი.

თავდაცვისუნარიანობის შესუსტებას არ გულისხმობს, პირიქით, ეს ნიშნავს, რომ ჩვენ ეროვნულ დონეზე გვეყვადეს იმ ტიპის მობილური არმია, რომელიც ნებისმიერი ქვეყნის წინაშე არსებულ გამოწვევებს უპასუხებს. გადა ამისა, ქვეყნის უნდა ჰყავდეს მოქნილი რეზერვის სისტემა, რომელიც დღემდე არ არსებობს. რასაც თინა ხიდაშელი აკეთებს, ეს სამარცხვინო დანაშაულებრივი განცხადებების კასკადი და ყალბი პარტიოტული პათოსია, რამაც ჩვენი შეიარაღებული ძალების მოქმედების უსუსურობა დაგვანახა.

პოლიტიკა, საქართველოსთან მიმართებაში, უკვე გაცხადებულია. ნატომ შესანიშნავად დანახა, რომ ჩვენი დაჩაგვრა ადვილი შესაძლებელია და ასეც იქცევა. ნატოს რაც საქართველოსგან სჭირდება, მუდმივად იღებს – იქნება ეს ჩვენი ჩართულობა ნატოს სწრაფი რეაგირების ასეულის შექმნაში, ავღანეთში ქართული ჯარის განუსაზღვრელი რაოდენობით მონაწილეობა თუ პარალელურად, მალის რესპუბლიკაში ჩვენი უზარმაზარი კონტინენტით მონაწილეობა. ნატო ჩვენგან ყველაფერს იღებს, საქართველო – არაფერს. შესაბამისად, ამ გაბრიყვების პროცესს წერტილი უნდა დაესვას. ნატო ცრუ მოლოდინს, მირაჟს უდაბნოში. ნატოში ჩვენი წევრობა არ გამოევა, უბრალოდ, მონურ პოზიციაში ვიქნებით – ნატოს რაც ჩვენგან დასჭირდება წაიღებს, მაგრამ ჩვენ რომ რაღაც დაგვემართოს, თავს უბედურება დაგვატყდეს, მიტოვებულები დავჩრები. 2008 წლის ომმა ნათლად დაგვანახა, რომ რეალური მხარდაჭერისთვის მზად არავინ იყო. 2008 წლის აგვისტოს მოვლენების მერე, 16 დეკემბერს აშშ-ში ვიყავი, უშუალოდ ჩამოვართვი ხელი პილარი კლინტონს და სახელმწიფო დეპარტამენტის მდივნად არჩევა მივულოცე. რვა დღე ვცხოვრობდი ამერიკის ყოფილ ელჩთან საქართველოში ბილ უილიამ კორტნისთან და კარგად დავეინახე ამერიკელი ოფიციალის მხრიდან ჩვენი მისამართით შექმნილი ვითარება. როცა სამხედრო-მატერიალური თვალსაზრისით დახმარებას ვითხოვდით, რადგან მტერი 30 კილომეტრში იდგა, ისინი საპასუხოდ გვეუბნებოდნენ – დაივიწყეთ ომი, თქვენ, ახლა ქვეყნის დემოკრატიის განვითარებაზე,

ირაკლი ვაშაყმაძე

სად ხარ, ჩემო საქართველო...

ერთმანეთის ჭამა-კვლაში ვალამებდით, ვათენებდით, ტიკები ვართ დაბერილი, აღარა ვართ ქართველები...

სამოგამმარ დიაცების ქაქანი და გნიასია, ამ ჩვენს მთა-ბარს ეს მკბენარი ვინ ოხერმა მიასია!

ეკრანიდან ვნაზე გუმინ ტუტუების გადმოფრენა, ღუნღულების კორექცია, ღუნღულების გამოფენა.

მერე იყო... კნავილი და... ჩხავილი და... ბარდის ქია... ტიკტორების ქვეყანაში თურმე ყველა არტისტია...

პარლამენტში – ყავანეთში, სულ ერთმანეთს მუსრი ავლეს, ამ გიჟებმა იმ ავსულებს სახე დაუსისხლიანეს.

იყო ჟამი... ცაში ვფრენდით, მტერს და ორგულს მოვიფრენდით... დღეს კი... გემოდვარავს ბატისტგინა „სექსობით“... „ბოიფრენდით“...

სად ხარ, ჩემო სამეგრელო? ტაო-სამცხე-ჯავახეთო, გურია და აფხაზეთო, რაჭა-აჭარა-სვანეთო, ჰერეთო და ხევსურეთო, კლარჯეთო და ერუშეთო!

სად ხარ, ჩემო საქართველო? მენატრები, რა ხანია! ტანზე მუშლი მოგხვევია, ირგვლივ სიცილ-ხარხარია! გაიღვიძე შემოგვევლე! გაიღვიძე მახარია!

მაცხოვრისკენ გაიხედე! მჯერა, შეგვიწყალებს ღმერთი, თორემ... დედა-საქართველოვ, დაგერქმევა ღუნღულები!

თამარ შვილიძე 555 23 28 24

17.06.2016.

ასლან ფაღავე:

ქვეყანა, როგორც ათელი ევროპის მომარაგება შეუძლია მიწისპირით...

გვესაუბრება პოლიტიკური კლუბი „მომავლის გზის“ გამგეობის თავმჯდომარე ბატონი ასლან ფაღავე.

— ბატონო ასლან, რამდენიმე დღის წინ სოციალური ქსელით ხელისუფლებას მიმართეთ — „აჭარლებს ქირდად ნუ იღებთ“ — რას გულისხმობდით და რას ნიშნავს „ქირდად აღება“?

— „ქირდად აღება“ აჭარული დიალექტით გამასხარავებას, არაფრად ჩაგდებას ნიშნავს. ეს სიტყვები კი მაშინ გამასხარავდა, **წმინდა პატარაძე** რომ დანიშნეს აჭარის მთავრობის ხელმძღვანელად.

ხაბაძის შეცვლამ, შეიძლება, ვინმეს იმედი გაუჩინა, რომ რაღაც შეიცვლებოდა აჭარაში, მაგრამ იქაურობისთვის სრულიად უცხო ადამიანის დანიშვნა, რომელმაც, აჭარაზე, ფაქტობრივად, არაფერი არ იცის, პოლიტიკურ წრეებში არ იცნობენ, საქმე როგორ უნდა გააკეთოს. რა ვიცი, იქნება აქვს რაიმე ფარული უნარები და გამოავლენს.

— ამბობენ, ნაციონალურების ძველი „კასირები“ ახლა „ოცნებაში“ არიან მოკალათებულებით, რას იტყვით ამასზე?

— თქვენ, ალბათ, ნახეთ ბიზნესმენების ბოლო შეკრება. ვინ იჯდა იმ დარბაზში — **ჭყონია, ხაზარაძე, ბილაშვილი** და მთელი ის ჯგუფი, რომლებიც, იმის გარდა, რომ აფინანსებდნენ „ნაციონალურ მოძრაობას“, მონაწილეობდნენ ყველა ბნელ ოპერაციაში, რომლითაც საქართველოში მოიხპო ბიზნესი, მავნებლობდნენ და მიზან-

არ უნდა წავართვათ, მაგრამ ის საკანონმდებლო ბაზა, რომელიც შექმნეს თავის დროზე, დაწვებული 2005 წლიდან, მიზანმიმართულად, იმ ამოცანას დაუქვემდებარეს, რომ მთლიანად, მთელი საქართველოს მოსახლეობის ქონება, უნდა გადასულიყო იმ პირების ხელში, ვისაც პოლიტიკური ინტერესი ჰქონდა.

ეს კანონმდებლობა დღესაც მუშაობს. ერთი მუხლიც კი არ შეცვლილა.

90-იან წლებში საქართველოს ხელისუფლების აბსოლუტურ უმრავლესობას გადაეცა ქონება უსასყიდლოდ. როცა ნაცები მოვიდნენ ხელისუფლებაში, აღმოჩნდა, რომ საქართველოს ხელისუფლების უმეტესობა ფლობდა უძრავ ქონებას, ჰქონდა ფინანსურ-ეკონომიკური საყრდენი და არ იყო დამოკიდებული ვიღაცების პოლიტიკურ ინტერესებზე. იმიტომ დაიწყო მიზანმიმართული მოქმედებები, რომ ხალხს ქონება დაეკარგა.

თუ გახსოვთ, 2004-05-06 წლებში ბანკები როგორ ამუშავდა. მაგრამ სანამ ბანკები აქტიურად დაიწყებდნენ მოქმედებას, საჭირო იყო მსხვილი საფინანსო კორპორაციების შექმნა — საშუალო ბანკებს წაართვეს ქონება, გააკეთეს რამდენიმე მსხვილი ბანკი, მათ შორის, ორი გამოაცხადეს ფლაგმანად — საქართველოს ბანკი და თი-ბი-სი ბანკი. ამ ბანკებმა აამუშავეს ლიბერალური საკრედიტო პოლიტიკა. სახელმწიფოს გარანტიით, საბიუჯეტო ორგანიზაციებში,

ხების სახით და ა. შ.

ნაციონალური ჩვეულებრივი ყაჩაღებით იქცეოდნენ — დააპატიმრებდნენ ვინმე საქმიან კაცს, ეტყოდნენ, მოგვიტან ფულს ამდენს და ამდენს. ის პასუხობდა, რომ არ აქვს ეს თანხა — მაგრამ ქონება გაქვს, წახვალ „საქართველოს ბანკში“, ჩაღებ ამ ქონებას, მოგცემენ ფულს და მოიტან ჩვენთანო, ეუბნებოდნენ. ბიზნესმენს მიჰქონდა ფული, თუმცა ის მაინც ციხეში ხვდებოდა, რითაც ვერც ქონებას გამოიხსნიდა და ბოლოს რჩებოდა უსახლკაროდ.

მომრავლდა მიკროსაფინანსო ბანკები, თუმცა ამ ახალი ბანკების დამფუძნებლები არიან მსხვილი ბანკების მეპატრონეები ან მათი ტოპ-მენეჯერები. დავუშვათ, მომხმარებელმა ბანკში ვერ გადაიხადა სესხის გადასახადი, დაუგროვდა და არ იცის, რითი გადაიხადოს, ბანკში ეუბნებიან, მიდი მიკროსაფინანსო ბანკში, ყოველგვარი დასაბუთების გარეშე მიიღებ თანხას, ოღონდ უფრო მაღალ პროცენტში. მომხმარებელი იძულებულია აიღოს ეს ვალიც და რამდენიმე თვეში მთელ ქონებას კარგავს ისე, რომ ფულს, რომელიც მის სახელზე „ტრიალებს“, თვალთაც ვერ ხედავს, ანუ, პრაქტიკულად, ადამიანს შეეძლო აეღო 5 000 დოლარი სესხად და ისე დაღებოდა 100 000 დოლარი ვალი, აზრზეც ვერ მოდიოდა. რომ ამბობენ, სად წაიღო ეს ფული, რომ შეჭამა, რას ფიქრობდაო და ა.შ. სინამდვილეში, იმ ადამიანს ის ფული უბრალოდ, არც კი უნახავს.

საფუძველი ჩაუყარეს წინა ხელისუფლების წარმომადგენლებმა და ნაყოფს აძლევს იმ ხალხს, ვისთვისაც სწორედ საფუძველი ჩაეყარა ამ უსამართლობას.

ფინანსურ ნაკადებს საქართველოში, გეონიათ, ახალი ძალები აკონტროლებენ? ისევე „საქართველოს ბანკი“ და იგივე შემადგენლობა, ისევე „თი-ბი-სი“ და მისი შემადგენლობა. ოთხი ბანკიერი მონაწილეობს დახურულ ვაჭრობაში, ატარებენ რამდენიმე ათასი დოლარის ყიდვა-გაყიდვის ოპერაციას და რა კურსიც ხელს აძლევთ, იმას აცხადებენ ბაზარზე — აქ არ აისახება სავალუტო ბაზრის ქცევა. რამდენიმე ბანკი ადგენს კურსს იმის მიხედვით, ყიდვა სჭირდებათ იმ მომენტში, თუ გაყიდვა, ისევე იმ ადამიანების ხარჯზე, რომლებიც წვალობენ და საკუთარი ოფლით სურთ იარსებონ.

საქართველო გამოცხადდა მსოფლიო ბანკის მონაცემების მიხედვით, საშუალო და მაღალ-შემოსავლიან ქვეყნად.

ნამუსი ხომ უნდა გქონდეს, ეს რომ თქვა.

როცა მინისტრი დებულობს 5 და 6 000, რამდენია უბრალო მოქალაქის შემოსავალი?!

კი, ბატონო, სჭირდება მინისტრს ამხელა ხელფასი, მაგრამ რა ქნას მაღაზიის გამყიდველმა, სოფლიდან ჩამოსულმა სტუდენტმა, ბინის ქირაც რომ უნდა გადაიხადოს, უნდა ისწავლოს და თავიც ირჩინოს?!

— სოფლები სოფელში რომ დასაქმდნენ, ბევრად განტ-

ვართავს ქალაქს, ეკონომიკური დისბალანსის შემცველები.

— რას ამბობთ. რა ქნას ახალგაზრდამ სოფელში, მას სჭირდება განათლება, განვითარების პერსპექტივა, სწავლა უნდა, ცხოვრება, ეს ჩვეულებრივი ამბავია — ადამიანები უბანულ ცენტრებში ჩამოდიან პერსპექტივისთვის, განათლებისთვის. უკან რომ დაბრუნდეს, სოფელმა რამდენი უნდა აიტანოს?! სოფელი მოსახლეობის 54% ვერც გამოკვებავს და ვერც დაასაქმებს. ვინც ამას ამბობს, ეს არის ბლუფი, სრული ტყუილი. მაქსიმუმ, 7% შეიძლება სოფელმა ნორმალურად აცხოვროს.

— გამოდის, რომ ყველამ ქალაქში უნდა მოიყაროს თავი? ეს კატასტროფა იქნება.

— არა! უნდა შეიქმნას პატარა და საშუალო ქალაქები, უბანული ცენტრები, სადაც ადამიანები იცხოვრებენ ადამიანურად. სოფელში ჩასატარებელ სამუშაოს მოწინავე ტექნოლოგიებით მაქსიმალურად ეფექტურად განახორციელებენ და ა. შ. თოხით აშენებული ეკონომიკა არ არსებობს.

— თქვენ წლების განმავლობაში აჭარაში საბასუხისმგებლო თანამდებობები გეკავათ. რა არის დღეს აჭარის განვითარებისთვის პრიორიტეტი?

— ასე ხელაღებით არ შეიძლება თქმა, რადგან სხვადასხვა სფეროში სხვადასხვა პრიორიტეტები არსებობს. მაგალითად, აჭარის თვითმმართველობაში, რომელიც საერთოდ არ არის მიახლოებუ-

Banks and Georgian reality

ლიც კი თვითმმართველობას-
თან. არ აქვს თავისი ბიუჯეტი,
არ იცის, რა შემოსავლები აქვს,
ვერ გამოსცემს ვერანაირ ნორ-
მატიულ აქტს, რომელიც დაა-
რეგულირებს ეკონომიკის გან-
ვითარებას, კულტურის და ა.შ.

ავიღოთ აჭარის ხელისუფ-
ლების თავმჯდომარე, ვინ არის
ის? სინამდვილეში, არაფერს,
რადგან ვერაფერს ვერ გააკე-
თებს ცენტრალური ხელისუფ-
ლების გარეშე.

მე ვიცი, რაც ჩაიფიქრეთ ამ
შეკითხვაში და გიპასუხებთ -
მე რომ აჭარის ხელისუფლება
მეპყრას, ავტონომიას თუნდაც
სახელი საერთოდ გაუშვამდე,
თვითმმართველობა უნდა გამ-
დიერდეს და საერთოდ, ყველა
რეგიონი უნდა იყოს დამოუკი-
დედელი, დამოუკიდებლად უნდა
განსაზღვრავდეს პრიორიტე-
ტებს.

მოკლედ, ძლიერი ცენტ-
რალური თვითმმართველობა
უნდა ჩამოყალიბდეს, ადგილებ-
ზეც თვითმმართველობები უნდა
დაფუძნდეს...

შეიძლება არასწორი და
რამდენადმე არასასიამოვნო
შედარებაა, მაგრამ მასხოვის,
90-იან წლებში, აფხაზეთის
თავაკაცებიც იგივეს ითხოვდ-
ნენ, თბილისისგან დამოუკიდებ-
ლად მოგვეცეთ ჩვენი ქონების
გამოყენების შესაძლებლობა.
მაგ პერიოდში შეიქმნა

იყო ფული. ფული რომ ყოფი-
ლიყო ელემენტარული პოლი-
ტიკური პროცესებისთვის, იმ
ზომამდე არ მივიდოდა ხელი-
სუფლება, ისე ვერ გათავზედ-
დებოდა და იმ საშინელ წლებ-
საც არ გავივლიდით.

ბიზნესმენების აბსოლუ-
ტური უმრავლესობა შეეცადა
საერთო ენა გამოენახა სააკაშ-
ვილთან და მის რეჟიმთან, დღეს
ბიძინა ივანიშვილის გვერდით
იღერებს ეს ხალხი ყელს. მათ
კისერზეა ქართველი ხალხის
გადატყუება.

თავისუფალ ბაზარზე ლაპა-
რაკობენ.

გარდა უცილობისა, ესაა
დემაგოგია. თავისუფალი ბაზარ-
ი საჭირო და აუცილებელია,
მაგრამ გარკვეული სოცია-
ლური პირობების მინიჭებაც
გარდაუვალი აუცილებელია
ბაზარზე. ყველა ქვეყანა-
ში არის მკაცრი რეგულაციები.
თვით ამერიკაშიც კი, უდიდეს
გიგანტს „ჯი-პო-ი-მორგანს“,
ნ მლრდ გადახდევინეს იმ ადა-
მიანების სასარგებლოდ, რომ-
ლებსაც ზიანი მიაყენეს.

იპოთეკური კრიზისი მძინ-
ვარებს საქართველოში და
რომელიმე ბანკმა პასუხისმგებ-
ლობა თავის თავზე აიღო? ან
ვინმეს მოეკითხა პასუხი? ამაზე
ვლაპარაკობ.

რაც დღეს ხდება, ეს არაა
არც საბაზრო ეკონომიკა, არც

ზუსტად არ იცით! დიას,
გადანაწილებული აქვს რამ-
დენიმე ჯგუფს და არსებო-
ბის საშუალებას არ აძლევენ
სხვებს.

მძინვარებს ოლიგოპოლია
ქვეყანაში.

**- რთი შეიძლება ყოველივე
ეს დასრულდეს?**

- ეს იქნება სრული სოცია-
ლური კატასტროფა.

1 200 000 ადამიანი უკვე
ითხოვს სოციალურად დაუც-
ველის სტატუსს, მილიონი
ღებულობს პენსიას, დანარჩე-
ნი 300 000 მუშაობს, თუ ამას
მუშაობა ჰქვია და ეს 300 000
ადამიანი არჩენს 2 მლნ 400 000
ადამიანს. მეტიც, საარჩევნო
კომისიის ბოლო მონაცემებით,
30 000 ადამიანი მისამართის
არმქონეა, ანუ ამ ადამიანებს
საცხოვრებელი ადგილი არ
აქვთ, ნაქირავები ბინებიც კი
არაა. 30 000 საერთოდ მიუსაფა-
რი ადამიანი გვყავს, რომელიც
თავის მისამართს ვერ უთითებს.
70 000-ზე მეტს ქონება წაარ-
თვეს.

სწორედ ბანკებმა შექმნეს
ამდენი უსახლკარო და ღატაკი
ადამიანი.

600 000 ადამიანი რეესტ-
რში მითითებულია, როგორც
არაგადამხდელი, რომელსაც
როცა რაიმე საშუალება მიეცე-
მა, მაშინვე ბანკების ვალები და
პროცენტები უნდა იხადოს.

**სამართლიანობის აღდგენაზე.
როგორც ვხედავთ, ეკონომი-
კასაც არა და არ ვშეველა, რა
არის მიზეზი.**

- როდესაც საუბარია
სამართლიანობის აღდგენა-
ზე, სულ მიკვირს ეს. რომელი
სამართლიანობა უნდა აღდგეს,
ის, რომელიც არ არსებულა?
საქართველოში სამართლიანო-
ბა უნდა დამკვიდრდეს. დამნა-
შავე უნდა დაისაჯოს, მართალი
უნდა გამართლდეს, დოკუმენ-
ტურად უნდა დასაბუთდეს ეს
და ვერაფერს ვერ გვეტყვის ვერც
ქვეყნის გარედან და ვერც შიგ-
ნიდან, რომ რაღაცას არასწო-
რად ვაკეთებთ.

- აბა, რატომ არ აღდგება კი
არა, მკვიდრდება სამართლია-
ნობა? რატომმა მუდმივი არა-
სტაბილურობა?

- რამდენიმე ვარიანტია.
ქვეყნის ხელმძღვანელობას ან
ზედმეტად თავის ატკიება და
გარჯა არ უნდა, ან რაღაცის
ერიდებად და ურჩევნია სხვა
ქვეყნის ელჩს ჰკითხოს, როგორ
უნდა მოიქცეს კონკრეტულ
შემთხვევაში.

უცოდინარობაც თამაშობს
გარკვეულ როლს და ბიუროკ-
რატული კიბის მიზიდულო-
ბა. უბრალო კაცმა, რომელიც
მთელი ცხოვრება ოცნებობდა
კაბინეტი ჰქონოდა, სავარძე-
ლი, მანქანა მოეკითხა, ბოლოს
და ბოლოს, თამადად დაესვათ
დიდ სუფრასზე, მოიწყო ცხოვ-
რება და უნდა ახლა თავის ტკი-
ვილი? ურჩევნია იყოს ჩუმად,
ყურადღება არ მიიქციოს,
არაფერი აკეთოს, ვინმეს თვალ-
ში რომ არ მოხვდეს, არც რამეს
აკეთებს და არც აფუჭებს, ასე
იქცევა მისი ხელქვეითიც, იმ
ხელქვეითის ხელქვეითიც და
ვართ ასე.

**- მიშას იცნობთ, ბატონო
ასლან?**

- კი, საკმაოდ კარგად და
პროექტებზეც გვიმუშავია ერ-
თად პარლამენტში.

**- როგორ ფიქრობთ, გარის-
კავს მიშა და ჩამოვა საქართვე-
ლოში?**

- არავითარ შემთხვევა-
ში. ეს არის ტყუილი, რადგან
არჩევნებს ნაციონალური ვერ
მოიგებენ.
ამ არჩევნებით ბევრი რამ
გაირკვევა, პოლიტიკური სივრ-
ცე თანდათან იხსნება.

ჯორჯ ლოიდი ამბობდა
საქართველოზე: ეს ის ქვეყა-
ნაა, რომელსაც მთელი ევროპის
მომარაგება შეუძლია მინისტ-
რებითო.

გარწმუნებთ, მხოლოდ
გურია ეყოფა მთელი ევროპას,
კარგი მინისტრებით და პოლი-
ტიკოსებით რომ უზრუნველ-
ყოს.

ამით იმის თქმა მინდა, რომ
უზარმაზარი ინტელექტუალ-
ური რესურსი აქვს საქარ-
თველოს, მაგრამ ეს რესურსი
ქვეყნის აღმშენებლობას ვერ
ხმარდება.

ირანდა პალანდაძე
593 56 11 18

აფხაზეთთან ურთიერთობის
ჯგუფი, ჯგუფის ხელმძღვანე-
ლი მე ვიყავი. სერგეი ბაღაფში
იყო მაშინ მთავრობის თავმჯ-
დომარე. აფხაზები ითხოვდნენ
- მოგვეცით აფხაზეთის ბიუ-
ჯეტის განკარგვის საშუალე-
ბაო. ისინი არც კი ფიქრობდნენ
საქართველოს შემადგენლობი-
დან გასვლას.

**- თუმცა მე მაინც დღე-
ვანდელი ბიზნესმენების თემას
უნდა მივუბრუნდე. ბევრი ბიზ-
ნესმენი ციხეში ჩასვეს, ბევრი
მოკლეს. ვინც დღეს არსებობს,
მათ ჩათრევას ჩაყოლა ამჯობი-
ნეს, სხვა რა უნდა ექნათ?**

- რა უნდა ექნათ და უნდა
დაეფინანსებინათ რომელი-
მე ოპოზიციური პოლიტიკური
პარტია. მართალია, არ არსე-
ბობდა რეალური და სერიოზუ-
ლი პოლიტიკური ძალა, მაგრამ
არ არსებობდა იმიტომ, რომ არ

მართვადი ეკონომიკა და არც
არაფერი. ესაა თვითდინება-
ზე მიშვეებული სისტემა, სადაც
რამდენიმე ადამიანმა უკვე შექ-
ლო ფინანსური ნაკადების კონ-
ტროლის ხელში ჩაგდება. მათ
ყოველთვის აქვთ პოლიტიკუ-
რი ინტერესები, რომელიც არ
გამოიხატება საგარეო ორი-
ენტირებში. მათი ინტერესია,
მეტი გაკლენები შიდა პოლიტი-
კურ პროცესებზე, რათა მოახ-
დინონ ძალაუფლების რეალი-
ზაცია ფულში.

**- ვინ არიან ამ ფინანსური
ნაკადების მფლობელები?**

- იგივე **ბილაური,
„თი-ბი-სი“ ბანკი, „პისოლ-
ჯაუფი“** და ა.შ. **შეგარდნა-
ძის** ჯგუფთან ერთად, რომლე-
ბიც სააკაშვილმა ხელუხლებე-
ლი დატოვა.

იცით, ვინ აკონტროლებს
სუფსის ტერმინალს?

**- სასტუმროების მშენებ-
ლობის ბუმი ქვეყანაში. ანუ
აქცენტს ვაკეთებთ გარედან
შემოსულ ფულზე?!**

- დიას, ადგილზე ფულის
შოვნა უფრო მწილია, ვიდრე
გარედან შემოტანა, თუმ-
ცა გარედან ფულის შემოტანა
ეკონომიკისთვის, თავისთავად,
ცუდი არ არის თუ თვით ეს
ეკონომიკა სწორი გზით განვი-
თარდება.

მიმართა, რომ, მაგალითად,
უნდა შეიქმნას საინვესტი-
ციო ან საადგილმამულო ბან-
კი, რათა ადამიანებმა ცოტათი
მაინც ამოისუნთქონ. ამ ბანკებ-
მა უნდა იმუშაონ „სუფთად“,
კანონმდებლობის ფარგლებში,
დააფინანსონ პროექტები და
ალტერნატივა გაუწიონ დღე-
ვანდელ მევახშეებს.

**- ბატონო ასლან, ბოლო
წლებია სულ ლაპარაკობენ**

საქტომბრიდან თბილისში ახალი ავტობუსები ივლის

სექტემბრიდან თბილისში
ახალი ავტობუსები ივლის.
შესაბამის ხელშეკრულებას
ტენდერში გამარჯვებულ კომ-
პანია „Man Truck and Bus
AG“-სთან ხელი დღეს მოე-
წერა.

მერიის ცნობით, ხელშეკ-
რულების ხელმოწერიდან არა-
უგვიანეს 7 თვისა თბილისის
ავტობუსები გახდება 143 ერთეული ავტობუსით
განახლდება. ევროსტანდარ-
ტების შესაბამისი ავტობუსე-
ბი სრულად იქნება ადაპტირე-
ბული შეზღუდული შესაძლებ-
ლობის მქონე პირებისთვის
და აღჭურვილი იქნება CNG
საწვავზე (ბუნებრივი აირი)
მომუშავე ძრავებით, რაც
ღიხულთან შედარებით უფრო
მცირე რაოდენობის მავნე
გამონახლოვებს გამოყოფს,
შემცირებულია ნახშირბადის
მოცულობა, არ გააჩნია შავი
კვამლი და უსიამოვნო სუნი.

„ეს არის ძალიან მნიშვნე-
ლოვანი პროექტი, რომელიც
ჩვენ განვახორციელებთ. პრო-
ექტის ფარგლებში, EBRD-ის
დაფინანსებით გამოცხადებუ-
ლი ტენდერის შესაბამისად,
გამარჯვებულმა კომპანიამ
143 ერთეული 12 მეტრიანი,
ადაპტირებული ავტობუსი
უნდა შემოიყვანოს. მოწოდე-
ბა მოხდება ეტაპობრივად, 7
თვის განმავლობაში. მნიშვნე-
ლოვანია, რომ ავტობუსები
არის სრულიად უსაფრთხო,
ბუნებრივ აირზე მომუშავე,
რაც განაპირობებს საწვავის
ეკონომიას, ასევე, გარემოს-
დაცვითი თვალსაზრისით,
მნიშვნელოვანად შემცირდება
გამონახლოვები. ასეთი ტიპის
ავტობუსები ჩვენს ქალაქს
არასდროს ჰყოლია, ამიტომ,
ერთის მხრივ, ეს არის, პრაქ-
ტიკულად, პირველი ნაბი-
ჯი იმისკენ, რომ ევროპული
ტიპის მუნიციპალურმა ტრან-
სპორტმა იაროს თბილისში
და ჩვენი თანამოქალაქეები
უსაფრთხოდ და კომფორტუ-
ლად გადაადგილდნენ, მეორეს
მხრივ კი, ქალაქის ბიუჯეტი
დაზოგავს თანხას ავტობუსე-
ბის მომსახურებასა და საწ-
ვავით უზრუნველყოფაზე.“-
განაცხადა თბილისის მერმა
დავით ნარმანიამ.

ევროსტანდარტების შესა-
ბამისი, ახალი, ეკოლოგიუ-
რად სუფთა და ადაპტირე-
ბული ავტობუსები ივლის
ქალაქის მასშტაბით არსებულ
გრძელ დისტანციებსა და
ფართო გამტარუნარიანობის
ქუჩებზე.

ფიქრები ქართული ენერჯეტიკის შესახებ

(დასასრული).

დასასრული. ნხ. „სა“ N24

ვაგრძელებთ ინტერვიუს „ჰიდროპროექტის“ ყოფილ დირექტორთან, ენერჯეტიკის აკადემიის ვიცე-პრეზიდენტ **ანზორ შიტანაშვილთან**. რესპოდენტმა პოლიტიკური ინსტიტუტის დამთავრებისთანავე დაიწყო ამ ორგანიზაციაში მუშაობა, თუმცა სანამ დირექტორი გახდებოდა, ხუთი წელი ენერჯეტიკის მშენებლობაზე იმუშავა და ხუთივე აგრეგატი მისი უშუალო მონაწილეობითაა გაშვებული. როგორც წინა ინტერვიუში აღვნიშნეთ ამ გიგანტურ ჰიდროელექტროსადგურს მსოფლიოში ანალოგი არ აქვს. რაში გამოიხატება ენერჯეტიკის უნიკალურობა, ამ თემაზე საუბარი იმიტომ ჩავთვალეთ, რომ მაგანნი საზოგადოებას არწმუნებენ, შეიძლება ერთ დღეს კაშხალი გასკდეს და წყალსაცავიდან მოვარდნილმა წყალმა ნახევარი საქართველო წალეკოსო.

ანზორ შიტანაშვილი: „ენერჯეტიკის მშენებლობა 1961 წელს ვასილ მყავანაძის ცეკას მღვინობის დროს, მისი უშუალო ინიციატივითა და მხარდაჭერით დაიწყო. ენერჯეტიკის თაღობანი კაშხალი სპეციალური ცემენტითაა აშენებული, რომელსაც რუსთავეის ცემენტის ქარხანა ცალკე ამზადებდა, რომელსაც ენერჯეტიკის ჰიდროელექტროსადგურის ცემენტი ერქვა. ამ ცემენტის რეცეპტის ქართველების მიერაა შექმნილი, სულსწამდგემელი და ხელმძღვანელი ენერჯეტიკის ინსტიტუტის ლაბორატორიის ხელმძღვანელი პეტრე წულუკიძე გახლდათ. სპეციალური ცემენტის წარმოება იმიტომ გახდა საჭირო, რომ ენერჯეტიკის წყალსადგურები აქვს, რეაქტივში შედის ცემენტის გარკვეულ დანამატებთან, რის გამოც ბეტონი იფიტება. ეს პროცესი რომ არ განვითარდეს, ცემენტს სპეციალური დანამატი დიატომიტი ჰბრუნდება, რომელსაც გამწმენდი, საფილტრო უნარი აქვს და კვების მრეწველობაშიც გამოიყენება. ენერჯეტიკის ხარჯზე შესწავლილი იქნა დიატომიტის კარიერი ახალციხეში, მოპოვებული მასალა რუს-

თავში იგზავნებოდა, კირქვასთან და სხვა დანამატებთან ერთად იფეკებოდა და ცემენტი ცალკე კონვეიერზე მზადდებოდა. ეს სამუშაოები უზარმაზარი კონტროლის ქვეშ მიმდინარეობდა, რასაც მშენებლების გარდა, სხვა ინსტიტუტებიც ახორციელებდნენ, მაკონტროლებელთა რაოდენობა ცვლაში 20-დან 25 კაცამდე იყო, 24-სათიან რეჟიმში კონტროლდებოდა, როგორც კარიერიდან ინერტული მასალის ამოღება, ისე საბაგირო გზით მისი გადაადგილება, დაფეკა, ბეტონის არევა და ჩასხმა. როგორც კი დამთავრდებოდა ჩასხმის პროცესი, ყველა ბლოკიდან ხდებოდა კუბიკების ამოღება, რომელთაც 28, 180 და 360-დღიან რეჟიმში უტარდებოდა გამოცდა, თუ პირობებს აკმაყოფილებდა, მხოლოდ ამის მერე ხდებოდა ბეტონის მეორე ფენის დადება. ყოფილა შემთხვევა, როცა ამოგვინგრევიან ბლოკები, რომელთა მოცულობა 1500-დან 2500 კუბამდე იყო და ახალი ბეტონი ჩაგვისხნა, რადგან რაღაც მინარევიების გამო, რომელიც უსუფთაობის გამო გაიპარა, პირობებს არ აკმაყოფილებდა. იყო შემთხვევა, როცა ავზი, რომელშიც მანამდე დიხვლის საწვავი ესხა, არ გარეცხეს და ისე ჩაასხეს შაქრის ჭარხლიდან გამოღებული სითხე, რომელსაც იმისთვის იყენებენ, რომ ბეტონი ჩქარა არ შეიკრას. უშიშროების სამსახურმა მომწერა, რომ ასეთი რაღაც მოხდა და 800 კუბი ბეტონი ამოვანგრეთ. ასეთი შემთხვევები არცთუ იშვიათი იყო, საბოლოო ჯამში თაღობანი კაშხლის ტანში ჩასხმული ოთხი მილიონი კუბი ბეტონიდან, დაახლოებით 150.000 კუბ.მეტრი უზარისხოვს გამოა დაწუნებული და წარმოებიდან ამოღებული, რომელსაც შემდეგ სამოქალაქო მშენებლობისთვის იყენებდნენ, რადგან იქ არ ქმნიდა პრობლემას. ასე რომ, ენერჯეტიკის ჩვენი მეცნიერებისა და პროფესიონალი მშენებლების უდიდესი ცოდნისა და დამსახურების შედეგია, რომლის მშენებლობაც მუდმივი კონტროლისა და ზედამხედველობის ქვეშ მიმდინარეობდა. იმიტომაც არ

აქვს დღემდე ანალოგი. ზოგიერთი ამბობს, სიმაღლის მიხედვით ხომ აღარ არის ენერჯეტიკის კაშხალი პირველ ადგილზე. 2013 წლამდე თაღობანი კაშხლებში სიმაღლითაც მსოფლიოში პირველ ადგილზე იყო, მაგრამ მერე ჩინელებმა უფრო მაღალი კაშხლები ააშენეს, თუმცა ენერჯეტიკის ყველას ჯობის 1 კვტ დადგმულ სიმძლავრეზე და 1 კვტ/სთ ელექტროენერჯის გამომუშავებაზე მოსული ბეტონის რაოდენობით, რასაც ინჟინრულად აგებულების კოეფიციენტს ვეძახით, ე.ი. მასალების ხარჯვის, ყაირათიანობის და საპროექტო გადაწყვეტილებების თვალსაზრისით ითვლება უნიკალურად. გარდა ამისა, ეს კაშხალი პრინციპში კუმშვაზე უნდა მუშაობდეს, გაჭიმული ზონები არ უნდა იყოს, ასეთ კაშხლებში გაჭიმული ზონები არ უნდა იყოს. ასეთი მაჩვენებლები ბევრია არა მარტო თაღობანი კაშხალში, არამედ და სხვა ნაგებობებზეც, რომლითაც ენერჯეტიკის გამოირჩევა მსოფლიოში არსებული სხვა ნაგებობებისგან. ამას ბუღალხით არ ვამბობ, უბრალოდ ძალიან მინდა, რომ ჩვენი ყველა ნაგებობა ამ პარამეტრებით იზომებოდეს და ფასდებოდეს ექსპერტების მიერ, ამის მერე გაიცეს მშენებლობის ნებართვა. ობიექტის კონსტრუქციული განხილვისას სხეული მახასიათებლები განსაზღვრავს და არა ის თანხა, რაც მის პროექტირებასა და მშენებლობაზე დაიხარჯა. მახასიათებლების მიხედვითაა უნიკალური ენერჯეტიკის, რის შესახებაც ყველგან იწერება, არსებობს საერთაშორისო ორგანიზაცია „მაღალი კაშხლების კომისია“, სადაც ორ წელიწადში ერთხელ იკრიბებიან სპეციალისტები, ხდება განხილვები, 1980-2000 წლების პერიოდში ენერჯეტიკის თაღობანი კაშხლის შესახებ პუბლიკაციები პირველ ადგილზე იყო თავისი ორიგინალური გადაწყვეტილებებით და მიმზიდველობით, რაც დღესაც კონსერვაციაშია სხვა ქვეყნების მაჩვენებლებთან. უკვე 37 წელი გავიდა, რაც მთლიანად შევიდა ექსპლუატაციაში ენერჯეტიკის და საპროექტო გადაწყვეტილებები და წინაპირობა, რომელიც ჩადე-

ბულია პროექტში, პრაქტიკულად იდენტურია იმისა, რა მაჩვენებლებსაც ეს ნაგებობა დღეს იძლევა, სამშენებლო საქმიანობაში არის გამოთქმა, რომ თეორიულ გამოკვლევებს, პრაქტიკული შედეგების მიხედვით ვაკორექტირებთ და უფრო სრულყოფილს ვხდით, ენერჯეტიკის შემთხვევაში თეორიული და პრაქტიკული შედეგები ერთმანეთს ემთხვევა, რაც მთელი საბჭოთა კავშირის დამსახურებაა, რადგან ყველა საკავშირო სტრუქტურა იყო ჩართული ამ საქმეში. ენერჯეტიკის ავტორი „ჰიდროპროექტი“ იყო, რომელსაც მაშინ თადეოზ გეგელია და ალექსანდრე ლოსაბერიძე ხელმძღვანელობდნენ, ინსტიტუტში ორივე ჩემი მასწავლებელი იყო. 1961 წელს მუშაობა რომ დაეიწყო, იმ ჯგუფში მიმიღეს, რომელსაც ენერჯეტიკის პროექტის მთავარი ინჟინერი ირაკლი ამირჯიანი ხელმძღვანელობდა. ეს აღამაანები იყვნენ პიონერები, თუმცა მერე უამრავი ხალხი ჩაერთო, ჩვენი მლიქვნელობის ამბავი მოგესხენებათ, მიატმასნეს მაგანნი და დღეს ამ ღვაწლმოსილი ხალხის ხსენებაც კი არ არის „ენერჯეტიკის“ ისტორიის ბიბლიოგრაფიულ მონაცემებში, რაზეც ძალიან მტკივნა გული. სწორედ პროფესიონალების იმ თაობამ აღუზარდა საქართველოს ბრწყინვალე ინჟინრები.

ენერჯეტიკის მშენებლობა 1961 წელს კი დაიწყო, მაგრამ ტექნიკური სირთულეების გამო, მისი გაშვების საკითხი რამდენჯერმე გადაიდო, რაც მიწისქვეშა სამუშაოების შემსრულებელი მოწყობილობა-დანადგარების დეფიციტს უკავშირდებოდა. საბჭოთა კავშირი იმ პერიოდში ამ დანადგარებს, მაგალითად გვირახტამყვანს არ აწარმოებდა, ბურღვა-აფეთქების მეთოდებით ვმუშაობდით, რამაც გარკვეულწილად ხელი შეუშალა მშენებლობის ტექნოლოგიური ციკლით გაშვებას, ჯერ ბოლო ობიექტი გაუშვით, რომელსაც სპეცტექნიკა არ ჰბრუნდებოდა. ესეც ნიკოლოზ ესაკიას დამსახურებაა, რომელიც იმ პერიოდში მშენებლობის უფროსად დანიშნეს. გენერალი ნიკოლოზ ესაკია მარტო საბჭოთა

კავშირში კი არა, მთელ მსოფლიოში ცნობილი და აღიარებული მშენებელი ინჟინერი იყო, ატომური ენერჯეტიკის ერთ-ერთი გამორჩეული კორიფე, რომელიც დანადგარებსა და სასატარტო მოედნების მოწყობაზე მუშაობდა. ის ვასილ მყავანაძის ინიციატივით გადმოიყვანეს ენერჯეტიკის მშენებლობის უფროსად, ბატონმა ნიკოლოზმა მოიწვია 2.000-კაციანი სამხედრო პერსონალი, სამშენებლო რაზმი, რომელთა მეშვეობით შევქმენით იმ ე.წ. კუდის გაშვება, რასაც ვარდნილჰესები ჰქვია, ამის შემდეგ დაიწყო ძირითად ნაგებობებზე ინტენსიური მუშაობა, რომლებიც 1978-79-80 წლებში მთლიანად იქნა გაშვებული. მშენებლობის ძირითადი ობიექტები განთავსებულია გალის რაიონის, ზუგდიდისა და წალენჯიხის ტერიტორიაზე. აფხაზეთის ომის დროს ეს ნაგებობები გაპარტახნა და გაიძარცვა, მათგან მხოლოდ ვარდნილჰესი-1 მუშაობს, რომლის რეკონსტრუქცია-რეაბილიტაცია ევროპის რეკონსტრუქციისა და განვითარების ბანკის დაფინანსებით მიმდინარეობს, ახლახანს მათი წარმომადგენელი იყო ჩამოსული, დათვალიერა ჩატარებული სამუშაოები და ამყოფს, რომ ასეთ პროექტს აფინანსებენ.

- ბატონო ანზორ, ენერჯეტიკის ნაწილობრივ აფხაზეთის დე-ფაქტო ხელისუფლების კონტროლირებად ტერიტორიაზე, ქვისის სამართავი პულტიც მათ მხარეზეა, ეს პრობლემას ხომ არ ქმნის, თქვენ ენერჯეტიკის კალაპოტის გაწმენდის აუცილებლობაზეც საუბრობდით, რამდენად მოხერხდება ასეთი დაძაბული პოლიტიკური ვითარების პირობებში?

- სამართავი პულტიც გალის რაიონის სოფელ საბერიოშია ყველაფერს გამოცდილი ქართული სპეციალისტები მართავენ, რომელთაც აფხაზები ყველანაირად ხელს უწყობენ, რომ იტყვიან, თავს ევლებიან. აფხაზები ძალზე გონივრულად უდგებიან ამ საკითხს, იციან, რომ თვითონ ვერ შეძლებენ მართვას, ამიტომ საქმეს არ აფუჭებენ. ინტელექტუალურად ჩვენი და აფხაზების პოზიციები სრულ თანხვედრაშია,

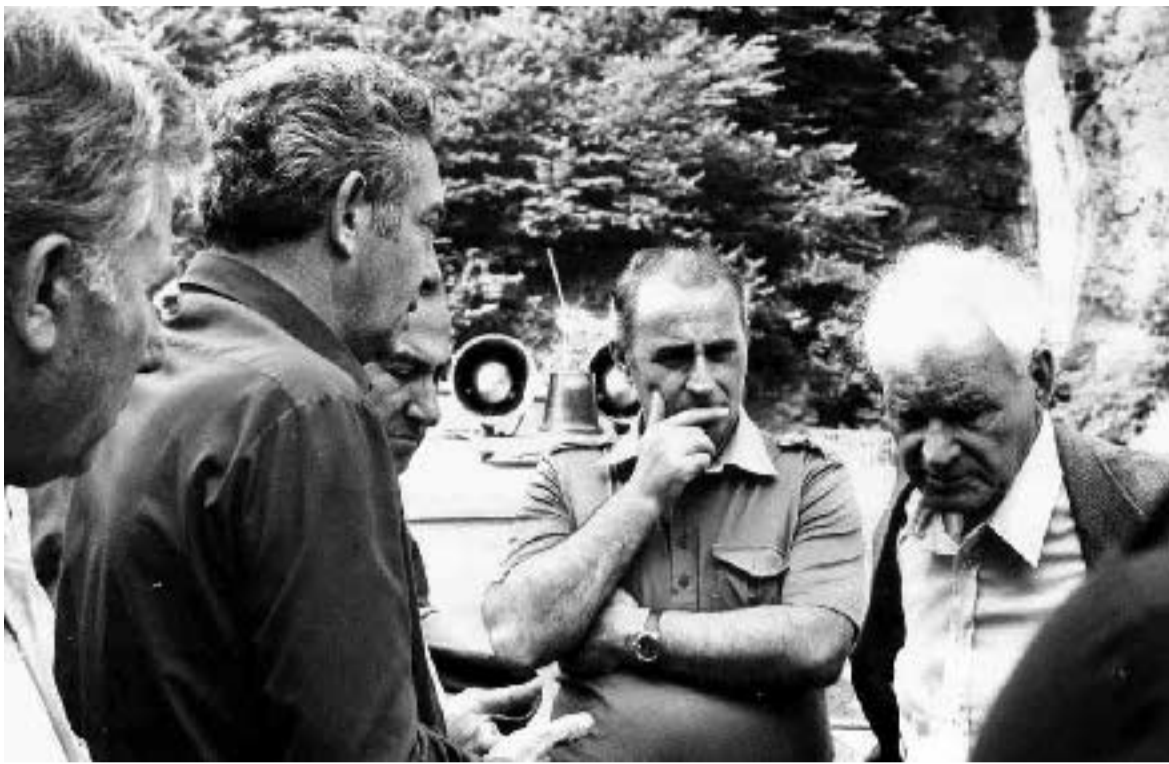

პოლიტიკურის შესახებ კი ვერაფერს გეტყვით. წესით, პოლიტიკურადც თანხვედრაში უნდა იყოს, რადგან თუ კატასტროფა მოხდა, ორივე მხარეს ერთნაირად დაღუპავს. როგორც გითხარით, ენგურის ქვედა ბიეფში არის საშიშროება, რომ ისეთი მოვლენები განვითარდეს, რაც მდინარე ვერეს ხეობაში, ეს ყოველ წუთსაა მოსალოდნელი. დაზუსტებით ვერავინ იტყვის, რომ ენგურზე 2500 კუბმეტრი წყალი არ წამოვა, მართალია, დადგენილია, რომ ასეთი რამ ათას წელიწადში ერთხელ მეორდება, მაგრამ არავინ იცის ეს როდის დადგება ეს დრო. ამ ოდენობის წყალი თუ მოვარდა, ის წყალსაცავში არ დაეტევა, იბუღებული ვიქნებით ფარი გაგხსნათ და წყალი გავეშვათ, არადა ეს შედეგები კატასტროფული იქნება. ეს არავითარ შემთხვევაში არ უნდა დავეშვათ. ქართულმა ორგანიზაციამ „პერბმა“ იმუშავა და შეისწავლა, რა უნდა გაკეთდეს ამისთვის და მას მხარდაჭერა სჭირდება. რაც ქვეყნისთვის დიდ შემოსავლებს და უსაფრთხოების გარანტიებს იძლევა. ენგურის ზედა ბიეფი მთლიანად ჩვენს კონტროლირებად ტერიტორიაზეა, მდინარის კალაპოტის გაწმენდა პრობლემას არ წარმოადგენს, მთავარია პოლიტიკური ნება იყოს. ჩემი აზრით, ის 120 მეგავატი, რომელიც ჩაბირული და უმოქმედოა, იმ 220 მეგავატს რომ დაემატოს, რომელიც ვარდნილპესზე გეგმილი,

მუშაობს აფხაზეთის ტერიტორიაზე, 1500-2500-კაციანი გავხადოთ, ინერტულ მასალებს თუ ამოვიღებთ, მის გაყიდვაზე კი არ ვიფიქროთ, გადამამუშავებელი საწარმოები შევქმნათ და ჩვენი ხალხი დაეასაქმონ, რომ ეკონომიკა ავადორძინოთ და განვავითაროთ. ხაზგასმით ვამბობ, არავითარ შემთხვევაში არ უნდა გაიყიდოს ეს მასალა. იგივეს ვიტყვი ენერგეტიკასთან მიმართებაში, ყველა საკითხი, რომელიც ელექტროენერჯის წარმოებასთან იქნება დაკავშირებული, იმაზე კი არ უნდა იყოს ორიენტირებული, თურქეთში გაყვანილი და მეტ დოლარს ჩავიდებ ჯიბეში, არამედ ადგილობრივი წარმოების ამოქმედებისკენ, ჩვენი პროდუქციის თითოღირებული შემცირებისკენ უნდა იყოს მიმართული. ყველაფრის თურქეთში გაყიდვა, ჩვენი ქვეყნისთვის დამღუპველია.

მე, როგორც დარგის სპეციალისტს, ის მცირე და საშუალო ჰესები, რომლებიც კონკრეტულ სამეურნეო საქმიანობასთან არ არის მისადაგებული და ადგილობრივი პროდუქციის შექმნას არ ემსახურება, მხოლოდ ელენერჯის ექსპორტისთვის იღწვიან, ნამდვილად არ მინდა და არ ავაშენებ. საქართველოში 50-იან წლებში 550-მდე მცირე ჰესი მუშაობდა, ყველა უწყებას და დაწესებულებას ჰქონდა ასეთი ჰესი, რომელიც მათ წარმოებასა და საქმიანობას ემსახურებოდა. მერე დაანგრეს ან გაყიდეს, ოცდადა დარჩენილი. ახლა

სახელმწიფომ უნდა აიღოს მიწოდების ვალდებულება, რომ მომსახურების დონე არ დაეცეს და ტურისტები უკმაყოფილონი არ დარჩნენ. ეს ურთიერთკავშირები „ჰიდროპროექტის“ და აკადემიის ერთობლივი ნამუშევრებით დასაბუთებულია. აკადემიკოსებმა ვახტანგ ჭიჭინაძემ და ვახტანგ გომელაურმა ჩემი ინსტიტუტის დაკვეთით, მოამზადეს მცირე ჰესებისა და ობიექტების ეფექტურობის დასაბუთება, სადაც ყველაფერი გაწერილია, მაგრამ ეს დიდი მოცულობის ნამუშევარი დაიკარგა და დღეს არავინ იცის სად არის, მას შემდეგ,

პერიოდში ენერგეტიკის მინისტრი მამუკა ნიკოლეიშვილი იყო. მეც ვესწრებოდი ამ თათბირს, 600 კაცი იქნებოდა დარბაზში, ბატონმა ზურაბმა თავის გვერდით დამსვა და მათ მიმართა, მე, როგორც პრემიერ-მინისტრი ვაცხადებ, რომ ზუღონთან დაკავშირებით, გამოუსწორებელი შეცდომა დავეშვი, ანზორ ჭითანავა საქართველოს მტრად მიმაჩნდა და ვეკამათებოდი, მაგრამ მართალი ყოფილაო. მთხოვა ამეხსნა, როგორ შეიძლებაოდა ზუღონპესის პროექტის აღორძინება და განვითარება, საათზე მეტი ვისაუბრე. მერე დღეს დამიძახა ჟვანიამ, ნიკა გილაურს ვინმეავთ ენერგეტიკის მინისტრად, მას ამ დარგში დახმარება სჭირდება და თქვენ მის პირველ მოადგილედ უნდა წახვიდეთო. მაშინ „ჰიდროპროექტის“ დირექტორი ვიყავი, შეთავაზებაზე უარი ვუთხარი, სადაც ვარ, იქიდან უფრო გამოვადგებით, რატომ ჩაქრა შუქი, ან რატომ დაეცა ძაბვა, ეს ჩემი საქმე არ არის, თქვენ დისპეტჩერის დონეზე მოაზროვნე ხელონარი გჭირდებათ-თქო. მართალი ხარო, მას მერე ყველა თათბირსა და ღონისძიებაზე მეძახდა, სადაც ჩემს სიტყვას ვამბობდი. ზურაბ ჟვანიამ, რომელიც ზუღონპესის კატეგორიული წინააღმდეგი იყო, მიხვდა რომ ამ მშენებლობის გაჩერება არასწორი იყო და თავისი სიტყვა უკან წაიღო. ამ ახალ თაობას, ეტყობა არ აქვს თავისი შეცდომების შეფასების ალიარების უნარი. შეცდომის აღიარება ძლიერ ადამიანებს სწევიათ, მე იმ სიძლიერეს დღეს ვერ ვხედავ ხელისუფლებაში, რომ პასუხისმგებლობა აიღოს და დასაბუთებული სიტყვა თქვას, რატომ არის საჭირო ზუღონპესის აშენება. მე ამ მშენებლობის აუცილებლობასაც ვასაბუთებ და იმასაც ვიტყვი, რომ ზუღონის ზევით არცერთი წყალსაცავიანი ჰესის აშენება არ შეიძლება, რაც დამტკიცებულია საქართველოში მოდერნიზაციის 33 სამეცნიერო-კვლევითი ორგანიზაციის მიერ. ყველა ეს ორგანიზაცია ახლა გაყიდულია. მათ მიერ მიღებული დასკვნის მიხედვით, ეს შეუქცევადი პროცესების განვითარებას გამოიწვევს, მიუხედავად ამისა ნენსკრას მაინც აშენებენ (მესტი-

ის რაიონის ტერიტორია). ეს მშენებლობა იმიტომ არ შეიძლება, რომ 4 კვ.კმ-ზე ხელუხლებელი ტყე უნდა ამოიჭრას და იქ წყალი უნდა დაგუბდეს, იმ ხეობაში, რომელიც უამრავი წითელ წიგნში შეტანილი ხეებია, 27 კმ-იანი გვირაბიც უნდა გაიყვანოს. სვანეთის მთებში გაყვანილი ამ სივრძის გვირაბი შეცვლის ფილტურაციურ რეჟიმებს, ჰიდროლოგიას, გარემოს, ერთი სიტყვით, ათას უბედურებას დაამკვიდრებს. იქ ისეთი პროცესები განვითარდება, რომელთა პროგნოზირება არც უფიქრია იმ ორგანიზაციას, რომელმაც ჰესის მშენებლობის წინადადება მიმართა მთავრობას.

მოკლედ რომ ვთავქო, საჭიროა, ქვეყანამ დროზე შექმნას წყლის რესურსების მართვის და გამოყენების კომპლექსური პროგრამა და ამ დოკუმენტში დეტალურად უნდა იქნას დასაბუთებული, როგორც ცალკეული მდინარეების გამოყენების პერსპექტივები, ასევე ამ რესურსების გადანაწილების საკითხებიც. მაშინ ადვილი მისახვედრი იქნება, რომ სვანეთში ზუღონპესის ზევით ახალი წყალსატევების შექმნის საკითხი დაუსაბუთებელი აღმოჩნდება, როგორც ენერგეტიკული, ასევე წყალსამეურნეო ამოცანების გადასაწყვეტად.

მდ. ენგურის შუა წელში (ენგურპესი, ზუღონპესი) შესაძლებელია და რეალურია, შეიქმნას მაღალი წარმადობის ენერგეტიკული კვანძი, მხედველობაში მაქვს საკუთრივ ენგურპესის კაშხალთან და ზუღონპესის კაშხალთან ჰიდროსაკომუნიკაციო დანადგარების მოწყობა, რითიც ამ მონაკვეთზე შეიქმნება დღევანდელ კაშხალთან 2640 მეგვტი და ზუღონის კაშხალთან 1700 მეგვტი სიმძლავრის დანადგარები, რომლებიც პრაქტიკულად გამოირიცხავენ მომავალში ქვეყანაში დიდი წყალსაცავების შექმნის აუცილებლობას.

ჰიდროენერგეტიკას საქართველოში ალტერნატივა არა აქვს, ეს პროცესი ურთულესია ყველა ქვეყანაში და მას სათანადო მხარდაწერა და მართვა სჭირდება.

მანანა სუსნიშვილი
599 51 28 24

საქართველოსთვის ძალიან დიდი ენერგეტიკული შენაძენი იქნება, ის დარეგულირებულ წყალზე მუშაობს, არც წვიმას ელოდება და არც თოვლის დნობას, ამის არ გამოყენება როგორ შეიძლება, არის საკითხები, რომელსაც სახელისუფლებო დონეზე დარეგულირება სჭირდება, ამისთვისაა აუცილებელი ორივე მხარის შეხვედრა და დიალოგები, გააზრება იმ საშიშროებისა, რაც ქვეყანას ემუქრება, ეს მიგვიყვანს სწორ გადაწყვეტილებამდე, თორემ მე აქეთ ვიჯდე ხელგაუნძრევლად, იმან კი იქიდან იძახოს, რატომ არ მაქვს ელექტროენერჯია, გინდა თუ არა მომეციო, არაფერი გამოვა. მე პირადად ვთვლი, რომ ენგურზე უსაფრთხოების საკითხების მოგვარება და სამეურნეო საქმიანობის გაძლიერება, კიდევ უფრო დაახლოებს ქართველებსა და აფხაზებს და შექმნის იმის წინაპირობას, რომ დღეს თუ ქართველთა 150-კაციანი ჯგუფი

ხელახლა ვაშენებთ. მაგალითისთვის გეტყვით, არაგვის ხეობაში ახალი ჰესი რომ აშენდეს, ის გუდაურის მომსახურებაზე უნდა იყოს ორიენტირებული, რადგან საერთაშორისო ობიექტი, კურორტია, რომელსაც გარანტირებული ელექტრო და წყალმომარაგება უნდა ჰქონდეს. ამიტომ გამოუმუშავებული ელექტროენერჯია ადგილზე უნდა გაიყიდოს, სასტუმროს თვითღირებულებაში უნდა შევიდეს, იქიდან უნდა დაეზღვროს ფულს მეწარმე და არა თურქეთიდან ჩამოსული დისპეტჩერის მიერ დაანგარიშებული გადმორიცხული თანხებით იკვებებოდეს. ეს არ ნიშნავს, რომ გაცვლის რეჟიმი უარყოფთ, ზედმეტი უნდა გავყიდოთ, თუ ამ კონკრეტულ შემთხვევაში გუდაურს ექნება საშუალება, რომ ჭარბი ელენერჯია გაყიდოს, სახელმწიფომ ხელი უნდა შეუწყოს და გააყიდინოს, მაგრამ თუ ამ ჰესმა გუდაურს ვერ მიაწოდა დენი,

რაც „ჰიდროპროექტი“ გაიყიდა, ეს ნამუშევრები აღარ იძებნება, არქივები განადგურებულია. ამ ყველაფრის იმიტომ ვამბობ, რომ ახალი ველოსიპედის გამოგონება გვიწევს და ისეთ რადაც ვამბობთ, რის თქმაც არ შეიძლება. არ შეიძლება ბოტანიკურ ბაღში მცირე ჰესი აშენდეს და მისმა მეწარმემ თქვას, ელექტროენერჯიას „თელასს“ მივიყიდო, „თელასს“ კი არა, ბოტანიკურ ბაღს უნდა მივიღოს, რომ ამორგანიზაციამ ბილეთები გააიფოს და ყველა ბავშვს ჰქონდეს დათვალელების საშუალება, ბაღის ფუნქციონირებას შეუწყოს ხელი.

- ზუღონპესის და ნენსკრაპესის მშენებლობასთან დაკავშირებით რას ფიქრობთ, რასაც საზოგადოების გარკვეული ნაწილი კატეგორიულად ეწინააღმდეგება?

- ზურაბ ჟვანიამ პრემიერ-მინისტრი რომ გახდა, პირველივე თათბირი ენერგეტიკასთან დაკავშირებით ჩატარა, იმ

ქლიერი რეპრონობი

საჩხარა

საჩხარა - ტრენინგები სამოქალაქო საზოგადოების გასაძლიერებლად

იუსტიციის სამინისტროს მმართველობის სფეროში მოქმედმა სსიპ „საქართველოს იუსტიციის სასწავლო ცენტრმა“ დაიწყო ახალი პროექტი - „სამოქალაქო საზოგადოების გაძლიერება“. კორპორატიული გამართულ ერთ-ერთ ასეთ ტრენინგს იუსტიციის მინისტრი თეა წულუკიანი დაესწრო. სამართლებრივი და პიროვნული განვითარების ტრენინგის გავლა 30 სექტემბრის ჩათვლით საქართველოს 8 რეგიონის 33 სოფელში ნებისმიერ მცხოვრებს შეუძლია. ტრენინგების ჩასატარებლად გამოიყენება საზოგადოებრივი ცენტრები, რომლებიც სოფლად უნიკალურ ინფრასტრუქტურულ შესაძლებლობას იძლევა. დღეს საქართველოში უკვე 34 საზოგადოებრივი ცენტრი მოქმედებს, 35-ე ცენტრი სოფელ არხილოსკალოში 20 ივლისს გაიხსნება. ამასთან, ცენტრის მშენებლობა მიმდინარეობს კიდევ ათ სოფელში.

საყოფასოფრეო ნარჩენის სეპარირებული შეგროვების პილოტური პროექტი თბილისის მუნიციპალიტეტში

თელავის მუნიციპალიტეტში მყარი ნარჩენების ინტეგრირებული მართვის პრაქტიკის დანერგვა აქტიურად მიმდინარეობს. პილოტური პროექტის ფარგლებში წინანდალში, ქვემო ზოდაშენში, ბუშეთში, ვანთასა და აკურაში ნარჩენების სეპარირებისთვის განკუთვნილი ყუთე-

თელავი

ბი დაიდგა, რაც მიზნად ისახავს ნარჩენების სეპარირებული შეგროვების სისტემის ჩამოყალიბებას მათი შემდგომი გადამუშავების მიზნით.

WMTR პროგრამამ აღნიშნულ 5 სოფელს 75 ურნა გადასცა, მათ შორის - ქაღალდისა და პლასტმასის ცალ-ცალკე შესაგროვებლად. ურნები დაიდგმება სოფლების ცენტრებში, მაღაზიებსა და საჯარო სკოლებთან ახლოს. შეგროვებული ნარჩენი შესაბამის საწყობში გროვდება, იპრესება, საიდანაც უკვე კერძო კომპანია წაიღებს გადასამუშავებლად.

პროგრამის ფარგლებში, ქაღალდისა და პლასტმასის ნარჩენებისთვის თელავის მუნიციპალიტეტს დამატებით კიდევ 12 ურნა გადაეცა, რომლებიც საბავშვო ბაღების მიმდებარე ტერიტორიაზე განთავსდა, რასაც, სეპარირებული შეგროვების დამატებითი უბნების გახსნასთან ერთად, საგანმანათლებლო ფუნქციაც აქვს.

უფასო იურიდიული დახმარების სამსახურის ჩონატაურის მუნიციპალიტეტის გამგეობაში იურიდიული დახმარების სამსახურის წარმომადგენლებმა და გამგეობის თანამშრომლებმა ერთობლივი პრეზენტაცია გამართეს.

ამიერიდან მუნიციპალიტეტში ამოქმედდება იურიდიული დახმარების სამსახური ძირითადად ორიენტირებულია სოციალურად დაუცველ ფენაზე - მათ საჭიროების შემთხვევაში უფასოდ გაუწევენ ზეპირ კონსულტაციას, დაეხმარებიან იურიდი-

ული დოკუმენტის შედგენაში და შესთავაზებენ უფასო საადვოკატო მომსახურებას.

ბურჯანში ბზის მოსაფლავების სამუშაოები ბრძოლაში

რეგიონებში განსახორციელებელი პროექტების ფარგლებში, ქალაქ გურჯაანში ეკატერინე გაბაშვილის ქუჩის მოსაფლავება მიმდინარეობს. პროექტის მიხედვით ასფალტი დაიგება 744 მეტრზე, მოეწყობა 230 მეტრი სიგრძის ბეტონის სანიადვრე არხი, ცხურები და ბორდიური. სამუშაოები მიმდინარე წლის 1 აგვისტოს დასრულდება. პროექტის ღირებულება 275 588 ლარია.

დედოფლისწყაროში ნოტიანი ჯვრის პირველადი ჯანდაცვის კლინიკა გაიხსნა

დედოფლისწყაროს მუნიციპალიტეტში სახეიმიდ გაიხსნა წითელი ჯვრის საზოგადოების პირველადი ჯანდაცვის კლინიკა. ცერემონიას ესწრებოდნენ დედოფლისწყაროს მუნიციპალიტეტის გამგებელი ნიკოლოზ ჯანაშვილი, საკრებულოს თავმჯდომარის მოადგილე ნუგ-

დედოფლისწყარო

ზარ პაპიაშვილი, სახელმწიფო რწმუნებულის - კახეთის გუბერნატორის მოადგილე გივი მეტრეველი, წითელი ჯვრის პრეზიდენტი ნათია ლოლაძე და იაპონიის სრულუფლებიანი ელჩი ტომოი კაიტანი.

დედოფლისწყაროს მუნიციპალიტეტში საქართველოს წითელი ჯვრის პირველადი ჯანდაცვის კლინიკის სამედიცინო ტექნიკით უზრუნველყოფის პროექტი დააფინანსა იაპონიის მთავრობამ, რაც გამოხატავს იაპონელი ხალხის კეთილ ნებას.

„დღეს არაჩვეულებრივი დღეა, რადგან დედოფლისწყაროს მუნიციპალიტეტში იაპონიის მთავრობის მხარდაჭერითა და წითელი ჯვრის დახმარებით გაიხსნა სამედიცინო კლინიკა, რომელიც უფასოდ მოემსახურება ჩვენს მოსახლეობას. უდიდეს მადლიერებას გამოვხატავთ იაპონელი ხალხისადმი, იაპონიის მთავრობისა და წითელი ჯვრის ორგანიზაციისადმი“, - განაცხადა დედოფლისწყაროს

გამგებელმა, ნიკოლოზ ჯანაშვილმა.

აღნიშნული სამედიცინო კლინიკა გააუმჯობესებს ჯანდაცვის სისტემას დედოფლისწყაროს მუნიციპალიტეტში, საშუალებას მისცემს პაციენტებს, ჩაიტარონ ნებისმიერი სახის უფასო სამედიცინო გამოკვლევა, ისარგებლონ მაღალი ხარისხის სამედიცინო მომსახურებით.

მისასალმებელი სიტყვა წამოთქვა იაპონიის ელჩმა ტომოი კაიტანმა:

„პატრონო გამგებელო, ძვირფასო სტუმრებო, ჩემთვის დიდი პატივია იაპონიის მთავრობისა და იაპონელი ხალხის სახელით მონაწილეობა მივიღო პროექტის წარმატებით დასრულების ცერემონიაში. მინდა გულწრფელი მადლობა გამოვხატო ჩვენი სანდო პარტნიორების - ადგილობრივი ხელისუფლებისა და საქართველოს წითელი ჯვრის საზოგადოების მიმართ“.

ლაბოლენი - მოსახლეობა და ხელისუფლება ერთობლივად მსჯელობს სამომავლო გეგმებზე

წყალი, გავი, შიდა და სამეურნეო გზა, ელგაყვანილობა,

მუნიციპალიტეტის ორგანოებს წარუდგინოს საკუთარი შენიშვნები და წინადადებები; განიხილოს მუნიციპალიტეტში მიმდინარე და განხორციელებული პროექტები და მუნიციპალიტეტის ორგანოებში წარსადგენად შეიმუშაოს შესაბამისი შენიშვნები და წინადადებები; ორგანიზება გაუკეთოს დასახლებისთვის მნიშვნელოვანი საკითხების გადაწყვეტაში ადგილობრივი მოსახლეობის ჩართვას.

ქარბორბალა ფოთში

ფოთის ქარბორბალამ გადაუარა. ქალაქში ძლიერი ქარი რამდენიმე წუთის განმავლობაში გრძელდებოდა, რის შედეგადაც რამდენიმე საცხოვრებელი სახლი დაზიანდა და ადგილობრივი მოსახლეობის ზურგს დაეხმარა.

შემთხვევის ადგილზე იმყოფებოდნენ ქალაქის ხელისუფლების წარმომადგენლები.

ზარალის ზუსტი ოდენობა ჯერჯერობით ცნობილი არ არის. ფოთის მერიამ შეიქმნა სპეციალური ჯგუფი, რომელიც ზარალის ოდენობას დაადგენს და დაზარალებულებს დახმარებას აღმოუჩენს.

ლევინთა საარსებო წყაროებისა და სამოქმედო გეგმების წარმომადგენლებმა და გამგეობის თანამშრომლებმა ერთობლივი პრეზენტაცია გამართეს.

ლევინთა საარსებო წყაროები და სამოქმედო გეგმები ადგილობრივი ხელისუფლების წარმომადგენლებს ლევინთა საარსებო წყაროებით უზრუნველყოფის სააგენტოს უფროსმა ირაკლი უჯმაჯურიძემ გააცნო. სამუშაო შეხვედრას, რომელიც ანაკლიაში გაიმართა, სამეგრელო-ზემო სვანეთის გუბერნატორი ლევან შონია, რეგიონში შემავალი მუნიციპალიტეტების გამგებლები, საკრებულოს თავმჯდომარეები და ლტოლვილთა დანიის საბჭოს წარმომადგენლები ესწრებოდნენ.

მესტიის მუნიციპალიტეტის მთავრობის წარმომადგენლებმა და გამგეობის თანამშრომლებმა ერთობლივი პრეზენტაცია გამართეს.

მესტიის მუნიციპალიტეტში, თეთნულდის სათხილამურო კურორტის ბაზაზე, მულახის ტერიტორიული ერთეულის მოსახლეობასთან შეხვედრაზე ცენტრალური და ადგილობრივი ხელისუფლების წარმომადგენლებმა განიხილეს მულახის ტერიტორიული ერთეულის განაშენიანებისთვის გეგმის შესამუშავებლად აუცილებელი პროცედურები.

მოსახლეობას ეკონომიკის სამინისტროს ქონების მართვის სააგენტოს უფროსმა ეკა სისაურმა გააცნო მთავრობის ახალი დადგენილება, რომლის მიხედვითაც მესტიის მუნიციპალიტეტში ადგილობრივი მოსახლეობას საშუალება ეძლევა

ქლიერი საქართველოსთვის

მუსტა

გამარტივებული წესით დაირეგისტრირდეს მფლობელობაში არსებული მიწები (ამ ეტაპზე 4 თვეში: ილიანი, ჭუბერი, ნაკრა, ბეჩო).

მხარეები შეთანხმდნენ, რომ პირველ ეტაპზე დაიწება მულახის ტერიტორიულ ერთეულში შემავალი სოფლების მოსახლეობის სასოფლო-სამეურნეო (სახნავი, სათიბი) მიწის საკადასტრო ნახაზების მოზადება.

წალენჯიხა - ინფრასტრუქტურული პროექტები

რეგიონალური პროექტების განვითარების ფარგლებში, წალენჯიხის მუნიციპალიტეტში ქალაქ წალენჯიხის კინოთეატრისა და მულტიფუნქციური (ყოფილი მერიის) ადმინისტრაციული შენობის ფასადის კეთილმოწყობის სამუშაოები მიმდინარეობს, ამავდროულად დაიწყო ქალაქ წალენჯიხის შიდა ქუჩების რეაბილიტაცია. მიმდინარე სამუშაოები დაათვალიერა წალენჯიხის მუნიციპალიტეტის გამგებელმა გოგა გულორდავამ.

ქალაქ წალენჯიხაში ამ ეტაპზე რეაბილიტირდება ქუჩულორიას, წერეთლისა და გალის ქუჩა, სადაც მიმდინარეობს წყალსაწრეტი არხების მოწყობა. ამის შემდეგ დაიწყება გზებზე ასფალტ-ბეტონის საფარის მოწყობა. სახელმწიფოებო თანხა 469 994 ლარია, სამუშაოებზე დასაქმებულია ადგილობრივი მუშახელი.

ადიგანის წარმოადგენლობის ესტონეთის გამოცდილებას ესმოზიან

2016 წლის 6-10 ივნისს ევროპულ და ევროატლანტიკურ სტრუქტურებში ინტეგრაციის საკითხებში საქართველოს სახელმწიფო მინისტრის აპარატისა და ესტონეთის „აღმოსავლეთ პარტნიორობის ცენტრის“ ორგანიზებით ესტონეთში სამუშაო ვიზიტით იმყოფებოდნენ საქართველოს რეგიონების ადგილობრივი თვითმმართველობების წარმომადგენლები, მათ შორის ადიგანის მუნიციპალიტეტის გამგებლის პირველი მოადგილე მინდია ჯელია.

ესტონურმა მხარემ საქართველოს წარმომადგენლებს გააცნო ევროინტეგრაციის პროცესში განხორციელებული და მიმდინარე რეფორმები. განსაკუთრებით გამახვილდა ყურადღება ადგილობრივი თვითმმართველობის, სოფლის მეურნეობის, რეგიონული და ინფრასტრუქტურული განვითარების საკითხებზე. ხაზგასმით აღინიშნა ევროინტეგრაციის პროცესში მოსახლეობის ინფორმირებულობისა და ჩართულობის მნიშვნელობა.

დელეგაციის წევრები შეხვდნენ ესტონეთის რესპუბლიკის პარნუს და ლანემაას რეგიონების გუბერნატორებს, ესტონეთის აღმოსავლეთ პარტნიორობის ცენტრის დირექტორს და ადგილობრივი თვითმმართველობების ესტონეთის კავშირის თავმჯდომარეს.

ბოლნისის მუნიციპალიტეტში კიდე ოთხი სოფლის გაზიფიცირება დასრულდება

2016 წლის ბოლომდე ბუნებრივი აირი მიეწოდება შემდეგ სოფლებს: ძველი ქვეში - 425 აბონენტი, მწვანეთი - 65 აბონენტი, ქვემო ბოლნისი - 599 აბონენტი, ფარიზი - 273 აბონენტი. კომპანია „სოკარი“ 2017 წელს სოფელ ჯავშანიანის გაზიფიცირებასაც გეგმავს. ჯავშანიანში გაზიფიცირდება 222 აბონენტი.

SOCAR Georgia Gas-ი გაზიფიკაციის პროგრამაში 2008 წლიდანაა ჩართული. პროგრამის პირველ ეტაპზე, რომელიც 2008-2013 წლებს მოიცავს, მთელი საქართველოს მასშტა-

დგანისი

ბით 230 ქალაქი და სოფელი გაზიფიცირდა, აშენდა 3500 კმ გაზსადენი. განხორციელებული სამუშაოების შედეგად, ამ პერიოდში გაზგამანაწილებელ ქსელში 175 ათასი აბონენტი ჩაერთო. გაზიფიკაციის პროგრამის მეორე ეტაპის განხორციელების შესახებ მემორანდუმი საქართველოს მთავრობასა და კომპანია SOCAR Georgia Gas-ს შორის 2013 წელს გაფორმდა. მეორე ეტაპი 2013-2017 წლებს მოიცავს. 2014 წელს კი მთელი საქართველოს მასშტაბით 1100 კმ გაზსადენი აშენდა და 34 ათასი აბონენტი გაზიფიცირდა, რომელთა შორის იყო ბოლნისის რამდენიმე სოფელიც.

ამ დროისთვის ბოლნისის მუნიციპალიტეტში გაზიფიცირებულია ქალაქი ბოლნისი, დაბა თამარისი, დაბა კაზრეთი და 20 სოფელი.

ახალციხე - საფარის მონასტრთან მისასვლელი გზის რეაბილიტაცია

ახალციხის მუნიციპალიტეტში საფარის მონასტრთან მისასვლელი 7,2 კმ-იანი გზის სამშენებლო-სარეაბილიტაციო სამუშაოები მიმდინარეობს. გზის ამ მონაკვეთზე ასფალტის საფარი აქამდე არ ყოფილა - არსებობდა მხოლოდ გრუნტის გზა, რომელიც წვიმიან ამინდში გაუვალი ხდებოდა როგორც ტრანსპორტისთვის, ისე ფეხით მოსიარულეთათვის. გზის სარეაბილიტაციო სამუშაოების დასრულების შემდეგ მოსახლეობას გადაადგილების პრობლემა მოუგვარდება.

საფარის გზის რეაბილიტაცია მსოფლიო ბანკის დაფინანსებით ხორციელდება და მისი ღირებულება 3 198 099,81 ლარია. სამშენებლო სამუშაოებზე 50 ადამიანია დასაქმებული, მათი უმრავლესობა ადგილობრივი მოსახლეა.

დგანისი - ახალი ტექნოლოგიების დანერგვა სოფლის მეურნეობაში

„სასოფლო-სამეურნეო კოოპერატივების განვითარების მხარდაჭერა საქართველოში“ - ეს არის პროექტი, რომელიც ევროკავშირმა დააფინანსა და რომლის ფარგლებში გაიმართა სადემონსტრაციო დღე დმანისის მუნიციპალიტეტის სოფელ განთიადში. სტუმრები ეწვევიან პროექტის ბენეფიციარს, ფერმერ გიორგი ციხელაშვილს, რომელსაც 1 ჰა მიწის ფართობზე გაშენებული აქვს თანამედროვე ჯიშის ჟოლო და უკულო მაყვალი. ნაკვეთში იყენებენ თანამედროვე მორწყვის სისტემას და ახალ ტექნოლოგიებს.

სადემონსტრაციო დღეს ესწრებოდნენ: დმანისის მუნიციპალიტეტის გამგებელი გოგი ბარბაქაძე, კოოპერატივების განვითარების სააგენტოს ხელმძღვანელი, სოფლის მეურნეობის სამინისტროს წარმომადგენლები, სოფლის მეურნეობის სამინისტროს, დმანისის მუნიციპალიტეტის საინფორმაციო საკონსულტაციო სამსახურის

რომლის ფარგლებში გაიმართა სადემონსტრაციო დღე დმანისის მუნიციპალიტეტის სოფელ განთიადში. სტუმრები ეწვევიან პროექტის ბენეფიციარს, ფერმერ გიორგი ციხელაშვილს, რომელსაც 1 ჰა მიწის ფართობზე გაშენებული აქვს თანამედროვე ჯიშის ჟოლო და უკულო მაყვალი. ნაკვეთში იყენებენ თანამედროვე მორწყვის სისტემას და ახალ ტექნოლოგიებს.

სადემონსტრაციო დღეს ესწრებოდნენ: დმანისის მუნიციპალიტეტის გამგებელი გოგი ბარბაქაძე, კოოპერატივების განვითარების სააგენტოს ხელმძღვანელი, სოფლის მეურნეობის სამინისტროს წარმომადგენლები, სოფლის მეურნეობის სამინისტროს, დმანისის მუნიციპალიტეტის საინფორმაციო საკონსულტაციო სამსახურის

სულ

თანამშრომლები, სხვადასხვა არასამთავრობო ორგანიზაციის წარმომადგენლები, მათ მიერ დაფინანსებული პროექტების ბენეფიციარები და ადგილობრივი ფერმერები.

„მიკრობრანტები მთის განვითარებისთვის“ - პროგრამის პრეზენტაცია გორში

გორისა და ქარელის მუნიციპალიტეტის მოსახლეობისთვის პროგრამის პრეზენტაცია გამართა მეწარმეობის განვითარების სააგენტომ.

„მიკრობრანტები მთის განვითარებისთვის“ არის ახალი პროექტი, რომელიც მეწარმეობის განვითარების სააგენტომ შეიმუშავა მთის განვითარების ეროვნულ საბჭოსთან თანამშრომლობით. პროექტის მიზანია ბიზნესის განვითარება მაღალმთიან სოფლებში, რისთვისაც მოსახლეობას შეუძლია სახელმწიფოს მხრიდან მიიღოს 5 000-დან 15 000 ლარამდე თანადაფინანსება და საკუთარ საცხოვრებელ ადგილზე წამოიწყოს ბიზნესი. საბოლოო შედეგით, პროექტი ხელს შეუწყობს მთის შემდგომ განვითარებას.

გორსა და ქარელში მოსახლეობასა და ადგილობრივ ხელისუფლებასთან შეხვედრები შიდა ქართლში სახელმწიფო რწმუნებულის - გუბერნატორის ადმინისტრაციის ორგანიზებით იმართება. გუბერნიის ხელმ-

ძღვანელობა მოუწოდებს შიდა ქართლის მოსახლეობას, მონაწილეობა მიიღოს პროგრამაში, განავითარონ ბიზნესი მთაში და ხელი შეუწყონ იქ მცხოვრებთა დასაქმებას.

სულ - სოფელ ვერხვიში წყალსადენის რეაბილიტაცია

სულს მუნიციპალიტეტის სოფელ ვერხვიში წყალსადენის რეაბილიტაციაზე მიმდინარე სამუშაოები ტექნიკური ზედამხედველობის ჯგუფის წევრებმა მალხაზ აბულაძემ და იური აბულაძემ დაათვალიერეს.

სულს მუნიციპალიტეტის გამგებლის პრესსამსახურის ინფორმაციით, ამ ეტაპზე დასრულებულია წყალსადენის მაგისტრალის სამუშაოები, მიმდინარე-

ობს საფილტრი ნაგებობისა და რეზერვუარების მოწყობა.

ქალაქი გზაში განხორციელებული სამუშაოების დასრულება

8-9 ივლისს, უამინდობის შედეგად, ქედის მუნიციპალიტეტის 7 სოფლის საავტომობილო გზაზე მეწვერი განვითარდა, რამაც საცხოვრებელ სახლებთან მისასვლელი გზები გადაკეტა. გაწმენდითი სამუშაოები მაშინვე დაიწყო: პირველ დღეს გაიწმინდა გზის კოკოტაურის (ძანაძეების უბანი), აბუქეთის, წონიარისის (ჯაიმელას უბანი) და ტაკიძეების მიმართულებით, მეორე დღეს ტექნიკა სამი მიმართულებით მუშაობდა: ჯალაბაშვილებში, დოხოძეებსა და ბელტურში.

მუნიციპალიტეტის სტიქიის შემსწავლელი კომისია დაზიანებულ კერებს ადგილზე სწავლობს. გამგეობა მიყენებულ ზარალს ითვლის.

სტიქიის სალიკვიდასიო ღონისძიებები ქობულეთში

მუნიციპალიტეტის გამგებელმა სულხან ეგვიანიძემ სტიქიის შედეგად დაზიანებული ადგილები დაათვალიერა. მუნიციპალიტეტში მდგომარეობა სტაბილურია, მაგრამ სტიქიასთან ბრძოლის შტაბი ისევ საგანგებო რეჟიმში განაგრძობს მუშაობას.

ინტენსიურად იწმინდება და-მეწვერილი სასოფლო გზები.

პირველად ქართულ პენიტენციურ სისტემაში – უროვის რეალობული უფლება გისოსებში

„ციხეების უსაფრთხოება არსებითად იმისათვის, რომ ჩვენი მართლმსაჯულების სისტემა დანაშაულის წინააღმდეგ ეფექტურ იარაღად იქცეს. როდესაც პატიმრებს - მსჯავრდებულებს თუ წინასწარპატიმრობაში მყოფთ - თქვენ გაბარებენ, მათ უნდა იცოდნენ და საზოგადოებასაც უნდა იცოდეს, რომ ისინი იქ დარჩებიან კანონით დადგენილი წესით გათავისუფლებამდე... ამასთანავე, ჩვენი ციხეების მიერ ქვეყანაში დანაშაულის დონის შემცირებაში შეტანილი წვლილი გამოიხატება იმითაც, თუ როგორ ეპყრობიან ისინი პატიმრებს. სიტყვები არასაკმარისია იმის აღსანიშნავად, თუ რამდენად მნიშვნელოვანია პროფესიონალიზმიც და ადამიანის უფლებათა პატივისცემაც“ — ეს სიტყვები სამხრეთ აფრიკის ყოფილმა პრეზიდენტმა და მშვიდობის დარჯში ნობელის პრემიის ლაურეატმა ნელსონ მანდელამ სამხრეთ აფრიკის გამასწორებელი სამსახურის დეპარტამენტის გადაშენებისა და ადამიანის უფლებათა პროექტის ოფიციალურ განხილვაზე წარმოთქვა.

არც თუ შორეულ წარსულში, საქართველო პატიმართა რაოდენობით, მსოფლიოში მეოთხე ადგილზე იყო და ყოველ 100 000 მოსახლეზე 700-ზე მეტი პატიმარი ჰყავდა. ცხრაწლიანი მმართველობის პერიოდში, ნაციონალურმა მოძრაობამ პატიმრების რაოდენობის ოთხჯერ გაზრდა და 6000-დან 24 000-მდე აყვანა მოახერხა. ქართულ ციხეებში პატიმართა სიკვდილიანობაზე და მათ მიმართ სასტიკი მოპყ-

მა, ერთიანი მართვა, უსაფრთხოების სტანდარტების ამოღება, სასჯელაღსრულების სისტემის თანამშრომელთა სოციალური გარანტიებისა და უსაფრთხოების გაზრდა, რესოციალიზაცია-რეაბილიტაციის პროგრამების ამოქმედება.

„პატიმრობის კოდექსში“ განხორციელებული ცვლილებების თანახმად, რომელიც უკვე ამოქმედდა, ბრალდებულთა/მსჯავრდებულთა მიერ პენიტენციურ

პირდაპირ ვებგვერდიდან, ონლაინ შეეძლება. **პანა პანოვილი** მსჯავრდებულთა რესოციალიზაცია-რეაბილიტაციის მნიშვნელობაზე და ამ მიმართულებით სასჯელაღსრულებისა და პრობაციის სამინისტროს მიერ დაწესებული უპრეცედენტო სახელზე ისაუბრა. ღონისძიებაზე, რომელსაც აღმასრულებელი და საკანონმდებლო ხელისუფლების წევრები, პირველი ლედი მაკა ჩიჩუა, დიპლომატიური კორპუსის, არასამთავრობო ორგანიზაციებისა და ბიზნესსექტორის წარმომადგენლები ესწრებოდნენ, მსჯავრდებულთა მიერ დაშვებული ნივთებისა და თავისუფლების შეზღუდვის დაწესებულებაში მოქმედ სოციალურ საწარმოში დაშვებული ავეჯისა და საყოფაცხოვრებო ნივთების გამოფენა-გაყიდვა გაიმართა.

ფარგლებში სხვადასხვა პროექტი შეეთავაზოთ.

მოწვეულ სტუმრებს შორის საქართველოს პირველი ლედიც იმყოფებოდა, რომელმაც პროექტის მნიშვნელობაზე ისაუბრა და აღნიშნა, რომ ახალი ინიციატივა პენიტენციურ დაწესებულებებში მყოფ პირებს ძალიან ეხმარება, როგორც მორალურად, ასევე, მატერიალურად.

რების მიერ არეულობის მოწვობა. „სამართლიანობა“ კი პენიტენციური სამსახურის ვალდებულებაა, რომ პატიმრებს ჰუმანურად და სამართლიანად მოექცეს და საზოგადოებაში დასაბრუნებლად

მოამზადოს. რას ფიქრობს პატიმრებთან ჰუმანურ მოპყრობაზე და საზოგადოებაში დასაბრუნებლად მათ მომზადებაზე ყოფილი პატიმარი და ამჟამად უფლებადამცველი ამის გასარკვევად უფლებადამცველ ნანა პაპაბაძეს მივმართეთ:

რობაზე ადგილობრივი თუ საერთაშორისო უფლებადამცველი ორგანიზაციების მრავალტომიანი ანგარიშების მიუხედავად, წინა ხელისუფლების დროს, ციხეებში ვითარება სულ უფრო მძიმდებოდა. ხელისუფლების შეცვლიდან უმოკლეს დროში, მთავრობამ სასჯელაღსრულების სისტემაში რეფორმის დაწყების შესახებ განაცხადა. სასჯელაღსრულებისა და პრობაციის სამინისტროს განცხადებით, რეფორმის ძირითადი პრინციპი იქნება მოქნილი სისტე-

დაწესებულებებში დაშვებული ნივთების რეალიზაცია დაიწყო.

პროექტის პრეზენტაცია 12 ივლისს სასტუმრო „ჰუალინგ თბილისში“ გაიმართა. კახი კახიშვილმა საზოგადოებას პროექტის მიზნები გააცნო და მის ფარგლებში შექმნილი ახალი ვებგვერდი - www.online.moc.gov.ge წარუდგინა. მინისტრის თქმით, მსჯავრდებულთა და ბრალდებულთა პენიტენციურ დაწესებულებებში დაშვებული ნივთებისა და ნაკეთობების შექმნა მსურველს

ღონისძიება სასჯელაღსრულებისა და პრობაციის მინისტრმა პანა პანოვილიმ განხილვა და შეკრებილ საზოგადოებას სიტყვით მიმართა:

— პირველად, საქართველოს ისტორიაში, ონლაინ მაღაზია ამოქმედდა, რომელზეც სარეალიზაციოდ ბრალდებულების და მსჯავრდებულების მიერ დაშვებული ნივთები განთავსდა. ნივთის ფასს პატიმარი თავად განსაზღვრავს. დაინტერესებულ პირს საშუალება აქვს, სასურველი ნივთი ონლაინ შეიძინოს, თანხა კი, პირდაპირ ბრალდებულის/მსჯავრდებულის ანგარიშზე გადარიცხება. აქამდე, ყველა აღნიშნავდა, რომ ციხეში ძალიან ლამაზი და იშვიათი ნაბეჭელები კეთდება, თუმცა, მეორეს მხრივ, არ არსებობდა საშუალება პატიმრებს ნაკეთობების რეალიზაცია მოეხდინათ და გარკვეული შემოსავალი მიეღოთ, რაც სხვა მსჯავრდებულებისთვისაც სტიმული იქნებოდა. ამიტომ, პარლამენტში საკანონმდებლო ინიციატივით შევედით, რომელსაც მხარი დაუჭირეს. ყველაფერი უნდა გააკეთოთ იმისთვის, რომ კრიმინალური სუბკულტურის მქონე მსჯავრდებულთა იზოლირება მოვახდინოთ, დანარჩენი მსჯავრდებულებებისგან. პარალელურად ამისა, მნიშვნელოვანია დაბალი რისკის მქონე პატიმრებს სასჯელის მოხდის პროცესში, რესოციალიზაცია-რეაბილიტაციის

ინგლისელი მოსამართლე ლორდი ეული ამბობდა, რომ ციხის ეფექტური ადმინისტრირებისთვის, გადამწვევტი მნიშვნელობა აქვს უსაფრთხოებას, კონტროლსა და სამართლიანობას შორის სწორი ბალანსის დაცვას. მოსამართლის განმარტებით, უსაფრთხოება“ მოიცავს პენიტენციური სამსახურის ვალდებულებას, თავიდან აიცილოს პატიმრების გაქცევა. „კონტროლი“ ნიშნავს არ დაუშვან პატიმ-

ის რომ პატიმრებს უზნდებოთ რაღაცის იმედი, სტიმული და რაც მთავარია, დასაქმებული არიან, ამას დიდი მნიშვნელობა აქვს, იმიტომ, რომ დრო ყველაზე ძნელად ციხეში გადის. ასეთი შესაძლებლობების მიცემა პატიმრებისთვის, რომ მათ შეუძლიათ დაამზადონ, იშრომონ, შექმნან რაღაცა, ძალიან მნიშვნელოვანია. თავადაც ხედავთ, ზოგი ისეთი ნამუშევარია, ხელოვნების ნიმუშს ჰგავს და როდესაც პატიმარი ასეთ რაღაცას ქმნის, ერთი მხრივ ის დატვირთულია და საკუთარი თავის რეალიზებას ახდენს და მეორე მხრივ, ის შემოსავალს იღებს და ოჯახს ეხმარება, რომ ელემენტალური საარსებო პირობები შეიქმნას. მეორე მხრივ, პატიმრები ხელობას იძენენ, რომელიც შემდგომშიც გამოადგებათ.

„ახალი თაობა დემოკრატიული საქართველოსთვის“ ხელმძღვანელი ნატალია სოხიაშვილი: — მე გახლავართ სასჯელაღსრულების სამინისტროსთან შექმნილი საკონსულტაციო საბჭოს წევრი. ხის საამქროების გახს-

ნის და ონლაინ მაღაზიის შექმნის იდეის ინიციატივა მინისტრისგან წამოვიდა და შეთანხმებული იყო საბჭოს წევრებთან. ამ საოცარი ნივთების ფოტოები ვებ-გვერდზე განთავსდება და მათი შექმნის ნებისმიერ მსურველს შეეძლება. ონლაინ მაღაზია მიმართულია საიტთან და იქვე კოდება მითითებული. მოგვსენებათ, ოჯახისთვის პატიმრის შენახვა საკმაოდ მძიმეა და ეს პროგრამა ძალიან დიდ შედეგს მოუტანს. მოგვსენებათ, ყოფილი პატიმრის რესოციალიზაციაზე სახელმწიფოები უზარმაზარ თანხებს ხარჯავენ და ამ შემთხვევაში, სახეზეა უკვე პატიმრობის დროს რესოციალიზაცია, რაც ძალიან სასიხარულოა. ის სასჯელსრულების სისტემა, რაც ჩვენ გვახსოვს, ძალიან შეიცვალა და ამისთვის დიდი მადლობა დღევანდელ მინისტრს და ყველა იმ ადამიანს, ვისაც ეს იდეა მოუვიდა და განახორციელა.

ღონისძიებაზე მოწვეულ სტუმრებს შორის, ყოფილი უკიდურეს მსჯავრდებული და ამჟამად უფლებადამცველი გიორგი გილაშვილი შეენიშნენ და სასჯელსრულების სამინისტროს მიერ განხორციელებულ პროექტის შესახებ მოსაზრების გაზიარება ვთხოვე:

19 წელი და 4 თვე მოვიხადე უკადო სასჯელიდან. 1977 წელს აზერბაიჯანის რესპუბლიკაში გამასამართლეს. დადგინდა, რომ უკადო სასჯელი არასწორად მქონდა შეფარდებული და აღიარეს, რომ არაკანონიერ სასჯელს ვიხდიდი. სამწუხარო ფაქტია, რომ უკადო პატიმრებს არ ეძლევათ შესაძლებლობა დაკავდნენ ფიზიკური შრომით. თუმცა, ახალი ხელისუფლების პირობებში, მხოლოდ მათთვის ხემისაწვდომი გახდა უცხო ენებისა თუ კომპიუტერის კურსები. ჯერ კიდევ ჩემი იქ ყოფნის დროს, პატიმრებს შესაბამისი სერტიფიკატებიც გადაეცათ. არის მოთხოვნა, რომ ეს პროგრამები კიდევ უფრო გაძლიერდეს. წარმოიდგინეთ, ვხუმრობ ხოლმე პეიჯერი რომ შემოვიდა, იმ დროიდან ციხეში ვარ და სხვა

საკუთრება და სხვა საძვარეში დაგებრუნდი. საქართველო სულ სხვა ვითარებაში დავტოვე და სულ სხვა ვითარება დამხვდა. მადლობა დემეტრს, რომ ვხედავ ქართული საზოგადოების მოწიფულობას, რაც მსჯავრდებულთა და ყოფილ მსჯავრდებულებთან მიმართ დამოკიდებულებაში გამოიხატება და რაც ძალიან დამეხმარა საზოგადოებაში სწრაფ ინტეგრაციაში. ქართულმა საზოგადოებამ გააცნობიერა, რომ მსჯავრდებული არის ჩვეულებრივი მოქალაქე, რომელიც ცხოვრების რომელიღაც ეტაპზე გზას აცდა და ამისთვის არ უნდა განდგურდეს. როდესაც ჩვენ ვაუქმეთ სიკვდილით დასჯა და დავნერგეთ სასჯელსრულების ევროპული სისტემა, ვადარეთ, რომ პენიტენციური სისტემა არის რესოციალიზაცია-რეაბილიტაცია და ამის კიდევ მომდევნო ნაბიჯი არის საზოგადოებაში ინტეგრაცია. სხვანაირად ეს არ გამოვა. ახალი და ძველი პენიტენციური სისტემები ერთმანეთისგან ცა და დედამიწასავით განსხვავდება. იმაზე, რომ ოდესმე პატიმრები რუსთაველის თეატრში სპექტაკლს დადგამდნენ და საკუთარ ნამუშევრების გაყიდვის საშუალება ექმებოდათ, წინა ხელისუფლების პირობებში ვერც ვიოცნებებდით. როცა 2011 წელს აზერბაიჯანიდან საქართველოს ციხეში ჩამოიყვანეს და განეაცხადე, რომ გვეკუთვნის რეაბილიტაცია-რესოციალიზაციის, კომპიუტერის და უცხო ენების კურსები, სასჯელსრულების სისტემის თანამშრომლებმა დამცინეს, ეგ საკითხები არც წამოწიო. იყო მუქარაც... მიმახვედრეს, რომ აქტიურობას და განცხადებების წერას თუ არ შეეწყვეტდი, შეიძლება ჩემი ლიკვიდაც იქ მოხდარიყო. ასე, რომ მიხარია, რომ დღეს სხვა რეალობას ვხედავ და წარმატებას ვუსურვებ სამინისტროს მთელ შემაღველობას.

იმ სტუმრებს შორის, რომლებიც პატიმრების ნამუშევრებს ფურადლებით ათვალთვრებდნენ, სააკაშვილის რეჟიმის მსხვერპლთა ოჯახის წევრიც შეენიშნენ. პარტია „თამაზ მეჭიაური-ერთიანი საქართველოსთვის“ წევრი ია მტრეველიც წინა და ამჟამინდელი პენიტენციური სისტემების განსხვავებაზე საუბრობს და აღნიშნავს, რომ იმ სასტიკი რეჟიმის შემქმნელები სხვა პატიმრების მსგავსად, რეჟიმის ყველა სიკეთებით სარგებლობენ.

ია მტრეველი:
კახი კახიშვილი არის ერთ-ერთი თვალსაჩინო და საუკეთესო მინისტრი, თავისი საქმის პრო-

ფესიონალი და პიროვნული თვისებებით გამოჩენილი ადამიანი. პირველ რიგში, ის არის ჩემი მეგობარი და ჩემთვის ძალიან სასიხარულო იყო, როცა ამ თანამდებობაზე დაინიშნა, ზუსტად ვიცოდი, რომ რა შედეგებიც დღეს გვაქვს, ასე იქნებოდა. დღეს მის მხარდასაჭერად და პატიმრების ნამუშევრების სანახავად მოვედი, რაც მართლაც ძალიან დიდი წარმატებაა. ვისურვებდი, რომ ყველა სამინისტრო ისე მუშაობდეს და ისეთი მინისტრები ჰყავდეს, როგორც სასჯელსრულების სამინისტროს ჰყავს. აღფრთოვანებული ვარ იმით, რასაც ვხედავ და მიხარია, რომ ეს სისტემა დღეს ძალიან წარმატებულია. მერაბიშვილი და უგულავა, რომლებიც იმ სამინისტროს სისტემის ნაწილები და იმ უბედურების შემქმნელები იყვნენ, რაც ქვეყანაში ტრიალებდა, დღეს მშვენიერ პირობებში იმყოფებიან, რაც ასევე სამინისტროს ახალი ხელმძღვანელობის და იმ რეფორმების შედეგია, რაც მათ გაატარეს.

— რამდენიმე დღის წინ, უკანასკნელ გზაზე გააცივლეთ წინა ხელისუფლების რეჟიმის უკანასკნელი მსხვერპლი, რომელმაც პენიტენციური დაწესებულებაში არაადამიანური ტანჯვა და წამება გადაიტანა.

— სულხან მოლაშვილის ოჯახთან ერთად, ცხრა წლის განმავლობაში ქუჩაში ვიბრძოდით და მე შევესწარი ფაქტს, როცა ერთ-ერთი მიტინგის შემდეგ მოიტაცეს სულხან მოლაშვილის 14 წლის შვილი და პოლიციაში სასტიკად გაუსწორდნენ და ძვლები დაუმტკრიეს. ბავშვს ოპერაციის გაკეთება და ლავიწის ძვალთან რკინის ჩადგმა დაჭირდა. მიუ-

ხედავად ამდენი კარგი საქმისა, ახალი ხელისუფლების ერთ-ერთი ნაკლი ისაა, რომ კოპაბიტაციის შევიდა კრიმინალებთან. სწორედ ამ კოპაბიტაციის შედეგია სულხან მოლაშვილი, რომელიც ბოლო წუთამდე უსამართლობის წინააღმდეგ იბრძოდა.

კახი კახიშვილი ყველაზე ხალხური მინისტრია — ასე დაიწყო საუბარი პარტია „თამაზ მეჭიაური-ერთიანი საქართველოსთვის“ წევრმა დავით შატავამ. როგორც გაგარკვევ, მეჭიაურის პარტიის ყველაზე ახალგაზრდა წევრი ღონისძიებაზე სამინისტროს მიერ განხორციელებული რეფორმის მხარდასაჭერად მოვიდა, თუმცა ხელცარიელი წასვლას არ აპირებს და რომელიმე პატიმრია ნამუშევრის გაიფოლებს თან:

მე ვიტყვოდი, რომ კახი კახიშვილი ყველაზე ხალხური მინისტრია, იმიტომ, რომ ყველაზე მნიშვნელოვანი — კომუნიკაციის და მისაწვდომობის უნარი გააჩნია. ძალიან ბევრი მინისტრის სისუსტე და არასწორი საქმიანობის შედეგია, რომ კახიშვი-

ტებში ჩაიკეტნენ და საკუთარი თავი ყველაზე მნიშვნელოვანი ჰგონიან. კახი კახიშვილი ძალიან ღირსეულად ინარჩუნებს თავის მდგომარეობას და ისეთივე ადამიანურია, როგორც მანამდე იყო. ის რეფორმები, რომლებსაც სამინისტრო ახორციელებს, ის ცვლილებები, რომ-

ტეგრაციისკენ. კიდევ ერთხელ ვულოცავ სასჯელსრულების სამინისტროს ამ მნიშვნელოვან ნაბიჯს, რომელიც ადამიანებზეა ორიენტირებული.

— აპირებთ შეიძინოთ რომელიმე პატიმრის ნამუშევარი?

— აი, ახლა ვათვალთვრებ და აუცილებლად რაღაცას შევარჩევ. * * *

წერილის ბოლოს ორიოდ ვიტყვი ამერიკული და ევროპული პენიტენციური სისტემების განსხვავებაზეც გეტყვი. საყოველთაოდ ცნობილია, რომ ამერიკული პენიტენციური სისტემა, (სადაც დღემდე მოქმედებს სიკვდილით დასჯა), ევროპულთან შედარებით, მკაცრი და ნაკლებად ჰუმანურია. ამაზე მსოფლიოს ყველაზე სასტიკი ციხეების ჩამონათვალიც მეტყველებს. მსოფლიოს ყველაზე სასტიკი ციხეების რეიტინგში იხილავთ ამერიკის ფლორენსის ციხეს, რომელმაც სახელი პატიმართა გახშირებული თვითმკვლელობებით გაითქვა. მსოფლიოს ერთ-ერთ სასტიკ ციხედ ითვლება აშშ შტატ კოლორადოში მდებარე ციხე adx florence, სადაც პატიმრები სრულიად იზოლირებული არიან და მათ შორის ხშირია თვითმკვლელობა. მსოფლიოს სასტიკი ციხეების ათეულში შედის ამერიკული რიკერსის ციხე, რომლის მცველები განსაკუთრებული სისასტიკით გამოირჩევიან. ამერიკული ციხეების ჩამონათვალი შედის ვენესუელას, თურქეთის, სირიის, ჩრდილოეთ კორეის, ტაილანდის და რუანდას ციხეები. მსოფლიოს ყველაზე ჰუმანური ციხეები კი ევროპის კონტინენტზე მდებარეობს. მათ შორის, გამოჩენილი ნორვეგიის ციხე ჰალდენია, რომელიც უფრო სასტიკი პატიმრებისთვისაა, ვიდრე სასჯელსრულების დაწესებულებას. სწორედ ამ ციხეში იხდის სასჯელს ნორვეგიელი ტერორისტი ანდერს ბრეივიკი. გამოიწვევს თუ არა, ევროპული სტანდარტების ქართულ ციხეებში დანერგვა და პატიმრებთან ჰუმანური დამოკიდებულება დანაშაულის მატებას? კითხვაზე პასუხი ისევე ევროპულ გამოცდილებაში უნდა ვეძებოთ. სტატისტიკის მიხედვით, ყველაზე ჰუმანური ციხეების სამშობლოში ნორვეგიაში მსჯავრდებულების მხოლოდ 20 პროცენტი ხდება განმეორებით ციხეში, როცა ეს მაჩვენებელი სასტიკი ციხეების ქვეყნებში გაცილებით მაღალია.

ნელი თორდია
571 35 36 88

გიორგი რამიშვილი:

ოქტომბრის არჩევნებზე ყველაფერი მხოლოდ რივლის და მართალი პარტია გაიმარჯვებს

რა გავლენას ახდენს დღეს ასტროლოგია ჩვენს პირად თუ პოლიტიკურ ცხოვრებაზე. რას გვინანსწარმეტყველებენ ვარსკვლავები და რა უნდა გავითვალისწინოთ, დაცულები რომ ვიყოთ. ამ და სხვა კითხვებზე პასუხებს ჩვენს ინტერვიუში იხილავთ. გვესაუბრება ასტროლოგი და ასტრონომი გიორგი რამიშვილი.

– ბატონო გიორგი, რამ გამოიწვია თქვენი ასტროლოგიით დაინტერესება?

– ჩემი ასტროლოგიით დაინტერესება მაშინ დაიწყო, როდესაც ერთმა ახლობელმა ედუარდ ენტონის სახელმძღვანელო მათხოვა, რომლის საფუძველიან შესწავლას და პრაქტიკულ მუშაობას ერთ წელზე მეტი მოვანდომე. პირველი რეალური სახელმძღვანელო კი ასტროლოგიის შესახებ 1988 წელს ვიშოვე, მოგვიანებით, შესაძლებლობა მოგვეცა მე და ჩემს მეგობრებს მოსკოვის ასტროლოგიური აკადემია დაგვემთავრებინა დაუსწრებლად, თუმცა გადავწყვიტეთ დიპლომი არ აგვეღო, რადგან ვფიქრობდით რომ სჯობდა, თავისუფლები ვყოფილიყავით და არ ჩაერეულიყავით არანაირ პოლიტიკურ პროცესებში. თუმცა ეს არ გამოიციხავს იმას, რომ პოლიტიკოსის საჭიროების და თხოვნის შემთხვევაში არ მივცეთ რჩევა, მაგრამ პირდაპირი პოლიტიკური პროგნოზები ჩვენი მხრიდან არ ვრცელდება, თუმცა სწორი ანალიზი შეგვიძლია გავაკეთოთ. უფრო მეტიც ისეთი პატარა ქვეყნისთვის, როგორც საქართველო, სწორედ გათვლილი პოლიტიკური პროგნოზის მედიით გავრცელება არის მორალური დანაშაული. რადგან პროგნოზი თავისთავად პროგნოზია და მას განხორციელებისათვის ძალა სჭირდება, როცა შენს

გარშემო არის ათჯერ და ასჯერ უფრო მტრულად განწყობილი ძალა, ის პროგნოზს შენს წინააღმდეგ გამოიყენებს და სასიკეთო პერიოდების რეალიზაციის საშუალებას არ მოგცემს, ცუდ პერიოდებს კი შეეცდება უფრო დაგიმძიმოს.

– კი მაგრამ, მოწინააღმდეგესაც ხომ შეუძლია ასტროლოგიის დახმარებით მიიღოს სასურველი პროგნოზი?

– რასაკვირველია, შეუძლია და ამის არაერთი საინტერესო მაგალითი არსებობს ასტროლოგიის ისტორიაში. მაგალითად პიტლერის და ჩერჩილის ბრძოლა, უფრო სწორედ მათი ასტროლოგიების ბრძოლა. ჩერჩილის მხრიდან ეს იყო დე ვოლი, რომლის ზუსტი წარმომავლობაც უცნობია (ზოგი მას უნგრელად იხსენიებდა) პიტლერის მხარეს წარმოადგენდა კაფტი. იგი ცნობილი ასტროლოგი იყო და ერთ-ერთი პირველი პედაგოგი გახლდათ ბიორადიოლოგიურ ინსტიტუტში სადაც სს-ის უმაღლესი რანგის ოფიცრები სწავლობდნენ. კაფტი იყო მაღალი დონის ასტროლოგი და ერთ-ერთი ფუძემდებელი ურთიერთშეთავსების თანამედროვე ასტროლოგიისა და მისი ერთადერთი ნაკლი გახლდათ პოლიტიკური დაინტერესება. რამაც ხელი შეუშალა პროფესიულ ზრდაში. ბიორადიოლოგიური ინსტიტუტის თანამშრომელი გახლდათ დე ვოლიც ანუ გარკვეული დროის მონაწივეთი ორივე ასტროლოგი ერთ შენობაში ეწეოდნენ პედაგოგიურ მოღვაწეობას. შემდეგ დე ვოლი გერმანიიდან ინგლისში გასდასახლდა. მეორე მსოფლიო ომის პერიოდში დე ვოლმა ჩერჩილს წერილობით მიმართა და დახმარება შესთავაზა. ჩერჩილი დაინტერესდა შეხვდა დე ვოლს და პირდაპირ უთხრა, რომ მას

არ ჯეროდა ასტროლოგიის და ისედაც იცოდა როგორ მოქცეულიყო, თუმცა მაინც კითხა შეეძლო თუ არა გამოეცნო რას ურჩევდა პიტლერს თავის ასტროლოგი დე ვოლმა უპასუხა, რომ მას შეეძლო გამოეთვალა პიტლერის ასტროლოგიის რჩევაც და ფიურერის გადაწყვეტილებაც. ჩერჩილს აინტერესებდა თუ სად ელოდებოდა მოწინააღმდეგე კოალიციურ ჯარს, დე ვოლის გამოთვლამ ბალკანეთში იგი შოკში ჩააგდო, რადგან აღნიშნულის შესახებ მხოლოდ შტაბის უფროსმა და ჩერჩილმა იცოდნენ. სასწრაფოდ შეიმუშავეს ახალი გეგმა და ნორმანდიიდან და აფრიკიდან გადასახეს ჯარი, რასაც პიტლერი არ ელოდებოდა. ფიურერმა კაფტი სამაგალითოდ დასაჯა. კაფტს და ფიურერს რომ სცოდნოდათ ჩერჩილის ასტროლოგიის შესახებ ალბათ გამოსავალს ნახავდნენ. მაგრამ აღნიშნული იყო აბსოლუტურად გასაიდუმლოებული. რათქმუნდა ჯერ ნორმანდია და შემდეგ აფრიკიდან ჯარის გადასახმის მომენტი კაფტმა ვერ გამოიციხა და არავინ იცის რომელ საკონცენტრაციო ბანაკში დაასრულა სიცოცხლე. ზოლო დე ვოლმა ორმოცდაათიან წლებამდე იცოცხლა. იგი დიდი პატივით დაკრძალეს და მხოლოდ მისი სიკვდილის შემდეგ გავრცელდა აღნიშნული ისტორია. აი ესაა ასტროლოგიის სწორედ გამოყენება და უმაღლესი შედეგის მიღების კლასიკური მაგალითი, როგორ შეიძლება გამოიყენო ასტროლოგია სწორად და არა ისე, რომ მას ყველაფრის გადაჭრა შეუძლია, ასტროლოგიასაც ჭკვიანი მომხმარებელი ჭირდება სულელს არ უნდა მისცე ეს ძალა, რადგან აუცილებლად სისულელეს გააკეთებს!

– ადამიანის ბედისწე-

რას ვარსკვლავები დაბადების მომენტიდან განსაზღვრავენ?

– ეს არის ყველაზე გავრცელებული და არასწორად დასმული კითხვა, მაგრამ რადგან კითხვა მკაფიოდ დასვით პასუხიც მკაფიო იქნება. პლანეტების და ვარსკვლავების მდებარეობა არ განსაზღვრავს ადამიანის ბედისწერას. უბრალოდ ეს არის განსხვავებული ენა როგორც ინგლისური, ფრანგული, ქართული გერმანული პარალელურად არსებობს და სამყაროშია როგორც ვარსკვლავების ენა და იმართება იმავე ძალით რითიც იმართება ცხოვრება სამყაროში, ანუ პლანეტების განლაგება იმართება იმავე ძალით რომელიც მართავს მთელ სამყაროს. მაგრამ წასაკითხად ვარსკვლავების ენა იოლია. არსებობს კოსმოსური რიტმები რომლის წასაკითხი ენა არის ასტროლოგია და თუ ჩვენ მას კარგად დავინახავთ და გადმოვიტანთ დედამიწაზე სწორად, მივხვდებით და იმ დაბერილ ნიავს სწორად გამოვიყენებთ შედეგიც მაქსიმალური იქნება. პლანეტები და ვარსკვლავები არ განაპირობებენ ადამიანის ცხოვრებას ისინიც იგივე ძალების ქვეშ არიან უბრალოდ მათი დაფიქსირება უფრო ადვილია თანაც პლანეტების კონფიგურაციების დათვლა გაცილებით ადვილია საუკუნეების განმავლობაში, ხუთასი, ათასი წლის წინ და უკან და ასე შემდეგ აღნიშნული ძალიან დიდი სიზუსტით ხდება.

– საქართველოს „ნატალურ რუკებზე“ და მის მომავალზე რას ფიქრობთ, გვიწერია ოდესმე ამ მოჯადოებული წრის გარღვევა?

– ასტროლოგიის ერთ-ერთი მთავარი სლოგანია „ვარსკვლავები ჩვენ არ გვაიძულებენ, მხოლოდ მიგვითითებენ, აიძულებენ მხოლოდ სულელებს!“ ჩვენ სწორად უნდა ვხედავდეთ მოვლენების შესაძლო განვითარებას და მაქსიმალურად უნდა გამოვიყენოთ ჩვენ სასარგებლოდ. რაც შეეხება ჩვენი ქვეყნის ნატალურ რუქას. მკვლევა-

რებს სხვადასხვა ათვლის წერტილი აქვთ. არსებობს დროზე დამოუკიდებელი რუქის აგების შესაძლებლობაც. მისი რეკლამირება ოცი წლის წინ მოხდა ტელევიზიით მე გააკეთე და სხვა ასტროლოგებმაც გამოიყენეს, თუმცა ჩემი მოფიქრებული იქ არაფერი იყო, მე გამოვიყენე ინგლისელი ასტროლოგ სეფარიალის პრინციპი... სხვათაშორის ჩვენ 1991 წელს საქართველოს საკმაოდ დიდი სიზუსტით შედგენილი პროგნოზი გამოეთვალეთ, რომლისაც შეგვემინდა და არ გამოვაქვეყნეთ და ამის შემდეგ უარი ვთქვით პროგნოზების გაკეთებაზე. პატარა ქვეყანამ ვფიქრობ პროგნოზი არ უნდა გამოაქვეყნოს მითუმეტეს არ უნდა გამოქვეყნდეს ამ პროგნოზზე აგებული სტრატეგიები რადგან გარედან უხეში ძალა აუცილებლად იმოქმედებს უარყოფითად. ჩვენ ქვეყანაში არ არსებობს პოლიტიკური ძალები, არსებობენ პოლიტიკური პიროვნებები ამიტომ პიროვნების პროგნოზის გაკეთება შეიძლება ზუსტად მისთვის სწორი რჩევის მიცემა და ის წაიყვანს მიმართულებას. სინამდვილეში საქართველოში სამი ოთხი ადამიანის პროგნოზის გაკეთება და მათთვის სწორი რჩევის მიცემას შეუძლია განსაზღვროს საქართველოს ბედი. სამწუხაროდ ეს ასე არ უნდა იყოს, მაგრამ რეალობა ასეთია.

– გასაგებია, რომ ზუსტი პოლიტიკური პროგნოზის გამოთვლას გარკვეული მიზეზების გამო თავს არიდებთ, მაინც უნდა გკითხოთ რას ამბობენ ვარსკვლავები ოქტომბრის არჩევნებზე?

– ერთი მთავარი რაც არის განსხვავებით წინა ხელისუფლებისგან, არჩევნები კოსმიურად სწორ დღესაა დანიშნული. ნაციონალების ყველა მნიშვნელოვანი ღონისძიებები სატანურ დღეებს ემთხვეოდა, ძალიან შესამჩნევი იყო ეს ყველაფერი. განსაკუთრებით არჩევნები

ყოველთვის კრიტიკულ დღეს ინიშნებოდა, სატანურ დღეებში როცა შავი ძალები მართავდნენ სიტუაციას ერთადერთი არჩევნები, რომელიც ასეთ დღეს არ დაემთხვა ორ ოქტომბერს ჩაინიშნა, მაშინვე ავლნიშნეთ რამოდენიმე ადამიანი, რომ ნაცები ძალაუფლებას დათმობდნენ! ამ შემთხვევაში სიტუაცია შედარებით ნორმალურია, მთავარი მომენტი იყო დაბნელების პერიოდში არ ყოფილიყო არჩევნები, ამ წლის ბოლო ორი დაბნელება არის პირველ და თექვსმეტ სექტემბერს პირველშია მზის დაბნელება და თექვსმეტში მთვარის გარე ჩრდილის. ზეგავლენა მაინც არსებობს თუმცა მცირე. ამიტომ ჩვენი რჩევა იქნება სექტემბრის პირველი ნახევარი ყველამ განვლოს მშვიდად. აღსანიშნავია ის ფაქტიც, რომ აღნიშნული დაბნელებები თბილისიდან არ ჩანს, რა ადგილიდანაც არ ჩანს დაბნელების უარყოფითი გავლენაც ნაკლებია. ასე, რომ ყველაფერი მშვიდად ჩაივლის და მმართველი პარტია გაიმარჯვებს!

შავი მთვარე მორიელის ნიშანს გადის, მის გავლენას როგორ შეაფასებთ, მიმდინარე პროცესებზე უარყოფითად ზომ არ იმოქმედებს?

ასტროლოგიაში შავი მთვარე გამოიყენება სპეკულაციისთვის და იმისთვის, რომ მაქსიმალურად გამოაშტერონ ხალხი. შავი

იგი ამბობდა - ნუ იტყუებთ თავს, არ არსებობს ცუდი და კარგი პლანეტები, არ არსებობს მათი ცუდი და კარგი გავლენაც. არსებობს უტვინო გამოყენება შექმნილი სიტუაციის... ადამიანების უმრავლესობას აშინებს პლანეტა სატურნის მდებარეობა არადა, ასე არ არის, პლანეტა სატურნი გვაჩვენებს როგორ უნდა განვითარდეს ადამიანი რა ჩარჩოებში უნდა ჩაჯდეს, რა მიმართულებით წავიდეს, რომ გამოვიდეს სრულყოფილი ადამიანი და სძლიოს ყველაფერს

დარგი, ოღონდ ასტროლოგია-ასთან თამაში არის ცეცხლთან თამაშზე უარესი. ასტროლოგიის გამოყენება ყოველთვის უნდა იყოს ზომიერი. ამიტომ თუ ასტროლოგიაში ან ასტროლოგში ეჭვი გეპარებათ, ჯობია, საერთოდ არ შეეხოთ ასტროლოგიას. იმ შემთხვევაში თუ ასეთი ნდობა არსებობს მაშინ შეეხებით კიდევ, განვითარებით კიდევ, სულიერი განვითარების უმაღლეს დონესაც მიაღწევთ, გაიგებთ, რა არის ნამდვილი რელიგია, ნამდვილი

მთვარის ზეგავლენა ასეთი მართივი და ადვილი არ არის ის არ მოქმედებს პირდაპირ მატერიალურ სამყაროზე ის მოქმედებს სულიერზე თუ მოქმედებს საერთოდ და მისი გათვალისწინება მნიშვნელოვანია იმისთვის, რომ ადამიანს არ წასცდეს ხელი საკუთარი თავის ნერვისაკენ და არა იმის გასარკვევად, მისი პარტია მოიგებს თუ არ მოიგებს, ფულს იშოვის თუ არ იშოვის შავი გზით იშოვის თუ თეთრით. თუ ადამიანს მაღალი მორალი აქვს, მას შავი მთვარე ვერასოდეს ვერაფერს ვერ ავნებს. ასტროლოგიაში ვინც ჩახედულია იმათთვის ცნობილია ინფორმაცია, რომ თუ ადამიანს დაბადების პორთოკოპში შავი მთვარე აქვს დიდ ტრიგონში, ვაი, იმ საწყალსო ამბობენ არადა არ არის ასე, დიდი ტრიგონი ძალიან კარგი კონფიგურაციაა და იმას ნიშნავს, რომ ამ ადამიანს განვითარების ძალიან დიდი პოტენციალი აქვს და თუ მან ეს სწორედ წარმართა, ის იქნება სინათლის მომტანი და არა ბნელის. რუსი ასტროლოგი რომანოვა შავი მთვარის მკვლევარია,

მათ შორის დროსაც. ანუ ეს არის იმის მაჩვენებელი როგორ უნდა გაიაროს ადამიანმა ცხოვრების რთული გზა. ამ დროს კითხვობენ და უხარიათ იუპიტერის მდებარეობა. რეალურად დაზიანებულ იუპიტერი ბევრად საშიშია ვიდრე დაზიანებული სატურნი. დაზიანებული სატურნი სულაც არაა საშიშელი რადგან ის მაინც გზა არის. ყველაფერს სწორი გაგება უნდა და არ შეიძლება აყვე პოპულიმს. ასტროლოგია არ არის მასების ხვედრი, როგორც ბევრი სხვა ცოდნა. ასტროლოგიის გაგება არცთუ ბევრ ადამიანს შეუძლია. სწორი ინტერპრეტაცია და მაღალი მორალი არის მნიშვნელოვანი ასტროლოგიის გამოყენების დროს. თუ ადამიანს არა აქვს მაღალი მორალი, ჯობია, ასტროლოგია საერთოდ არ ისწავლოს, ამ შემთხვევაში ის ზიანს თავისთავსაც აყენებს და სხვასაც. ასტროლოგია ერთ-ერთი უძველესი ცოდნაა ის არ არის თანამედროვე გაგებით მეცნიერება და ვერც იქნება, მაგრამ ნაკლები ცოდნა სულაც არ არის ვიდრე მეცნიერების რომელიმე

ფილოსოფია და ყველაზე კარგი მორწმუნეებიც იქნებიან. ანუ აქ უკვე ცოდნის ერთობლიობაზეა ლაპარაკი, ცოდნა არ განიყოფა, ცოდნა ერთიანია. ორჯერ მივატოვე ასტროლოგიის შესწავლა იმდენად მძიმე იყო, ორივეჯერ საჩუქრად ასტროლოგიის წიგნი მომიტანეს რომელიც იმ პერიოდში ძნელად იშოვებოდა, შემოცხვა და ისევ თავიდან დავიწყე სწავლა. არჩევანი ადამიანს ყოველთვის აქვს, მას შეუძლია მიიღოს დიდი ცოდნა და დიდი პასუხისმგებლობა, შეუძლია არცერთი არ მიიღოს და იყოს მოუთხოვება არა მარტო იმის გამო რასაც თვითონ აკეთებს არამედ იმით გამოც ვისაც მისი ჯერა, ასე რომ როგორც ასტროლოგიის ასევე სხვა ცოდნის შექმნაც უდიდესი პასუხისმგებლობაა და მეტი შანსი არასწორი ქცევისთვის კისერი მოიტეხოს.

— მაღლობა საინტერესო საუბრისთვის!

ქმთიშვან ზარნაძე
599 52 60 30

„საერთო გაზეთის“ იურიდიული კონსულტაცია

„საერთო გაზეთის“ მკითხველთა შეკითხვებს პასუხობს გაზეთის იურიდიული კონსულტანტი, ადვოკატი
მთვარისა კვლითაძილი.
ტელ.: 2 79 63 91;
0 790 60 64 69; 5 93 78 64 69

— ჩემს მიერ შეტანილი სარჩელი ქონებრივი დავის შესახებ იხილება ერთ-ერთ რაიონულ სასამართლოში. მოსამართლეს ვატყობ მიკერძობას. მსურს საქმიდან მისი აცილება. რომელი კანონიერი საფუძველით შეიძლება მისი აცილება?

ვ) მშობლების და-ძმები;
ზ) დანათესავებულები (მოყვრები);
თ) პირები, რომლებიც ხანგრძლივი დროის განმავლობაში ოჯახური ურთიერთობით არიან დაკავშირებულნი.

— პირველ რიგში დავიზუსტებთ: ის ფაქტი, რომ თქვენ, შესაძლოა, ზოგადად, არ მოეწონდეთ მოსამართლე, არ არის აცილების საფუძველი. მე წარმოგიდგენთ სამოქალაქო საპროცესო კანონმდებლობით გათვალისწინებულ მოსამართლის აცილების კანონიერ საფუძველებს. დანარჩენი თქვენი გადასაწყვეტია.

საქართველოს 2011 წლის 20 დეკემბრის კანონი №5550 – კვებგვერდი, 28.12.2011წ.
მუხლი 32. თვითაცილება + აცილების საფუძველების არსებობისას მოსამართლე ვალდებულია განაცხადოს თვითაცილება. თვითაცილების შესახებ მოსამართლეს (სასამართლოს) გამოაქვს განჩინება, რომელშიც უნდა მიეთითოს თვითაცილების საფუძველი.

მუხლი 30. სასამართლოს შემადგენლობაში ახლო ნათესავების დაშვების აკრძალვა
სამოქალაქო საქმის განმხილველი სასამართლოს შემადგენლობაში არ შეიძლება შედიოდნენ პირები, რომლებიც ერთმანეთის ახლო ნათესავები არიან, ხოლო თუ მათ შორის ასეთი ნათესავები მაინც აღმოჩნდნენ, ისინი უნდა ჩამოაცილონ საქმის განხილვას.

* * *
— მაინტერესებს ყველა სასამართლო ინსტანციაში სახელმწიფო ბაჟების მაქსიმუმი.
— სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 39-ე მუხლის მე-3 ნაწილის მიხედვით, სახელმწიფო ბაჟის ოდენობა:

მუხლი 31. მოსამართლის აცილების სხვა საფუძველები
1. მოსამართლემ არ შეიძლება განიხილოს საქმე ან მონაწილეობა მიიღოს საქმის განხილვაში, თუ ის:

- ა) პირველი ინსტანციის სასამართლოში არ უნდა აღემატებოდეს:
- ა.ა) ფიზიკური პირისათვის – 3 000 ლარს;
- ა.ბ) იურიდიული პირისათვის – 5 000 ლარს;
- ბ) სააპელაციო ინსტანციის სასამართლოში არ უნდა აღემატებოდეს:
- ბ.ა) ფიზიკური პირისათვის – 5 000 ლარს;
- ბ.ბ) იურიდიული პირისათვის – 7 000 ლარს;
- გ) საკასაციო ინსტანციის სასამართლოში არ უნდა აღემატებოდეს:
- გ.ა) ფიზიკური პირისათვის – 6 000 ლარს;
- გ.ბ) იურიდიული პირისათვის – 8 000 ლარს.

ა) ამ საქმეში თვითონ წარმოადგენს მხარეს, ან მას ამა თუ იმ მხარესთან საერთო უფლებები ან ვალდებულებები აკავშირებს;

ბ) ამ საქმის ადრინდელ განხილვაში მონაწილეობდა მოწმედ, ექსპერტად, სპეციალისტად, თარჯიმნად, წარმომადგენლად ან სასამართლო სხდომის მდივნად;

გ) მხარის ან მისი წარმომადგენლის ნათესავია;

დ) პირადად, პირდაპირ ან არაპირდაპირ დაინტერესებულია საქმის შედეგით, ან თუ არის სხვა ისეთი გარემოება, რომელიც ეჭვს იწვევს მის მიუკერძოებლობაში;

ე) ამ საქმეში მონაწილეობდა მედიატორად.

2. ამ მუხლის პირველი ნაწილის „გ“ ქვეპუნქტის თანახმად, ნათესავებად ითვლებიან:

- ა) მეუღლე;
- ბ) დანიშნული;
- გ) პირდაპირი ზახის ნათესავები;
- დ) და-ძმა;
- ე) დისშვილები და ძმისშვილები;

—სამოქალაქო კანონმდებლობაში ახლად მიღებულ კანონს აქვს თუ არა უკუქცევითი ძალა?
—საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის მე-6 მუხლის მიხედვით, კანონებსა და კანონქვემდებარე ნორმატიულ აქტებს არა აქვთ უკუქცევითი ძალა, გარდა იმ შემთხვევებისა, როცა ეს პირდაპირ არის კანონით გათვალისწინებული. არ შეიძლება კანონს მიეცეს უკუქცევითი ძალა, თუ იგი ზიანის მომტანი ან აუარესებს პირის მდგომარეობას.

იაპონური ჯაშუშობის ხელოვნება

ამაყი სამურაები ამრეზით უყურებდნენ ნინძებს – გაყიდულ ჯაშუშებს, რომლებიც მზად იყვნენ, მისთვის ემსახურათ, ვინც მეტს გადაუხდიდა. ყველაზე მდაბალი კასტა, საზოგადოებისგან გარიყულები, ეშმაკის მსახურები, ადამიანები, რომლებიც კანონგარეშე იდგნენ – ასეთი გახლდათ ნინძების მდგომარეობა იაპონიაში.

ჯაშუშების სკოლა

ნინძების საიდუმლო კლანი იაპონიაში სამურაების ფენასთან ერთად გაჩნდა. ამ კლანების შექმნის პროცესი დაახლოებით IX საუკუნეში დაიწყო, ხოლო XII საუკუნისთვის ნინძების ბაზების ქსელი უკვე საკმაოდ განტოტვილი იყო.

მიუხედავად იმისა, რომ ნინძები, საზოგადოებისგან გარიყულობის გამო, არასდროს აცხადებდნენ პრეტენზიას ძალაუფლების ხელში ჩაგდებაზე და, საერთოდ, ცდილობდნენ, არ მიექციათ ყურადღება, მათ თავშესაფრებს პერიოდულად ესხმოდნენ თავს ხელისუფლების წარმომადგენლები და ადგილობრივი ფეოდალები.

თუმცა, მიუხედავად პერიოდული დევნისა, XVII საუკუნისთვის იაპონიაში დაახლოებით სამოცდაათი კლანი არსებობდა, რომლებიც პროფესიონალ ჯაშუშებს ზრდიდნენ, ამასთან, თითოეულ კლანს საბრძოლო ხელოვნების საკუთარი სკოლა ჰქონდა, რომელიც მემკვიდრეობით გადაეცემოდა.

სამურაებისგან განსხვავებით, რომლებიც ბუსიდოს კოდექსის თანახმად, კეთილშობილური სიკვდილისთვის საუკეთესოდ უნდა მომზადებულიყვნენ, ნინძები, თავიანთი სპეციალიზაციიდან გამომდინარე, ნებისმიერ ფასად საკუთარი თავის გადარჩენას სწავლობდნენ. მკვდარი ჯაშუში ზომ არავის სჭირდება. ნინძებისთვის არ არსებობდა არავითარი აკრძალვა, ზნეობრივი, მორალური და სხვა სახის შეზღუდვები ომის წარმოების მეთოდებში. მათ გამარჯვების მისაღწევად ყველა საშუალება უნდა გამოეყენებინათ და ამას მშვენივრად ახერხებდნენ.

არასაბავშვო თამაშები

მომავალი დაქირავებული მზვერავის აღზრდა პირდაპირი მნიშვნელობით აკნინდნენ იწყებ-

ოდა. თოკებზე ჩამოკიდებული ჩვილის მოქანავე საწოლიც, რომელშიც პაწია იწვა პირველი თვეების განმავლობაში, ადვილად გარდაიქმნებოდა სპორტულ იარაღად.

ეს შემდეგნაირად ხდებოდა: პატარას მშობლები საწოლს ისე ძლიერად გააქანებდნენ, რომ ის კედელს ეჯახებოდა. ბავშვს თავდაპირველად ეშინოდა და ტირილს იწყებდა, მაგრამ თანდათანობით ეჩვეოდა, მალე უხმოდ იკუნტებოდა და დარტყმას საკუთარ თავზე იღებდა.

დაახლოებით ექვსი თვიდან ნინძას კლანის ბავშვებს ცურვას ასწავლიდნენ. ზოგჯერ პატარა სიარულზე უფრო ადრე ცურვას იწყებდა. ეს ვარჯიშე-

ლობდა.

თანდათან მორს უფრო მაღლა ათავსებდნენ და ის უფრო და უფრო ვიწროვდებოდა, ვიდრე ჩვეულებრივ თოკად არ გადაიქცეოდა, ამასთანავე, სავარჯიშოები რთულდებოდა. პროცესის დასასრულისთვის მოწაფეს ადვილად შეეძლო უფსკრულზე გადაჭიმულ თოკზე გაველა, შპაგატში ჩაჯდომა და სალტოს გაკეთება – მათი მსოფლიოს საუკეთესო ცირკის მსახიობსაც კი შეშურდებოდა.

სასწავლო პროგრამის აუცილებელი პუნქტი ზტომა იყო: ზიდან ხეზე, ქვებზე, სიმაღლეზე ზტომა; ათეული მეტრის ხის წვეროდან „ჩამოვარდნა“ და არამართო უვნებლად

ბი უვითარებდნენ ფილტვებს და მოძრაობის კოორდინაციას. პატარა „ამფიბიებს“ შეეძლოთ ძალიან ღრმად ჩაყვინთვა და რამდენიმე წუთის განმავლობაში წყლის სიღრმეში ყოფნა. ასაკთან ერთად, ეს შესაძლებლობები, თუ ვარჯიშს არ შეწყვეტდნენ, ძლიერდებოდა.

აპრობატების ჯიბრზი

ყველაფერი ჩვეულებრივი, მიწაზე დადებული მორით იწყებოდა, რომელზეც პატარა იოლ ფიზიკურ სავარჯიშოებს სწავ-

გადარჩენა, არამედ ბრძოლის გაგრძელება და გაქცევა – ასეთი უნარების დაუფლება მხოლოდ ხანგრძლივი ვარჯიშის შედეგად იყო შესაძლებელი.

სიმაღლეში ზტომის მასტიმულირებელ ტრენაჟორად კი ეკლიანი ბუჩქიც გამოიყენებოდა.

რასაკვირველია, მათ, ვისაც ნინძების შესახებ ფილმები უნახავს, ეჭვი შეპარვია მათ უნარში, როცა ისინი ჭერზე დადიან. რა თქმა უნდა, ეს ეჭვები უსაფუძველო არ არის, სწორ ჭერზე სუპერნავარჯიშევი ნინძაც ვერ გაივლის. სხვა საქმეა შუა საუკუნეების იაპონური საცხოვრისები, სადაც ჭერი ხის კოჭებისგან იყო დაწული. ასეთ ჭერზე გამოცდილი ჯაშუში შედარებით იოლად გადაადგილდებოდა „ბრჭყალების“ და სხვა სპეციალური დამხმარე საშუალებების გამოყენებით.

აქ აღწერილია მხოლოდ მცირე ნაწილი პროფესიონალი ჯაშუშებისა და დივერსანტების ჭეშმარიტად გიგანტური მზადებისა. გარდა ამისა, ნინძებს უნდა სცოდნოდათ კლდეზე ცოცვა მხოლოდ ხელებისა და ფეხების დახმარებით; მრავალი საათის განმავლობაში ხელებზე დაკი-

დებულ მდგომარეობაში ყოფნა; აეთვისებინათ ათეულობით სახეობის იარაღი; შეძლებოდათ შხამების და ასაფეთქებელი ნივთიერებების ამოცნობა და გამოყენება; შენიღბვის ხელოვნების ფლობა, ოროფეხებზე სიარული, ცხენით ჯირითი... ფიზიკური ვარჯიშების გარდა მესხიერების ვარჯიში, რუკისა

მსხვერპლს მიუახლოვდა, დაინახა, რომ ის მისი ძველი მეგობარი იყო. რა უნდა ექნა? ერთი მხრივ, ადამიანური მეგობრობა აბრკოლებდა, მეორე მხრივ კი კოდექსის დარღვევა დაუშვებელია. ნინძამ აუცილებლად უნდა შესრულოს სამუშაო ან უნდა მოკვდეს. ხანმოკლე თათბირის შემდეგ მეგობრებმა გეგმა შეადგინეს...

რამდენიმე ხნის შემდეგ ხელ-ფეხშეკრული ძიუძო მტრის წინაშე წარსდგა. სეგუნი კმაყოფილია – ტონბემ საკუთარ თავს გადააჭარბა და მოწინააღმდეგე ცოცხლად ჩაიგდო ხელში. მიიღო რა გასამორჯველო, ტონბემ იქაურობა დატოვა. ვიდრე იმაზე მსჯელობდნენ, როგორ უნდა გასწორებოდნენ ტყვეს, მან შესთავაზა, რომ თვითონ მოიკლავდა თავს ყველას თვალწინ. წინადადება მიღებულ იქნა, ძიუძოს მოკლე ხმალი მისცეს, ხოლო სეგუნის ამაღლა სანახაობის საყურებლად მოემზადა.

ძიუძომ ხმალი მუცელში შეირჭო და რამდენჯერმე გადაატრიალა, გადმომსკდარმა სისხლმა იქაურობა დასვრა, ნინძა რამდენჯერმე შეკრთა და გაშეშდა. კმაყოფილმა მმართველმა მისი ორმოში ჩაგდება ბრძანა.

მაგრამ ვერაგმა ძიუძომ და მისმა მეგობარმა ეშმაკობით აჯობეს ყველას: ნინძას ხმალი სხეულში კი არ შეერჭო, არამედ მკვდარ ვირთხას ჩაერჭო, რომელიც წინდაწინ ქამარზე მიიმარა. სიბნელის დადგომისთანავე ძიუძო სასახლეში შეიპარა, ცეცხლი წაუკიდა და იქაურობას დაუსჯელად გაეცალა.

მოამზადა

აგლა გველსინაგა 568 90 81 22

მეგობრობა და კოდექსი

ნინძების განმასხვავებელი დამახასიათებელი თვისებაა ერთი შეხედვით გამოუვალი მდგომარეობიდან გამოსვლის უნარი. ამ უნარს ნათლად ადასტურებს ორი ჯაშუშის – ტონბესა და ძიუძოს ისტორია.

ისე მოხდა, რომ სეგუნების ერთ-ერთმა მმართველმა ტონბე დაიქირავა, რათა მას თავიდან მოემორებინა საკუთარი თანამომე ძიუძო, რომელიც სეგუნის მოწინააღმდეგეებმა დაიქირავეს. თუმცა, როცა ტონბე

იბეჭდება შპს „ასავალ-დასავალის“ სტამბაში. აგლადის 39. E-mail: asavaliprint@yahoo.com